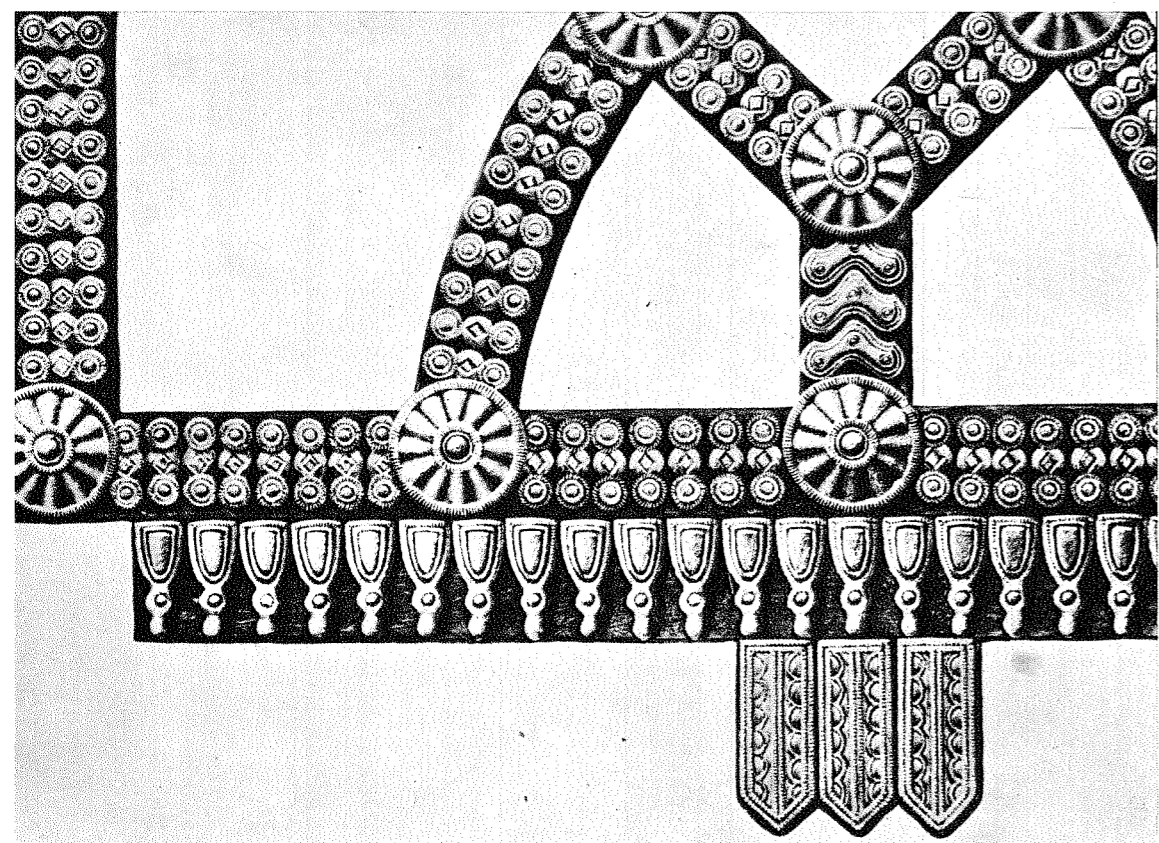

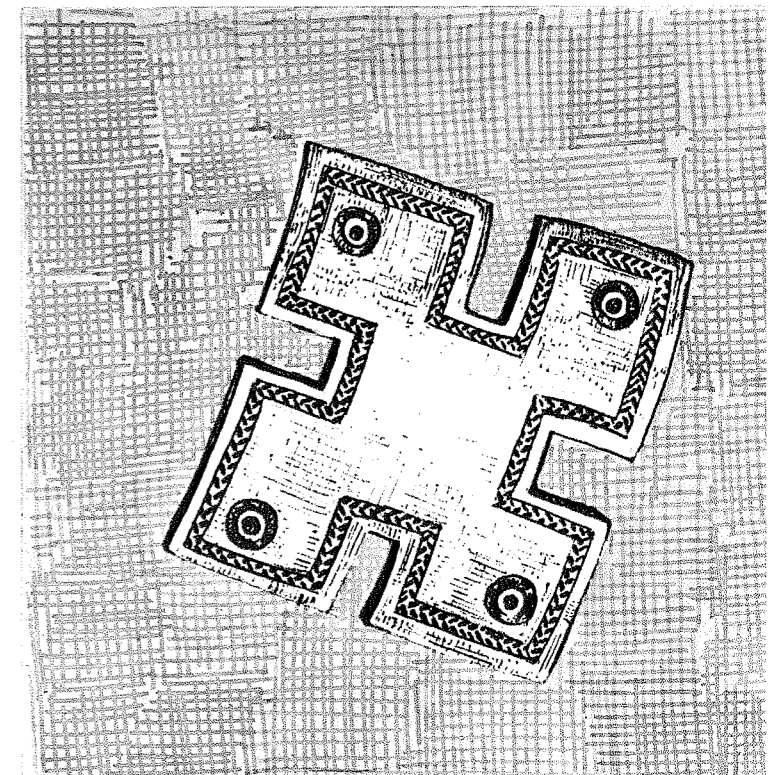
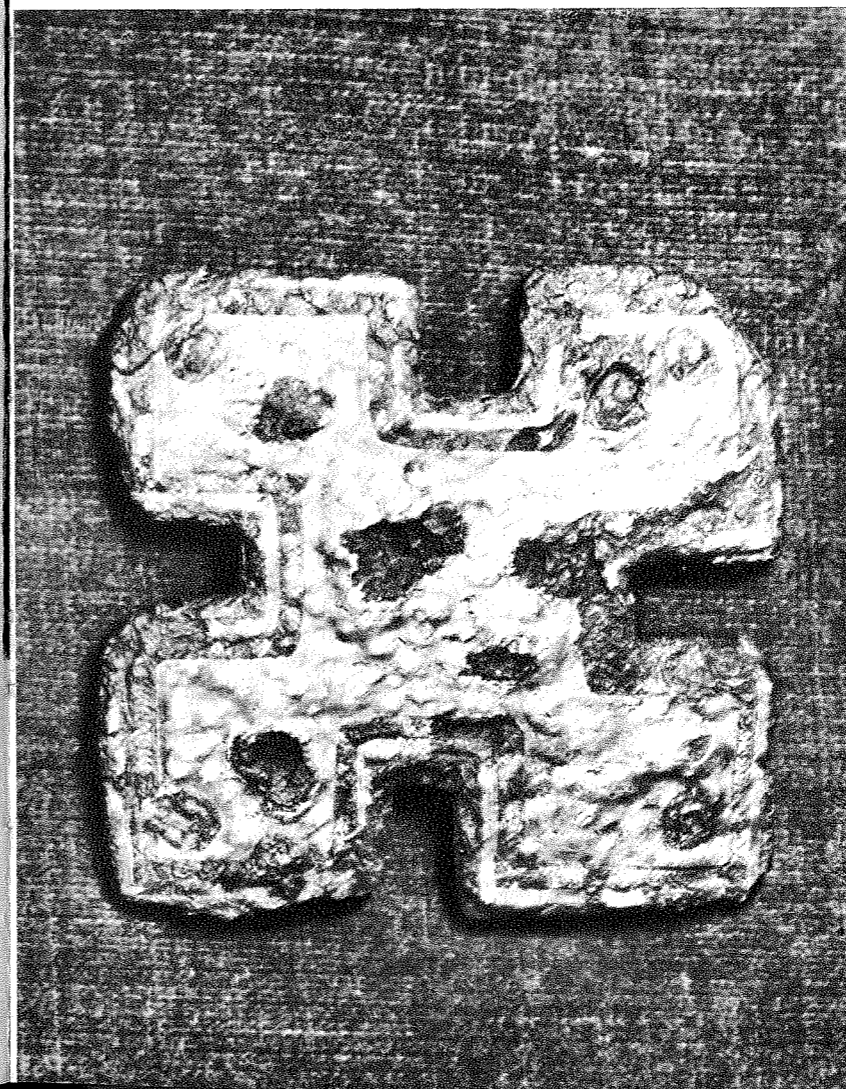
102

103

104

101

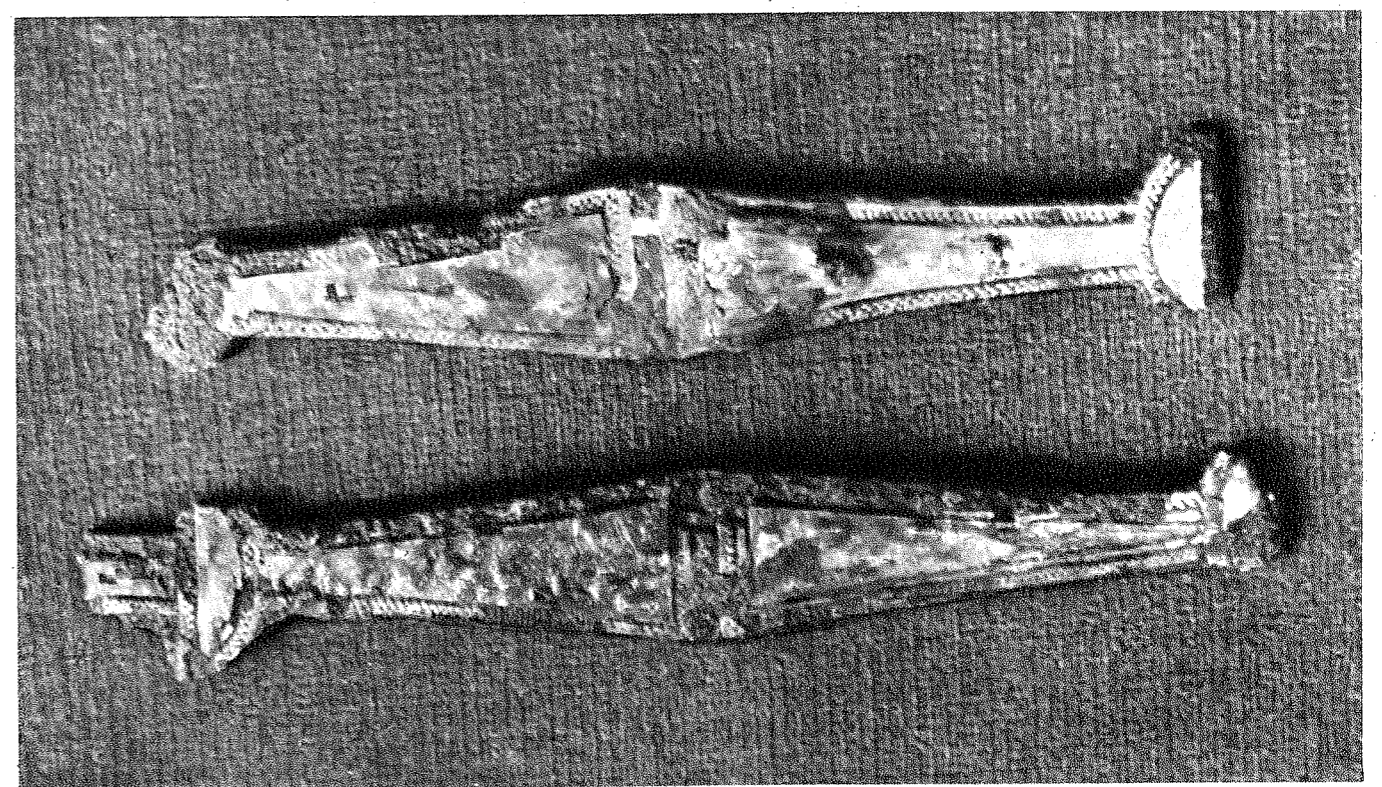

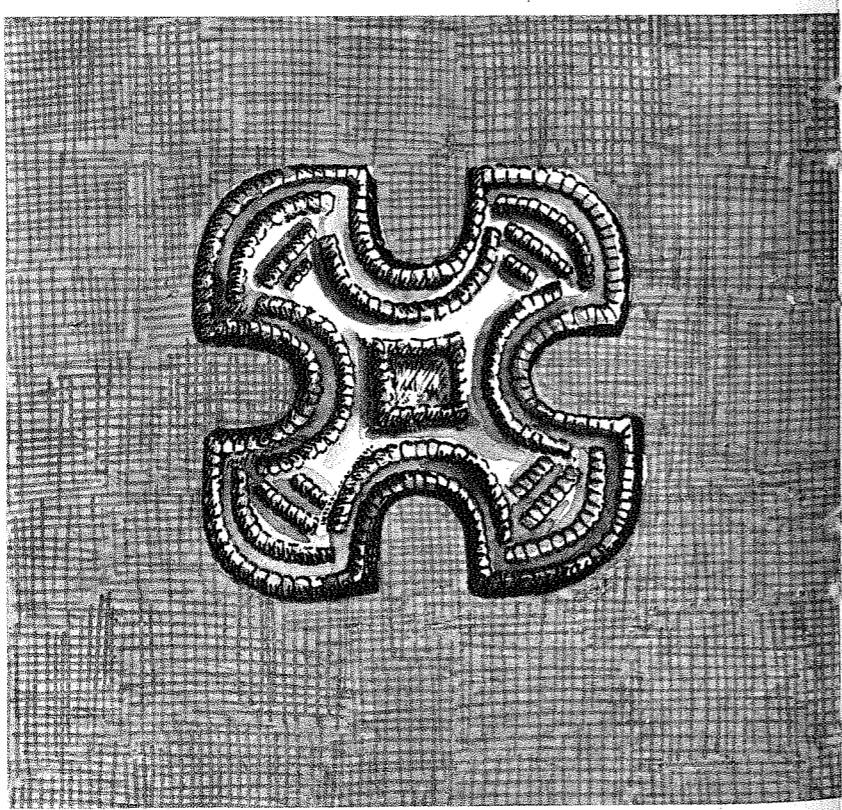
105

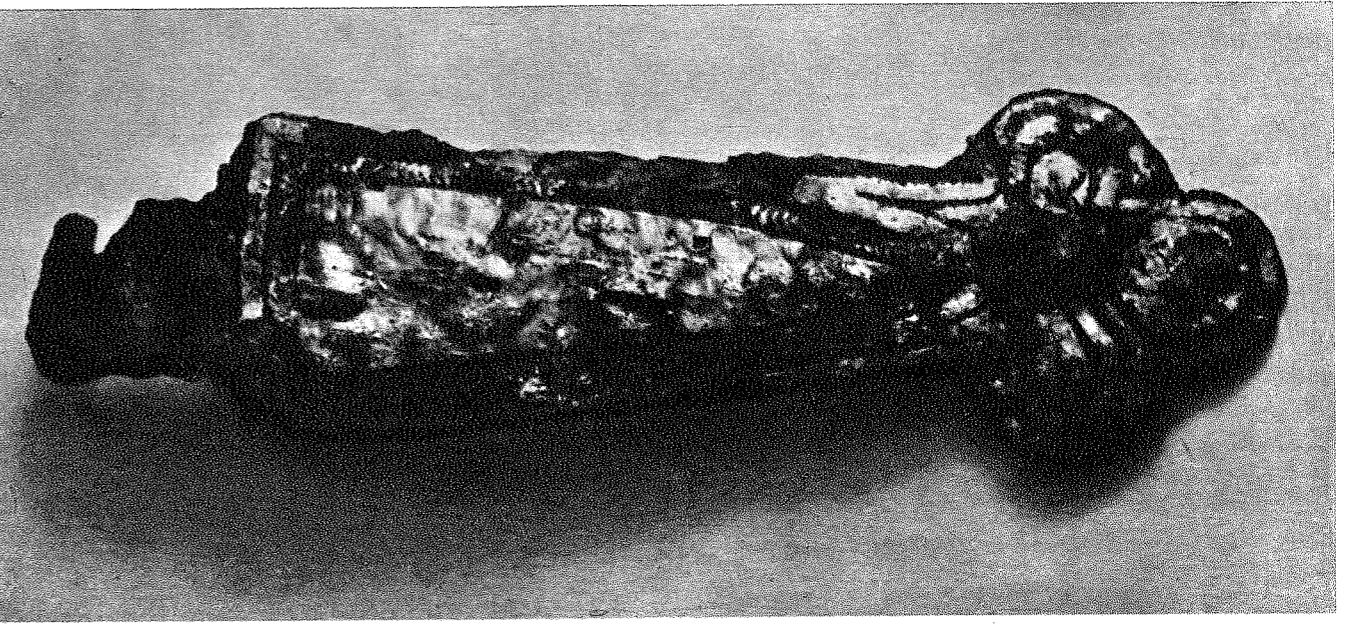
107

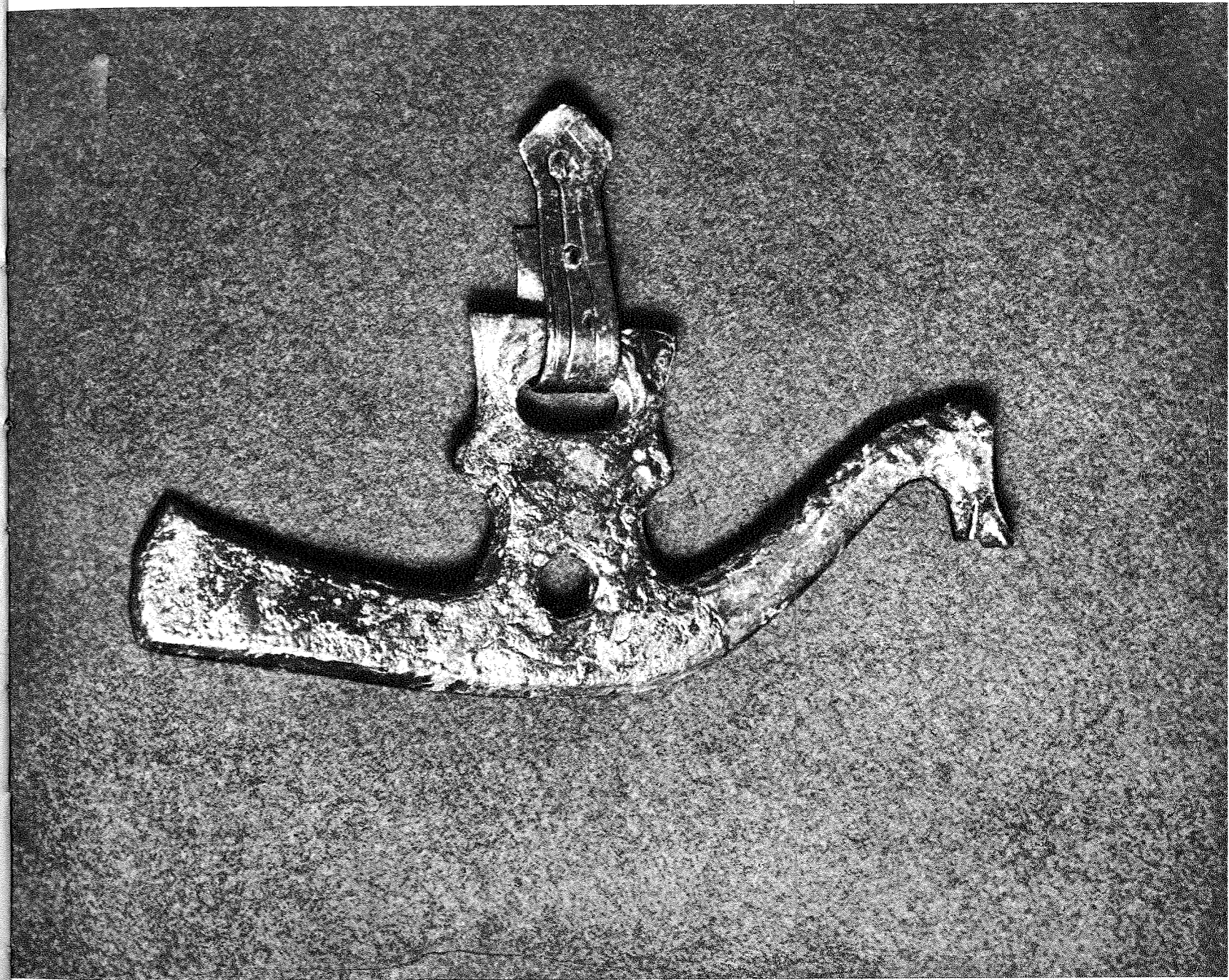
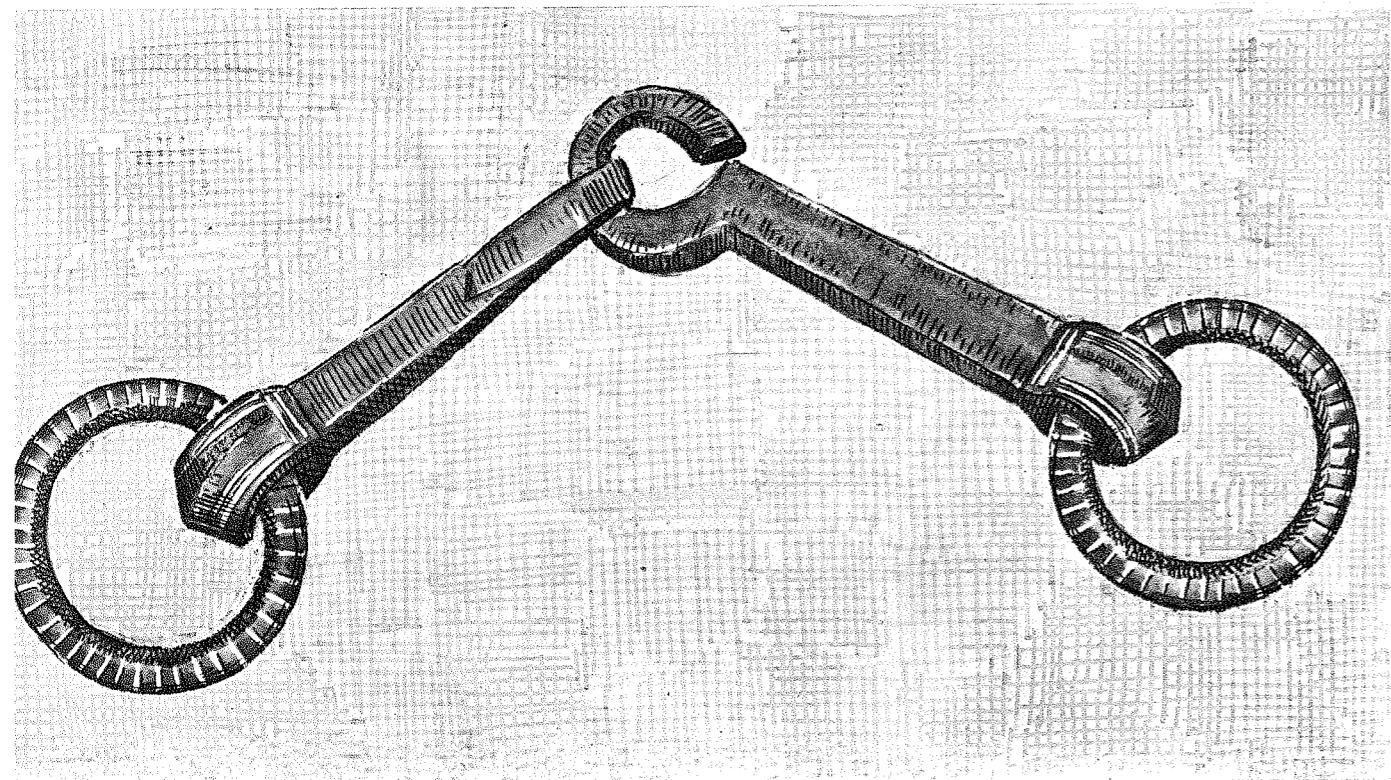
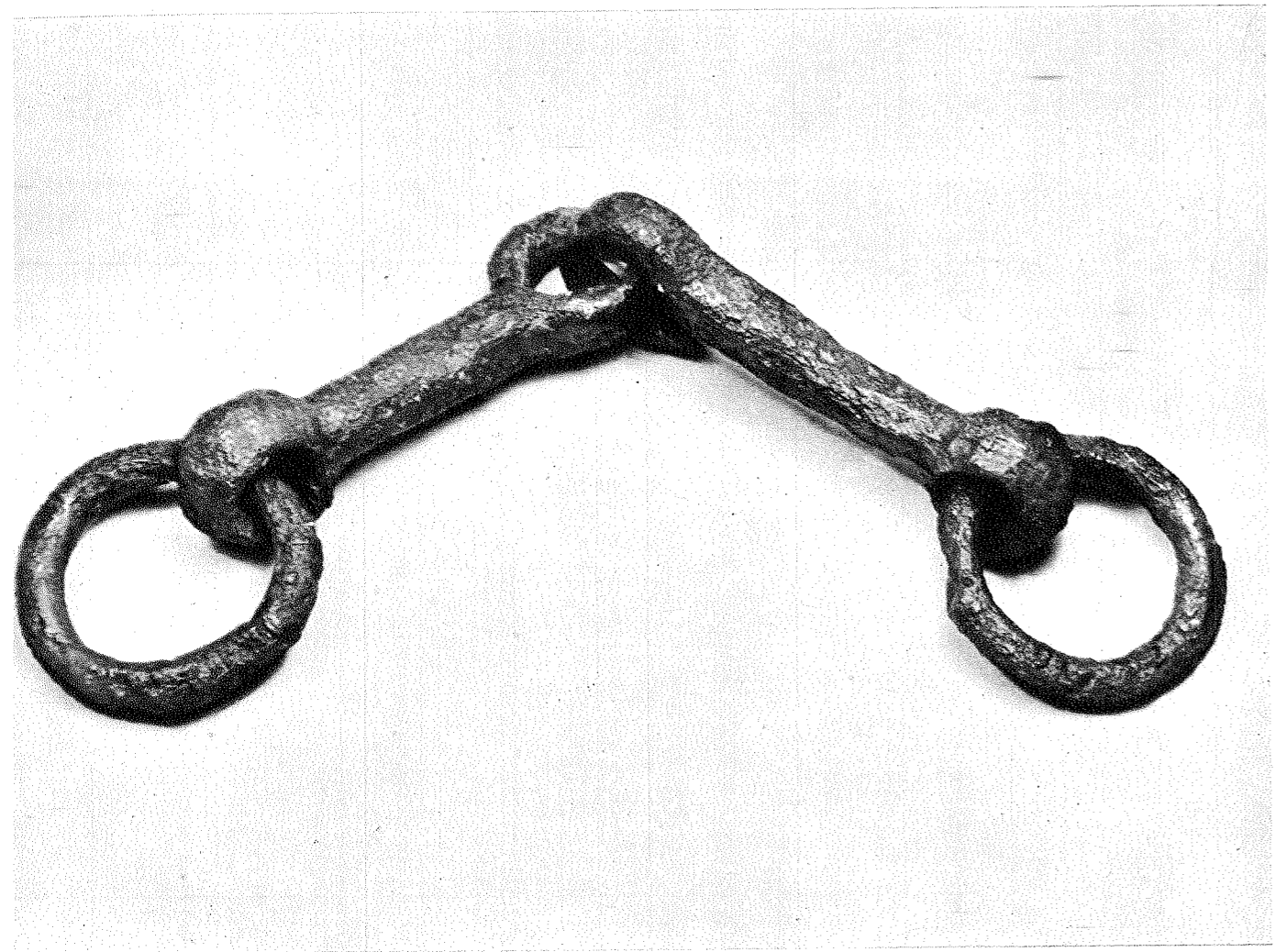
108

106

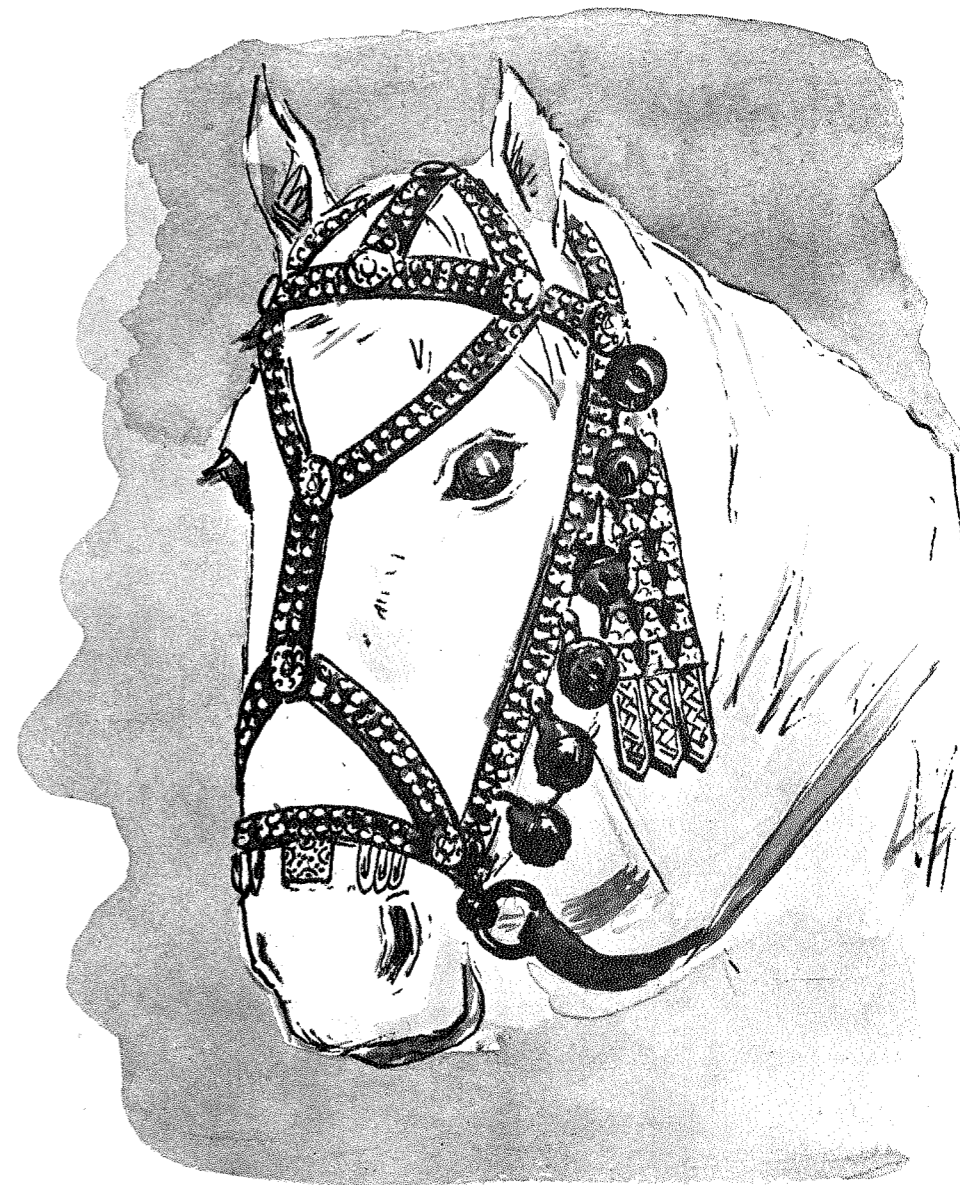

109

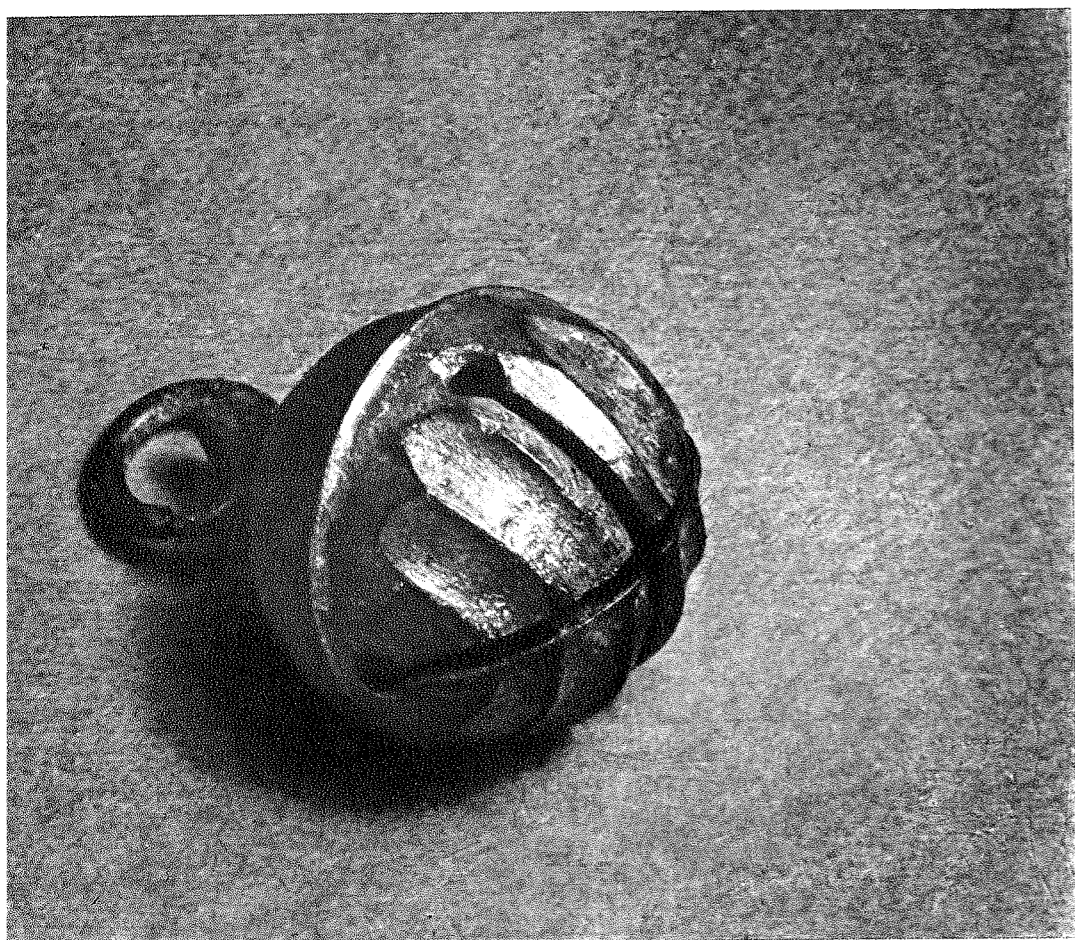

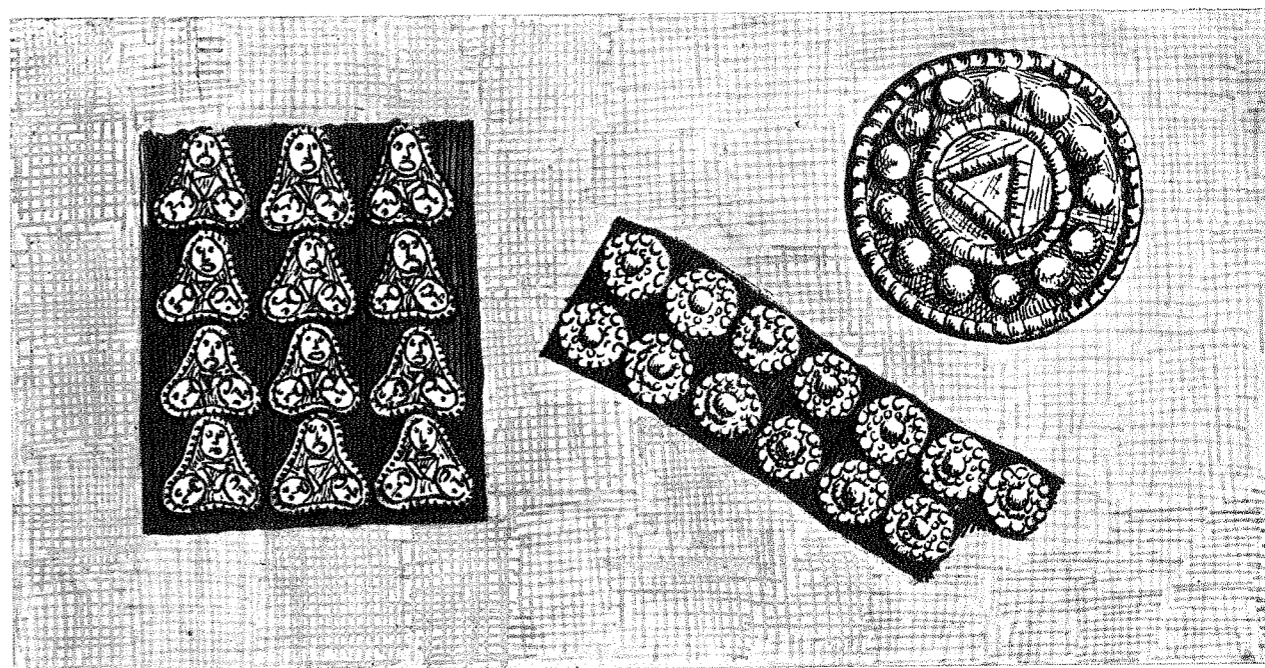
113

115

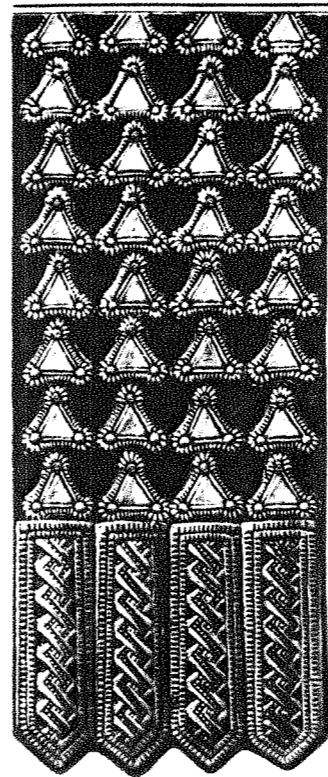
114

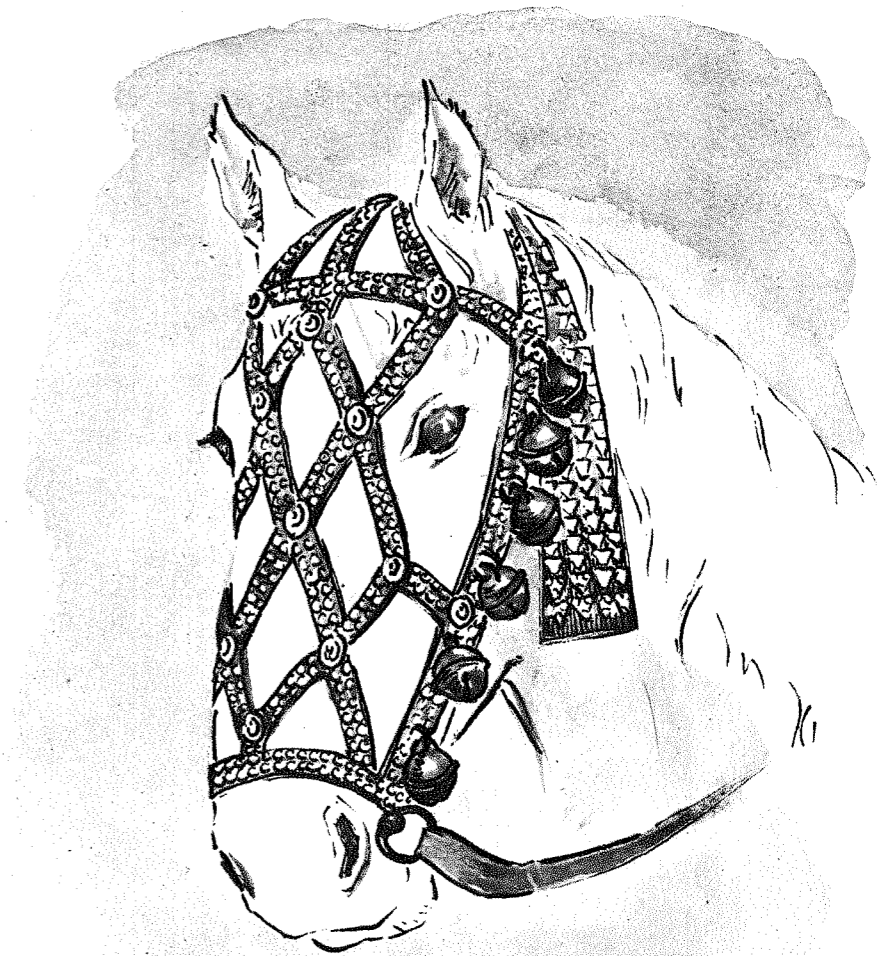
116

117

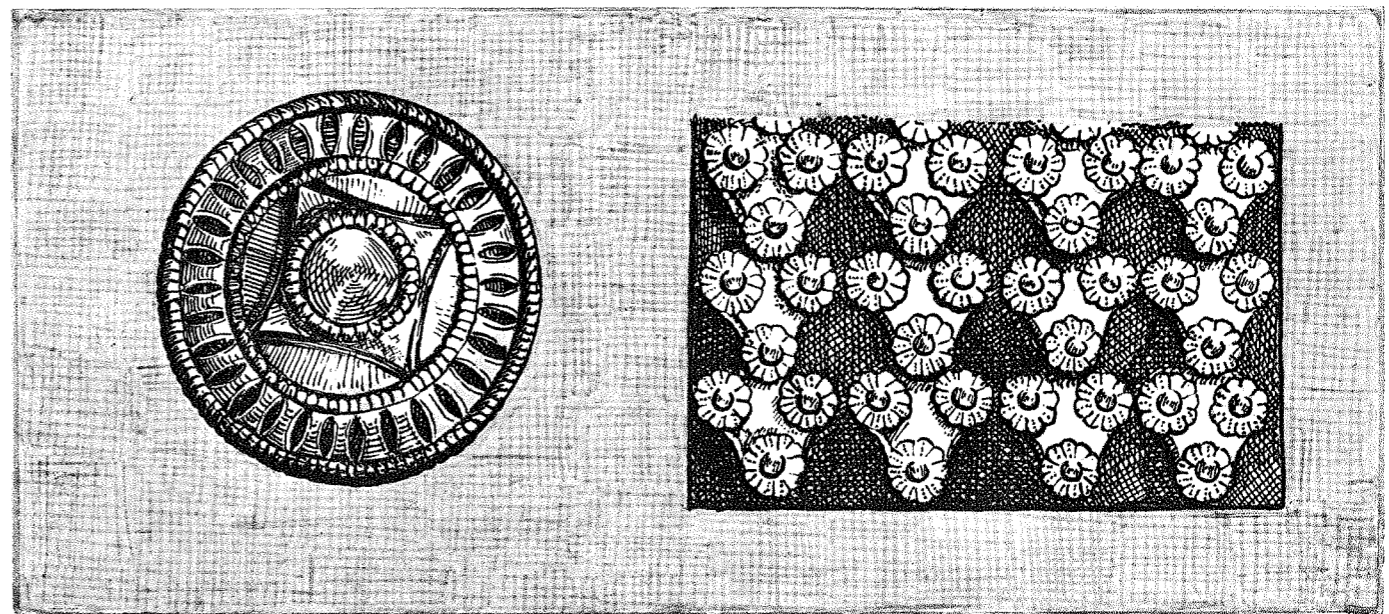

118

119

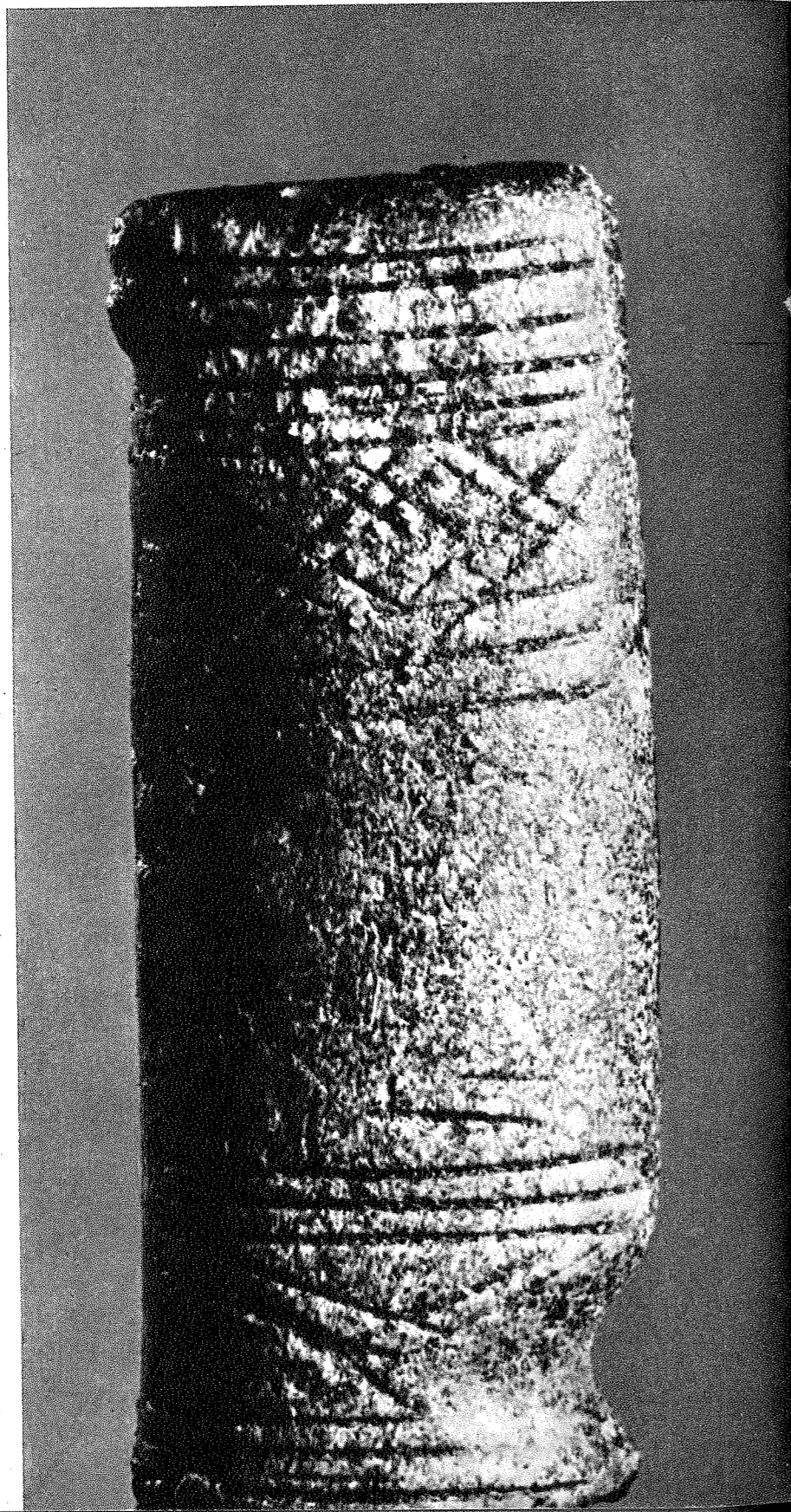
120

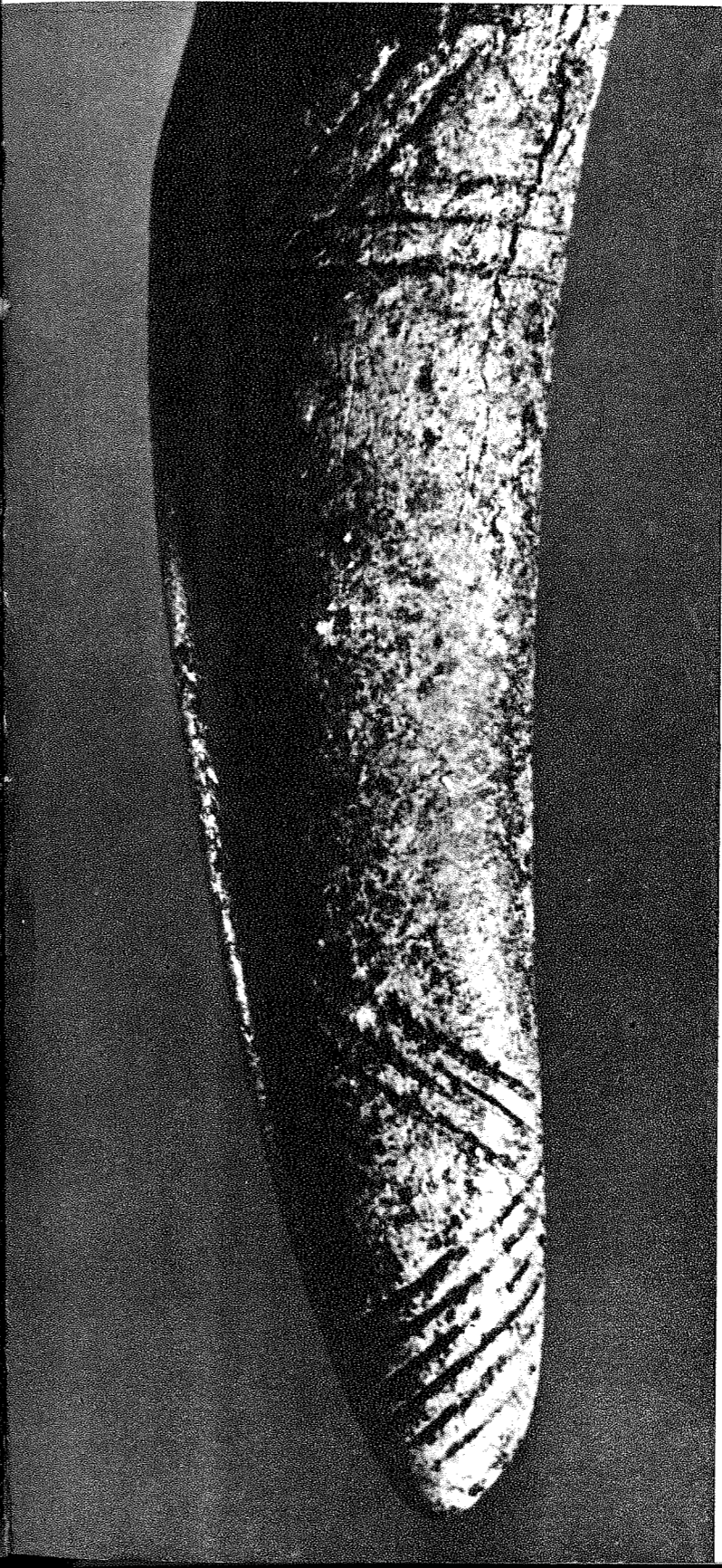
121

122

123

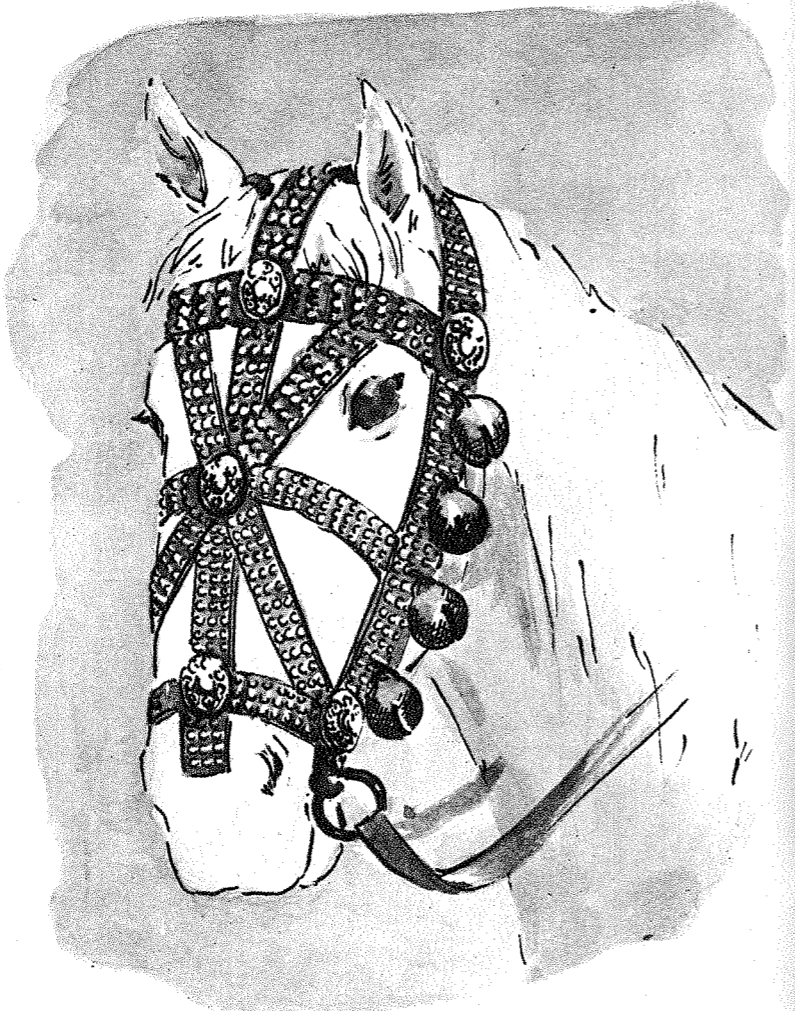

124

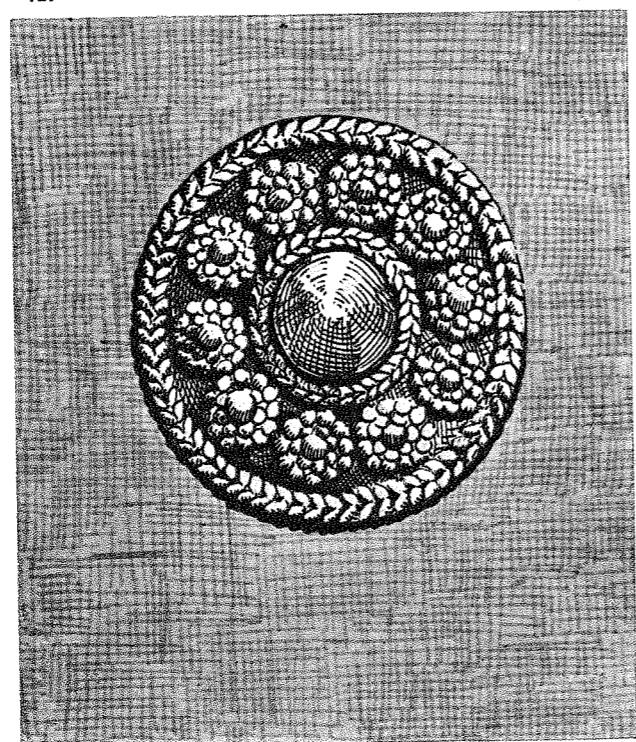

125

126

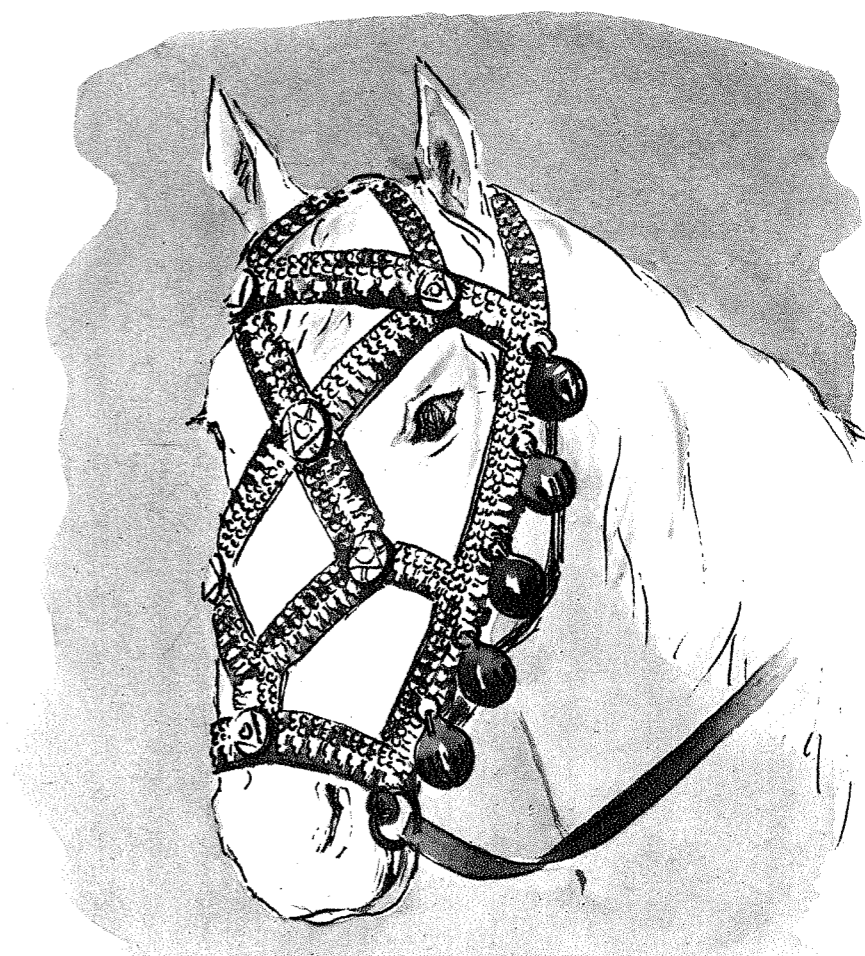

127

128

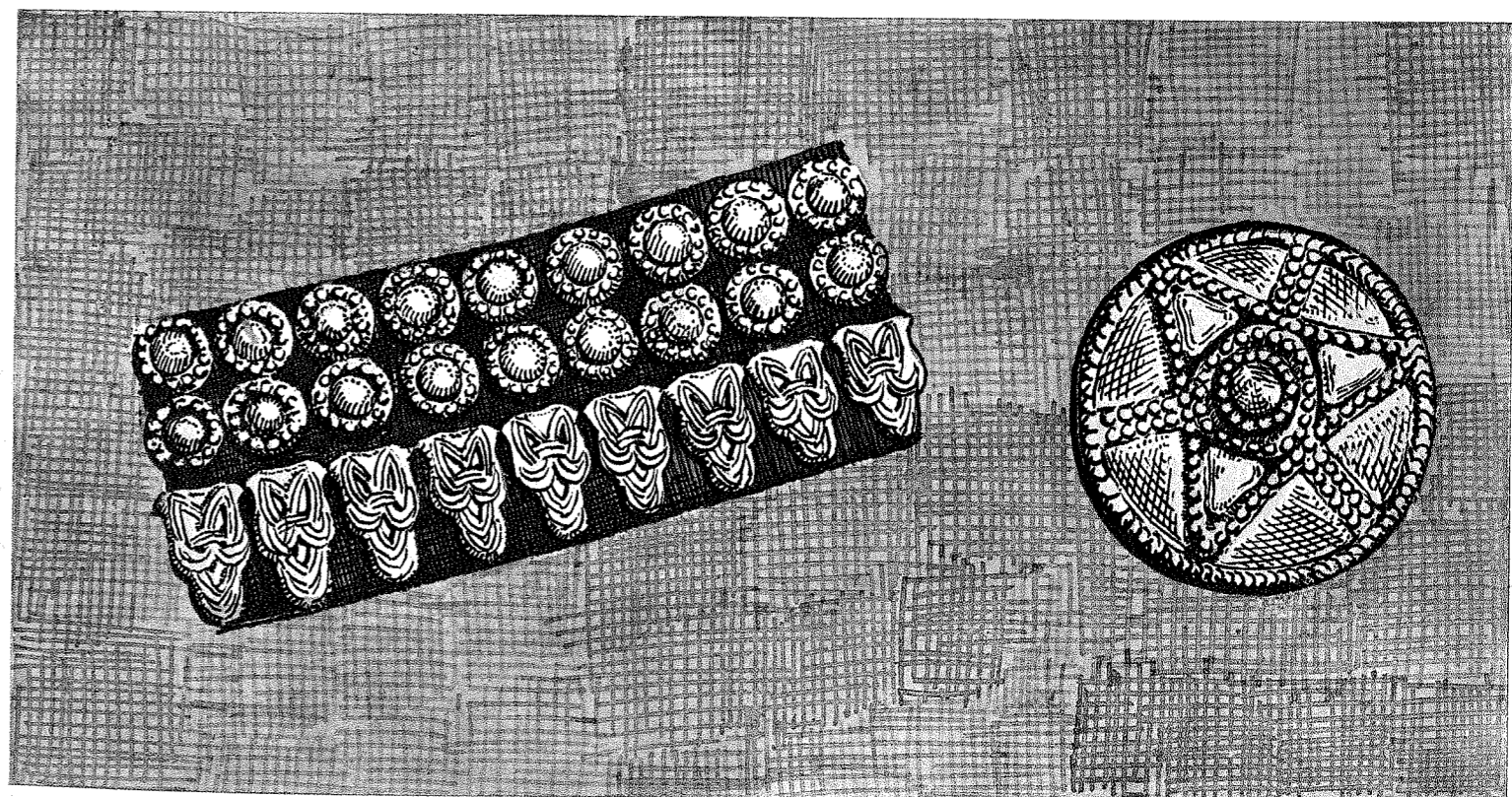

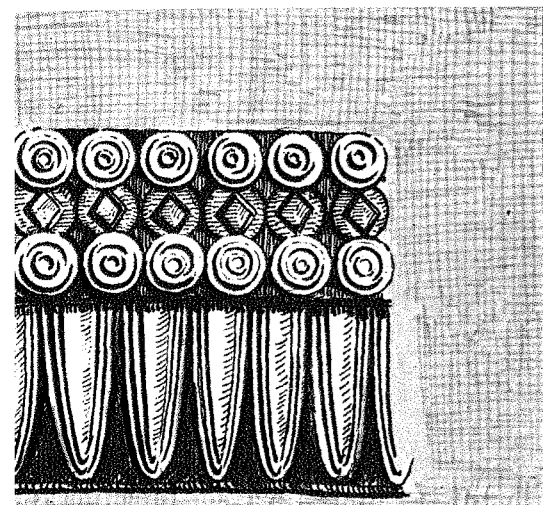

130

131

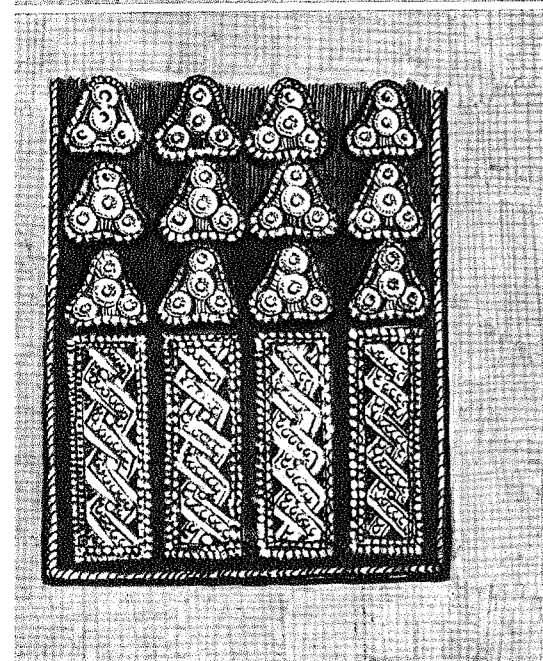

132

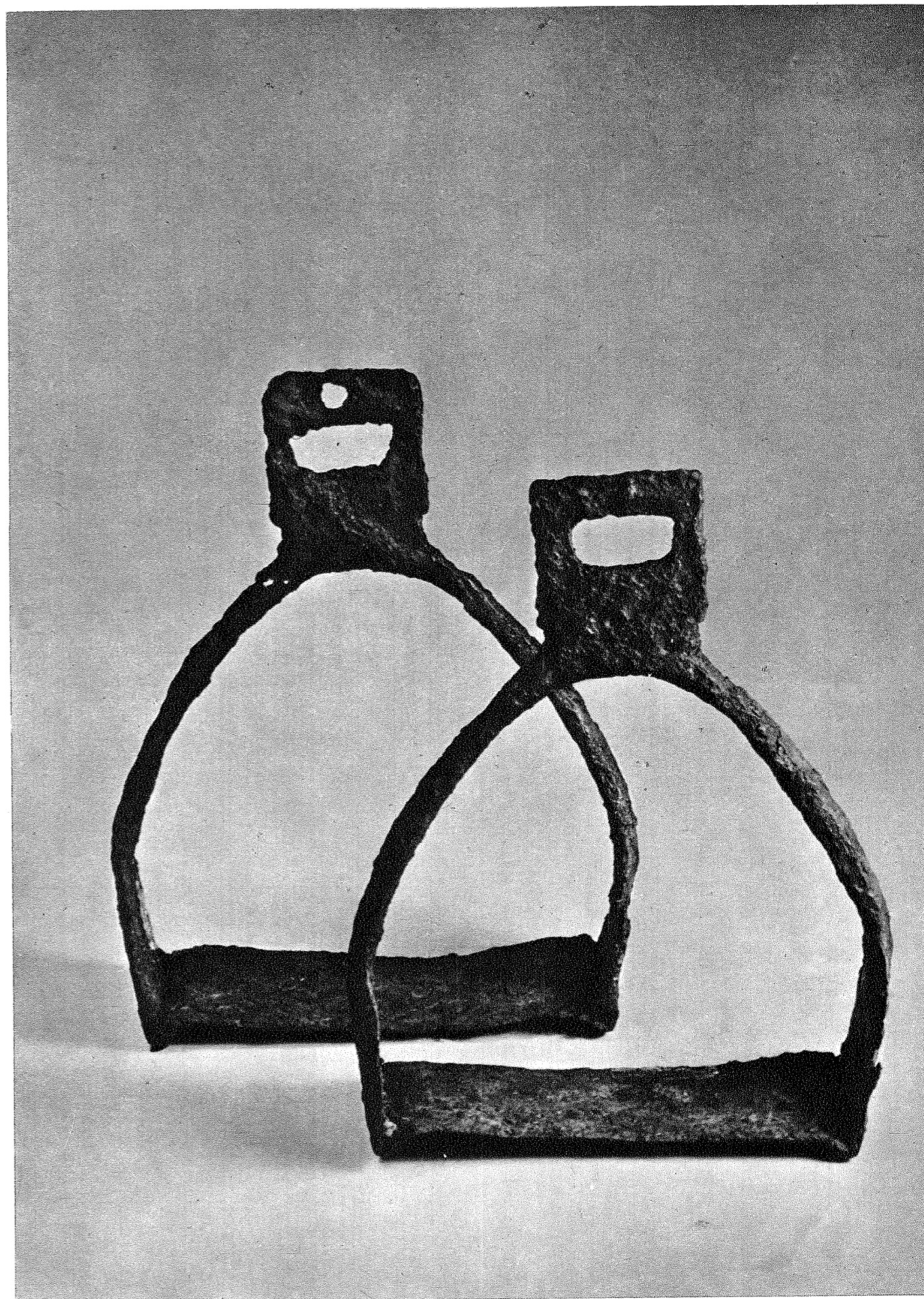
134

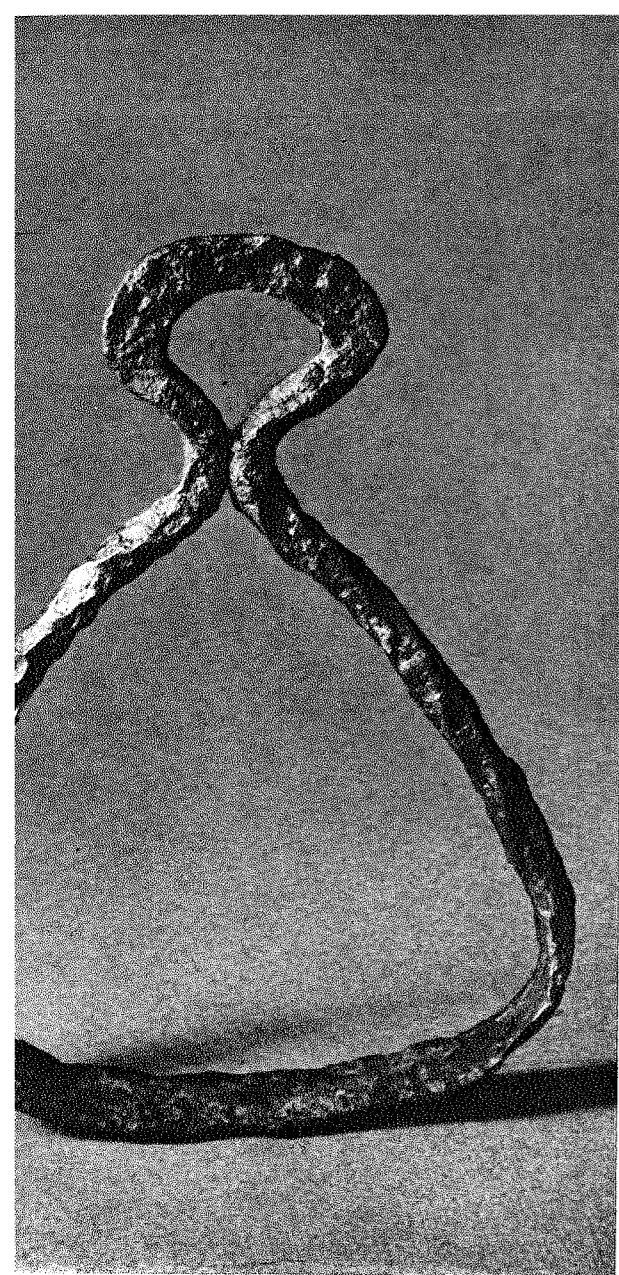
133

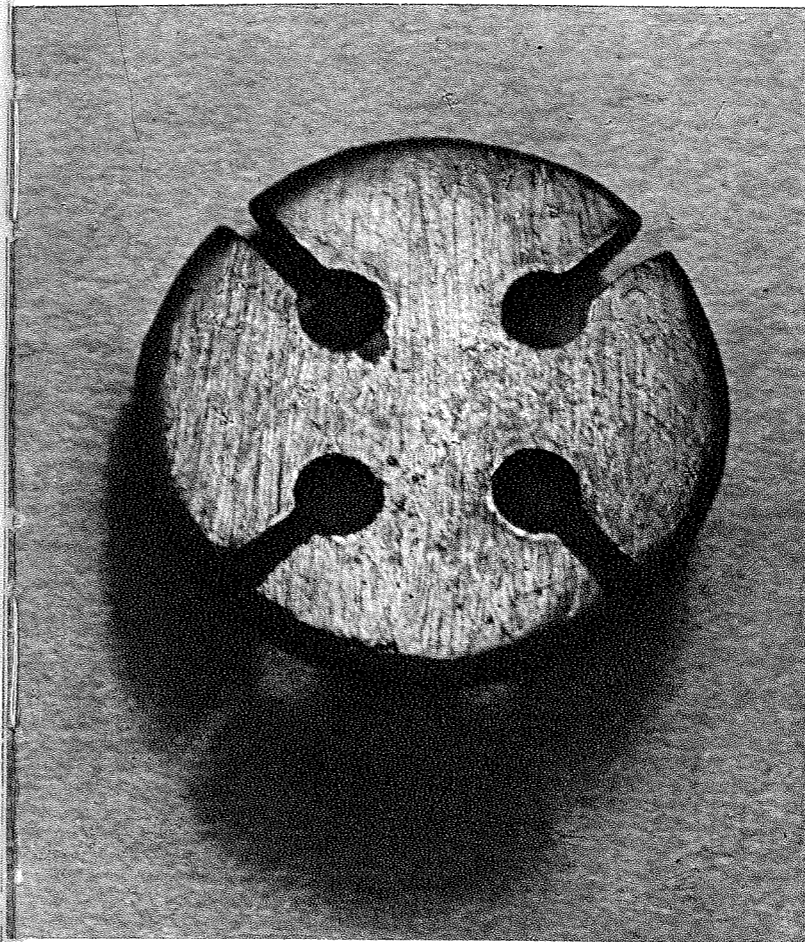
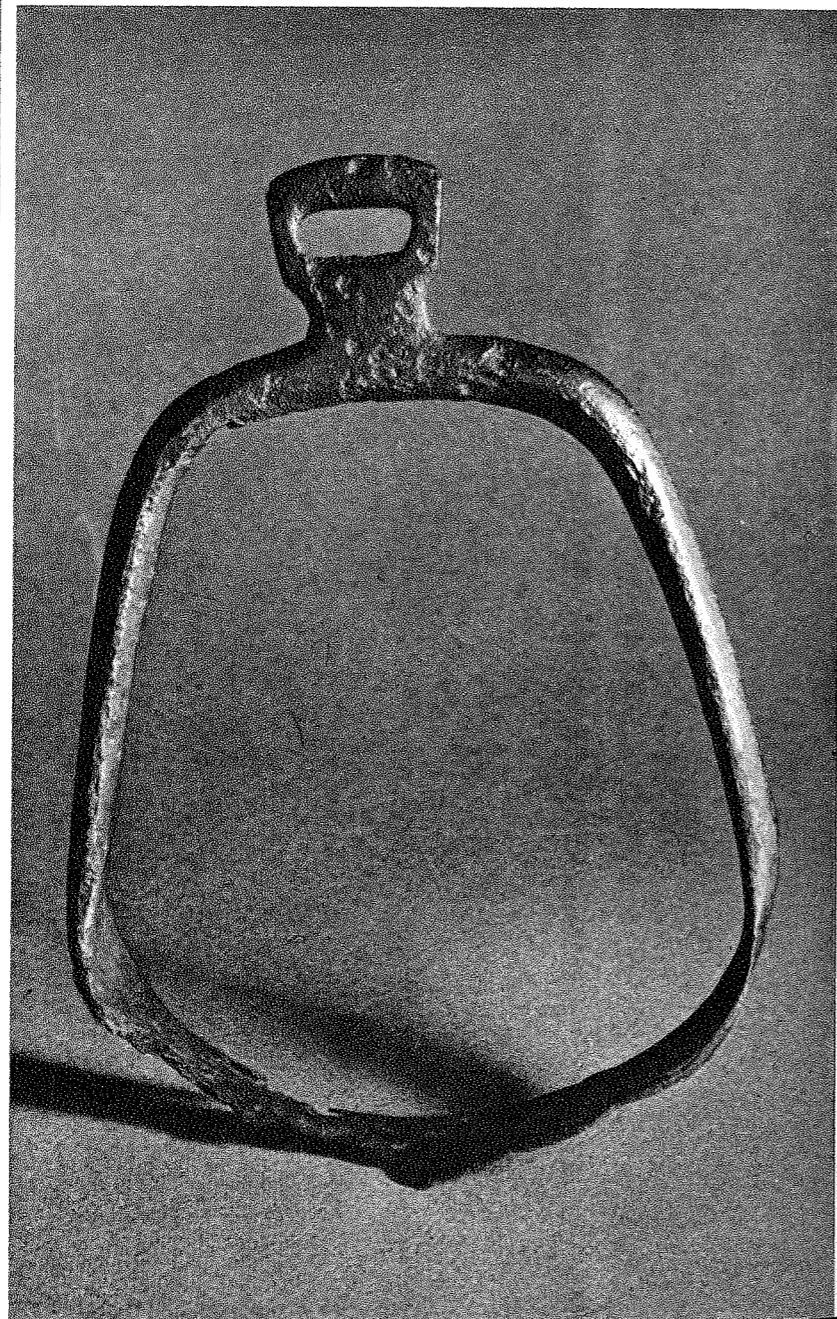
135

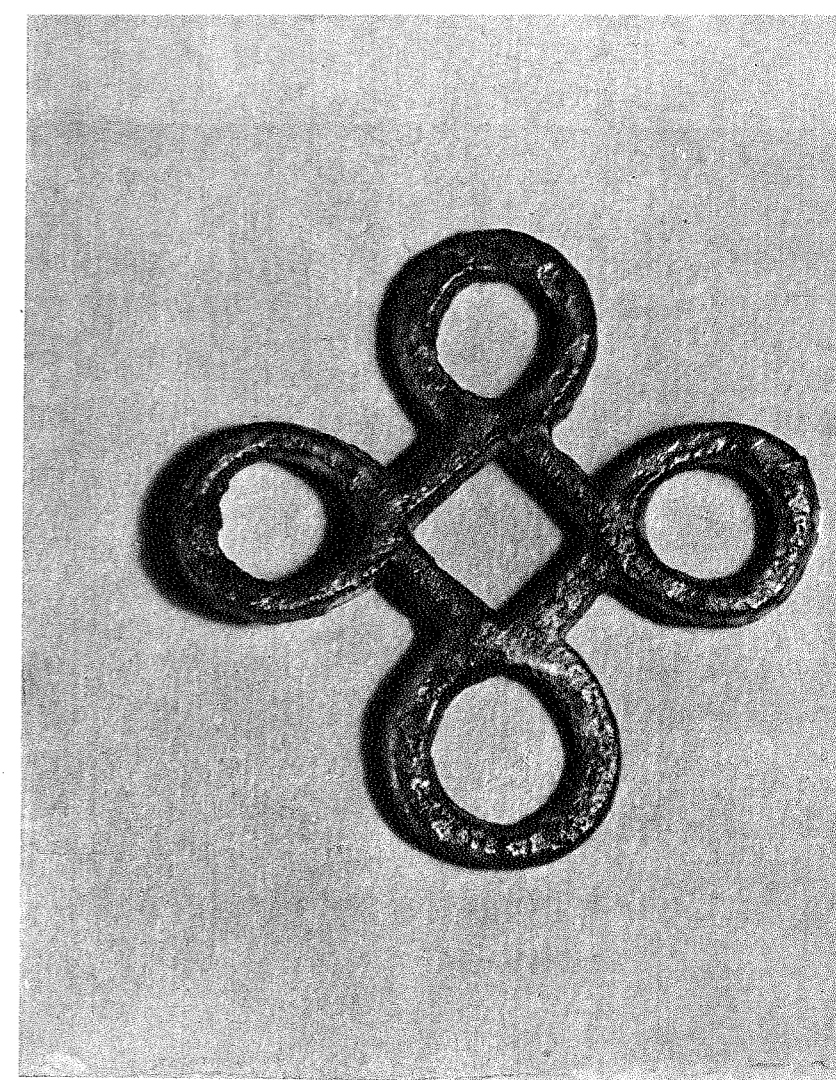
136

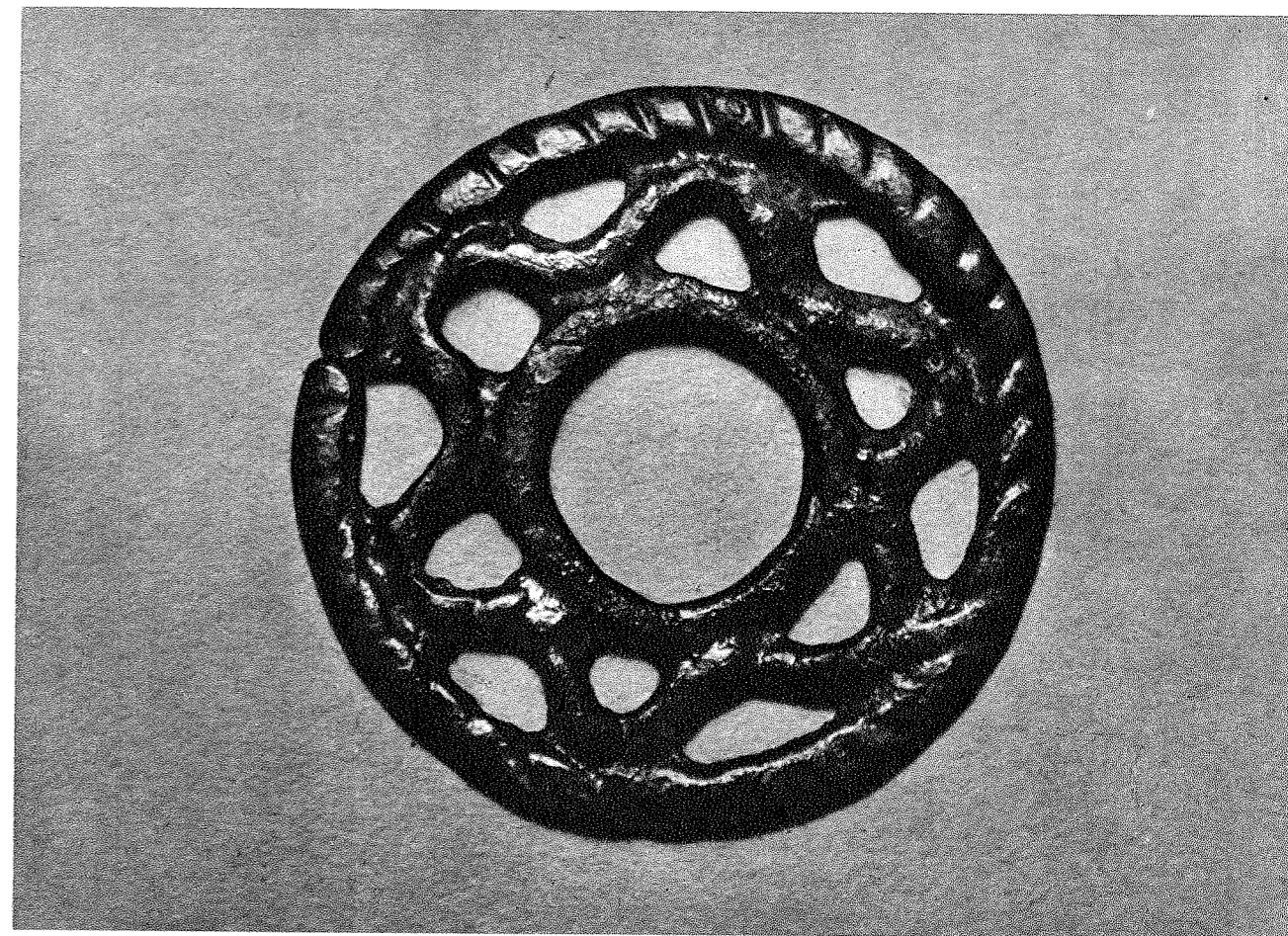
138

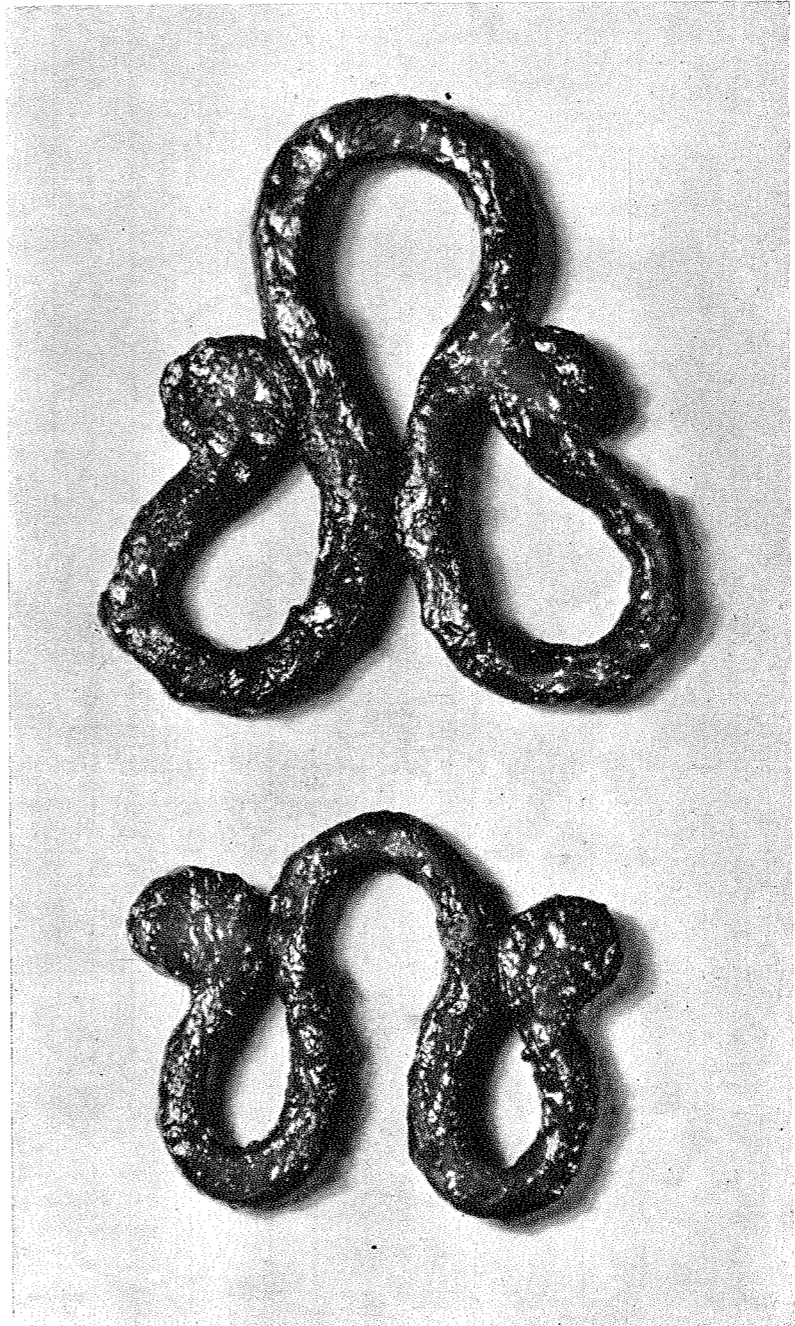
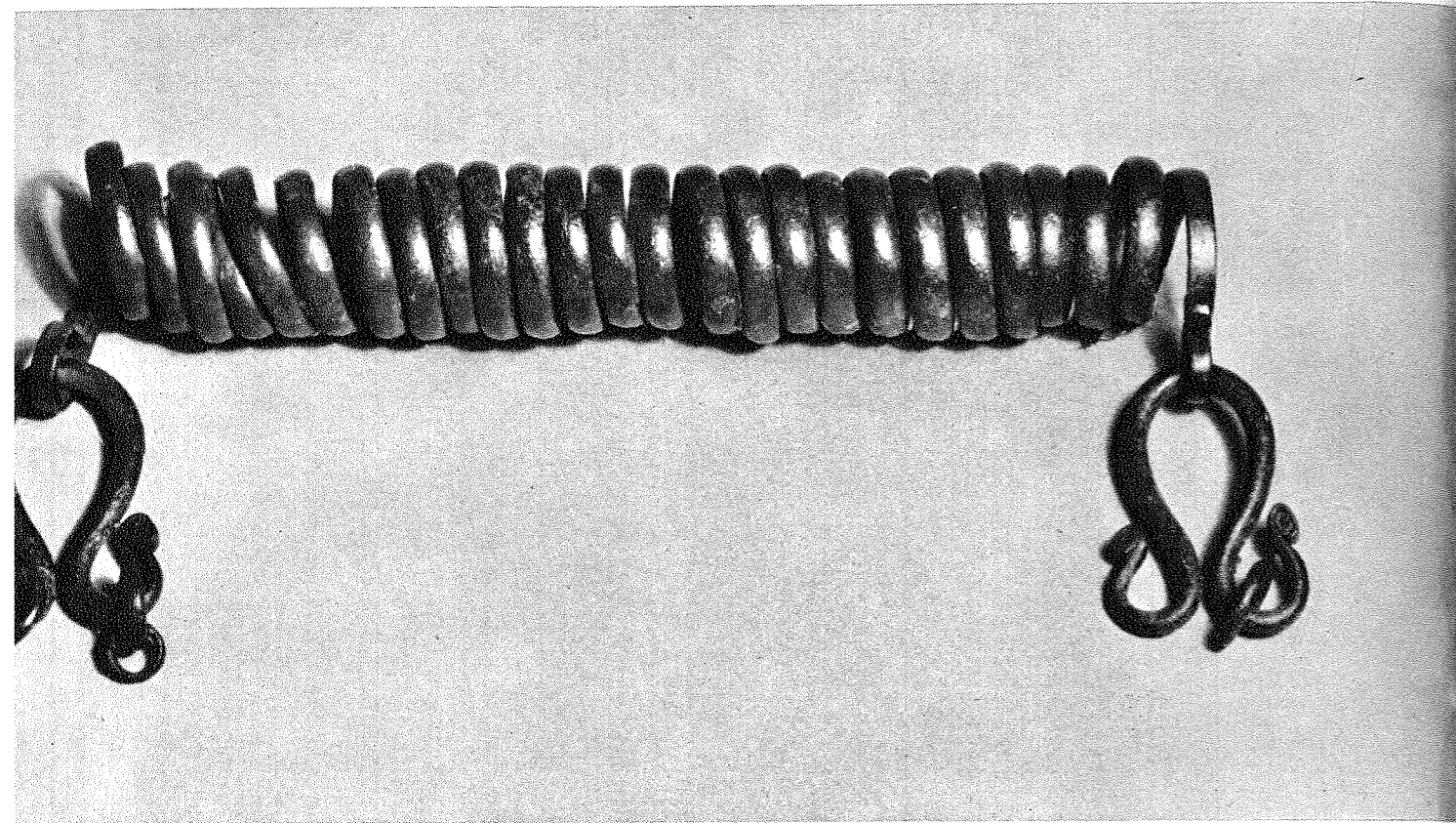
139

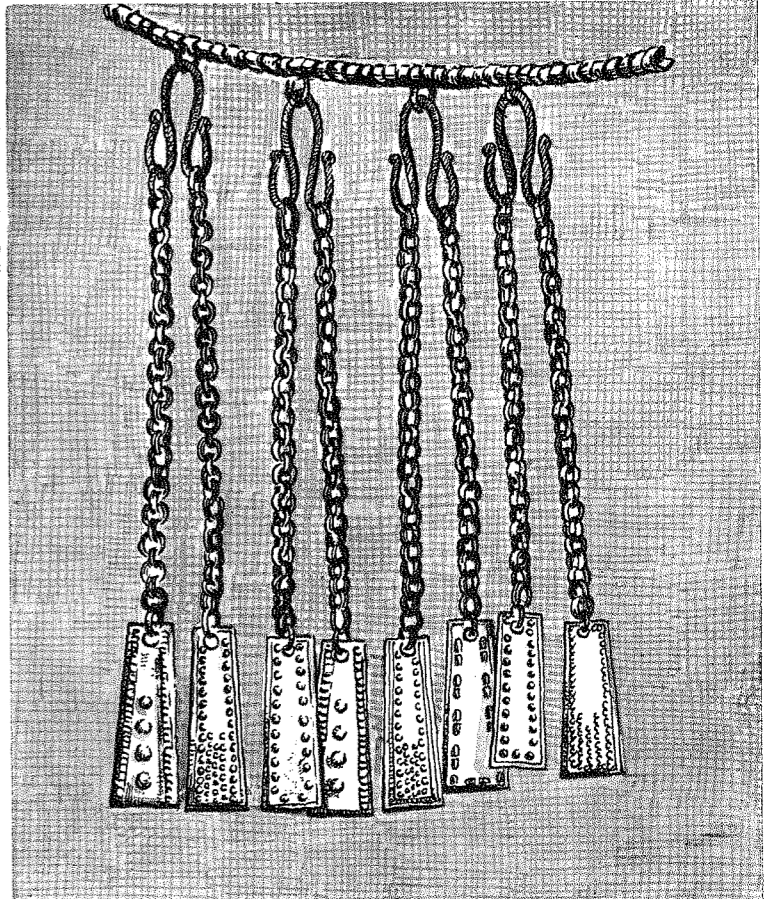
140

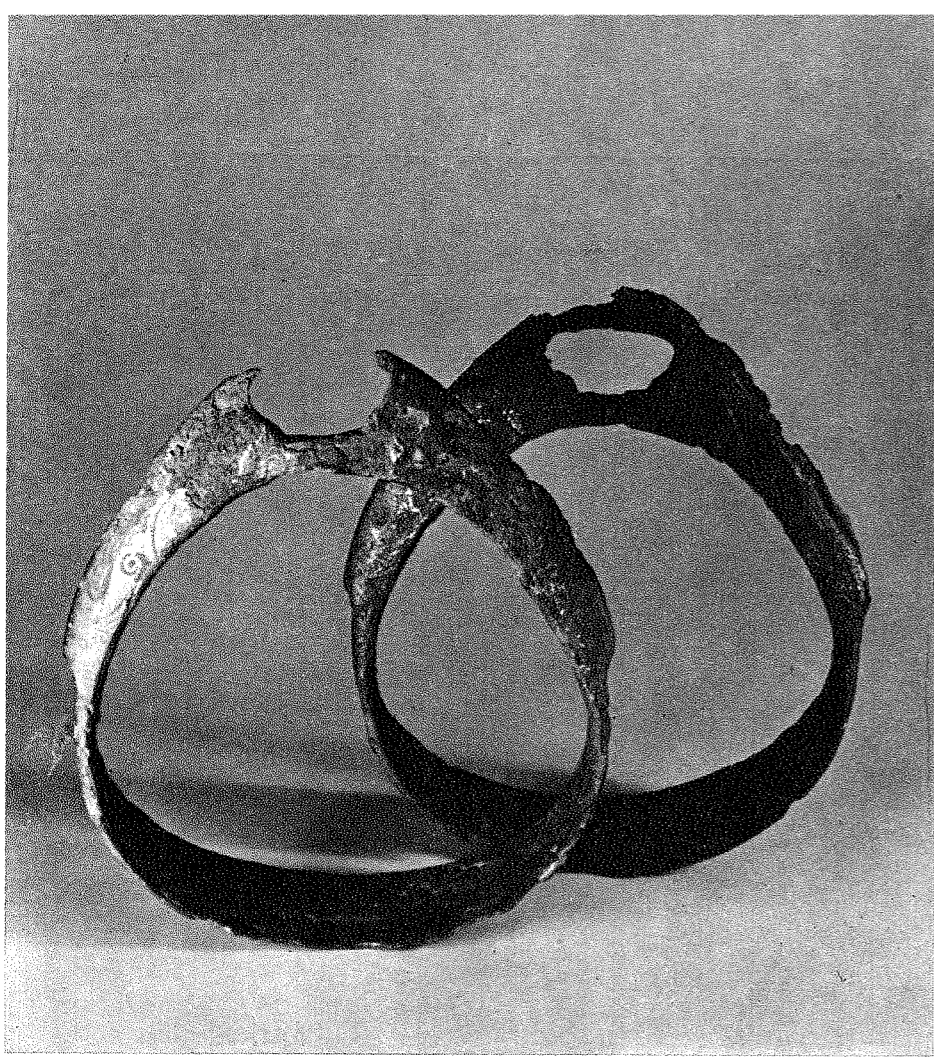
141

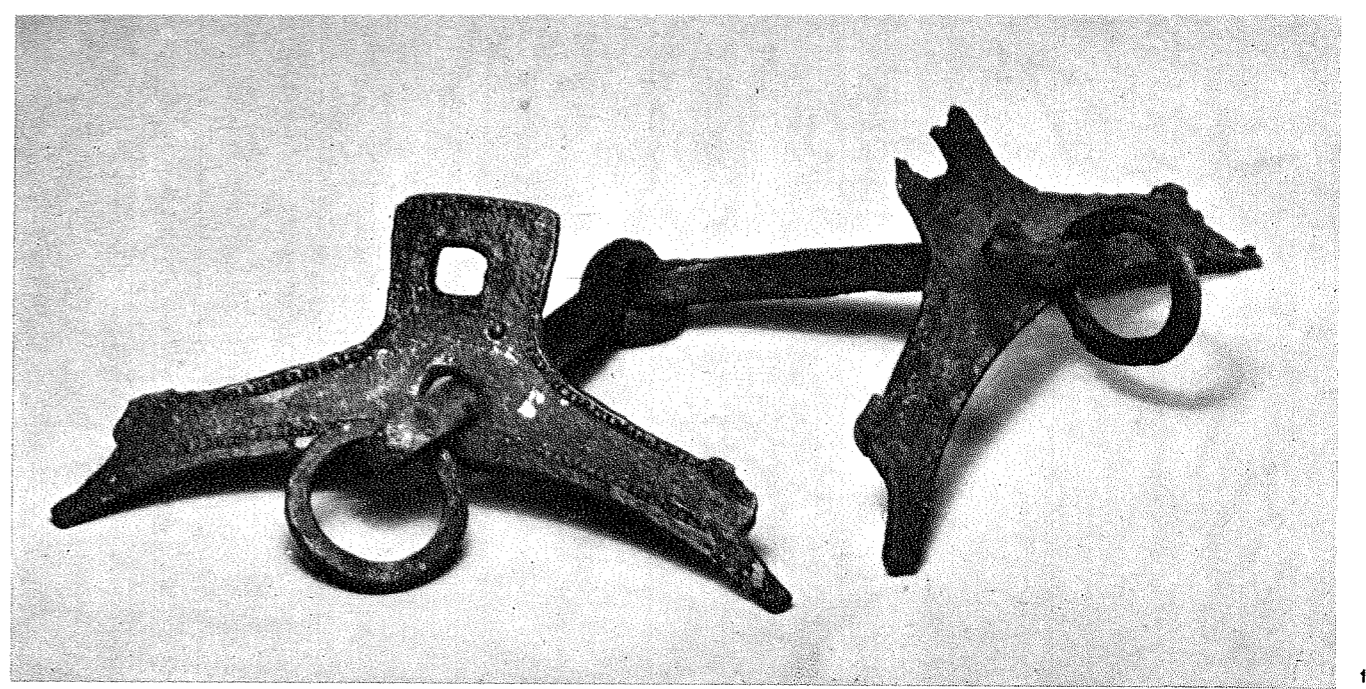
144 145

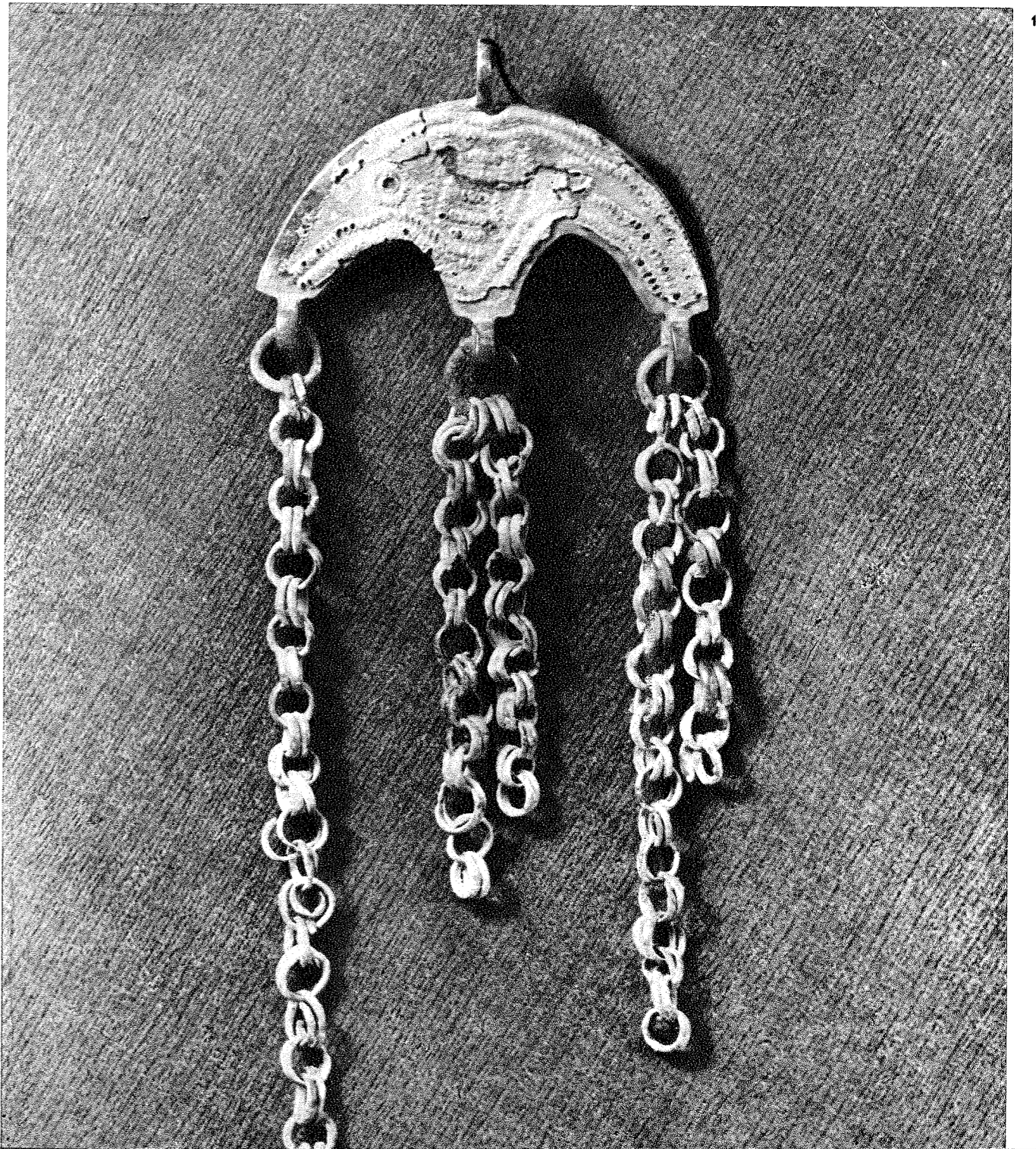
146

147

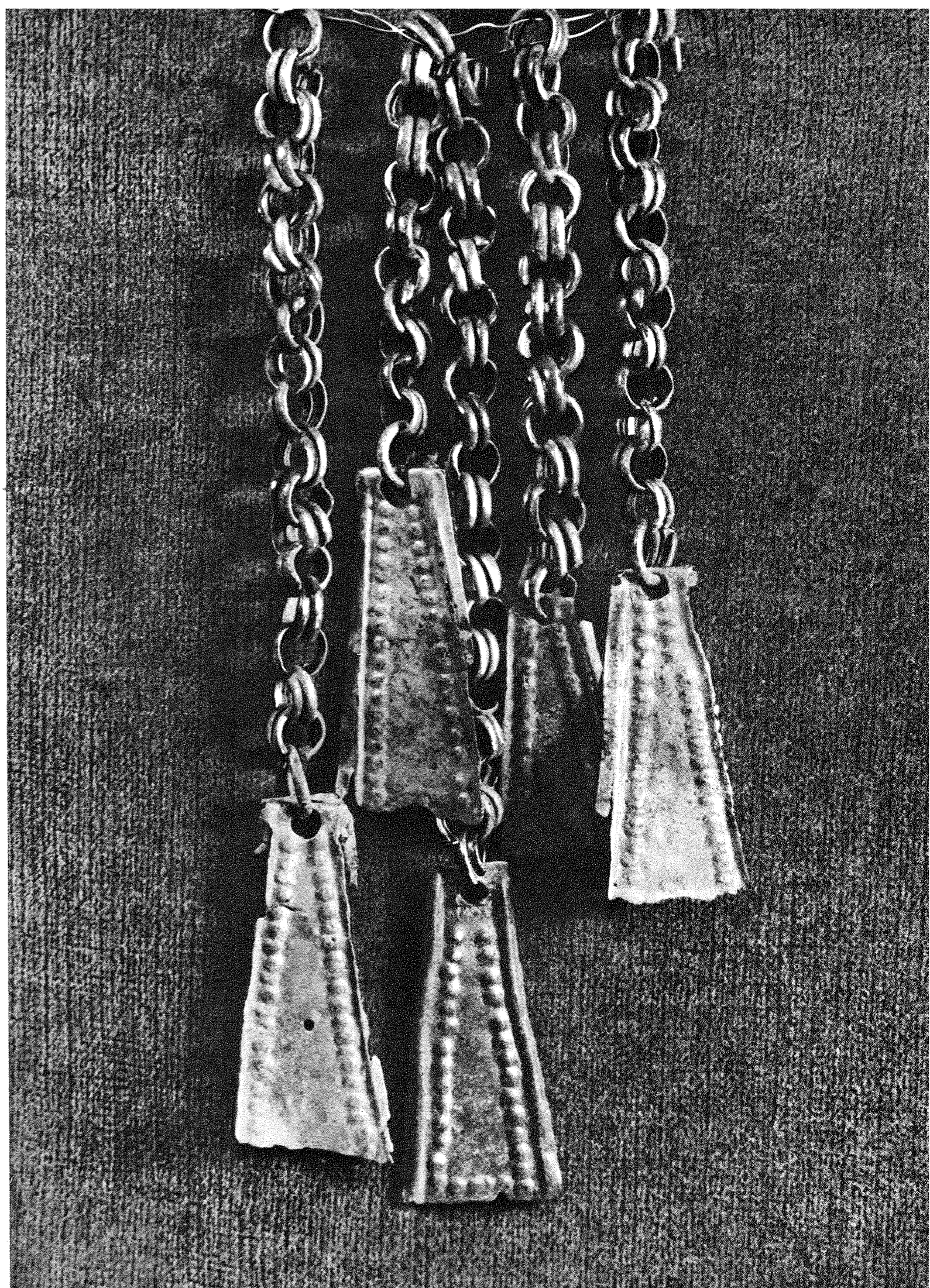
149

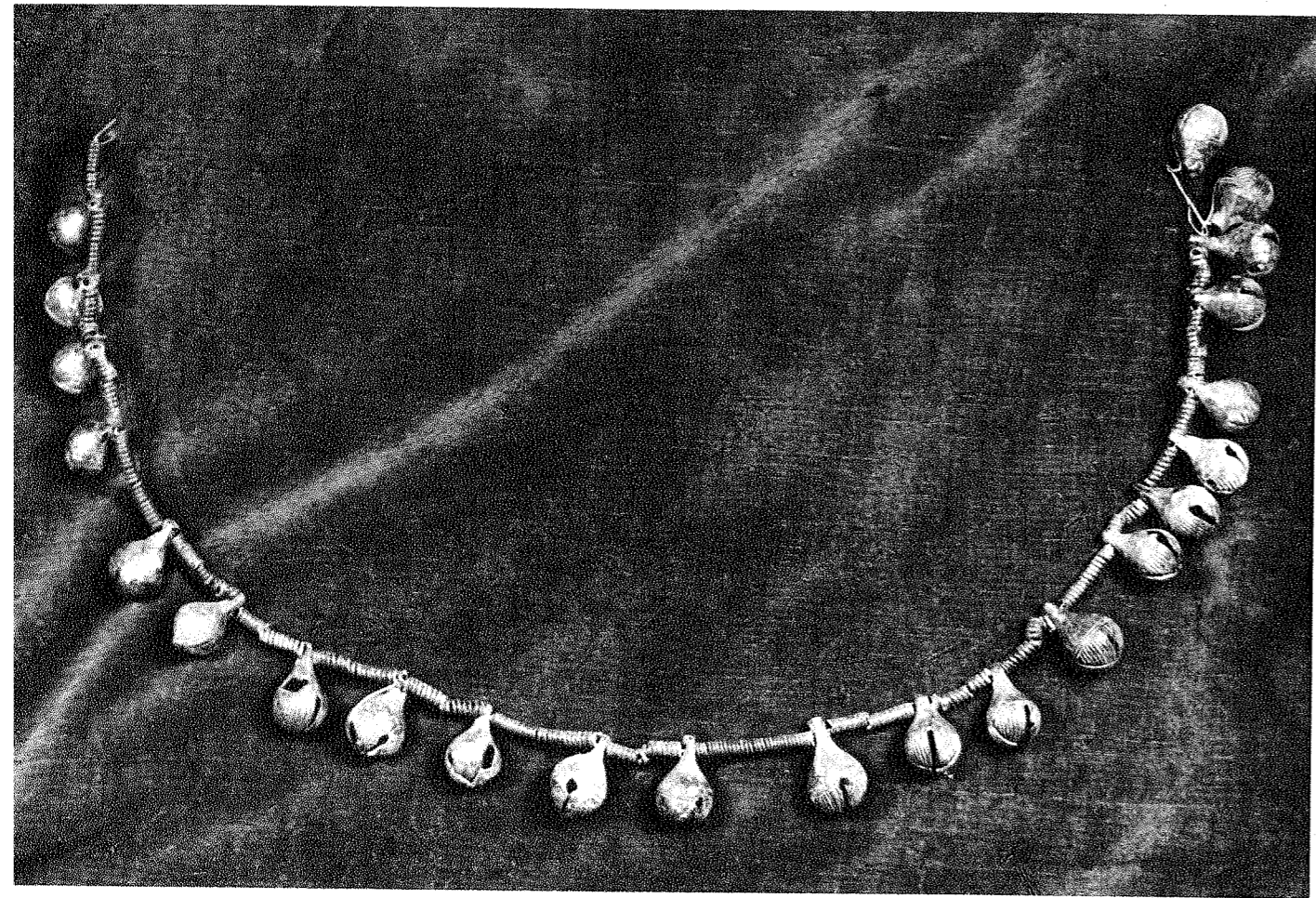

150

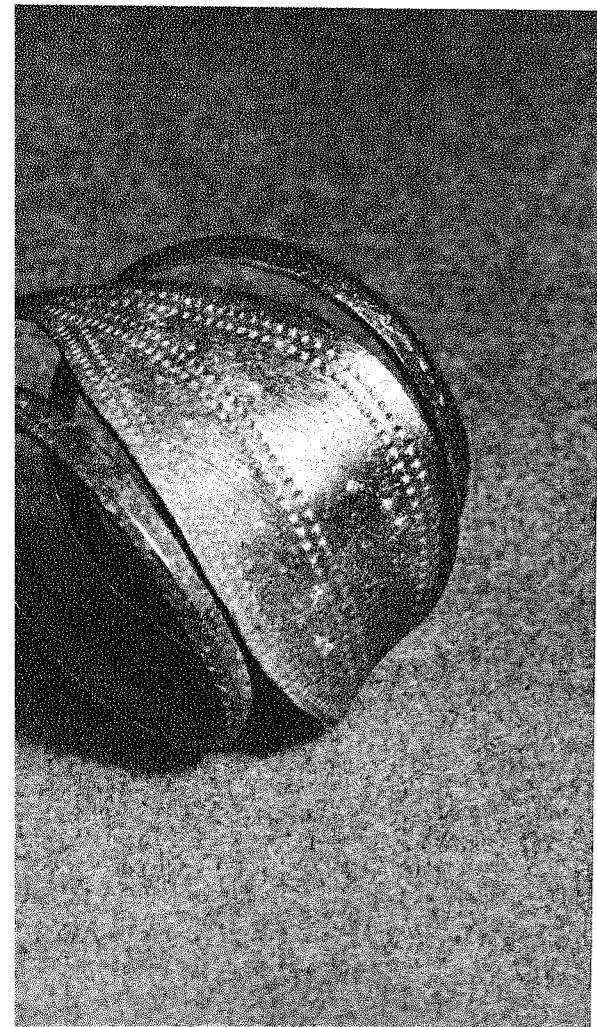
148

156

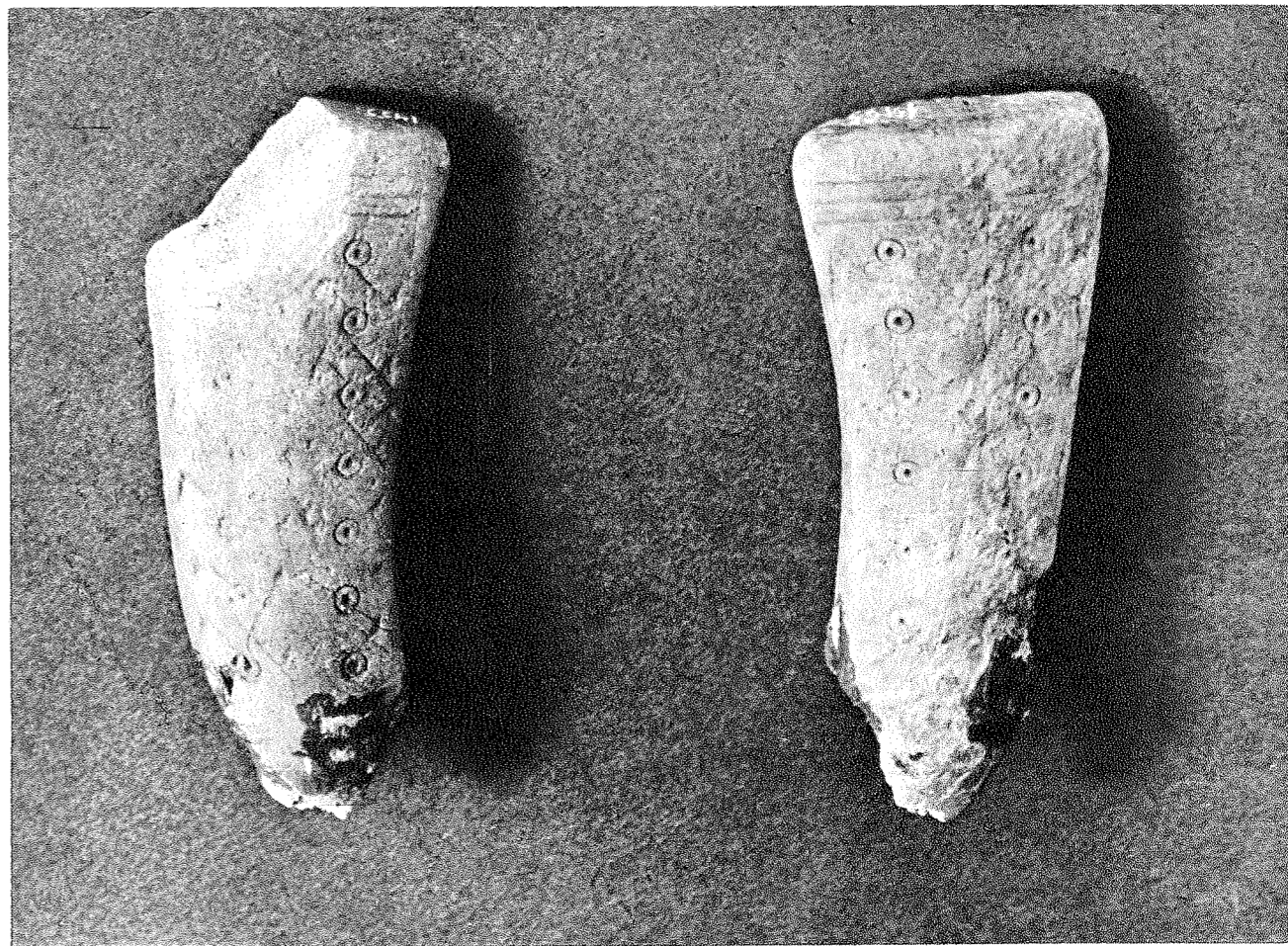
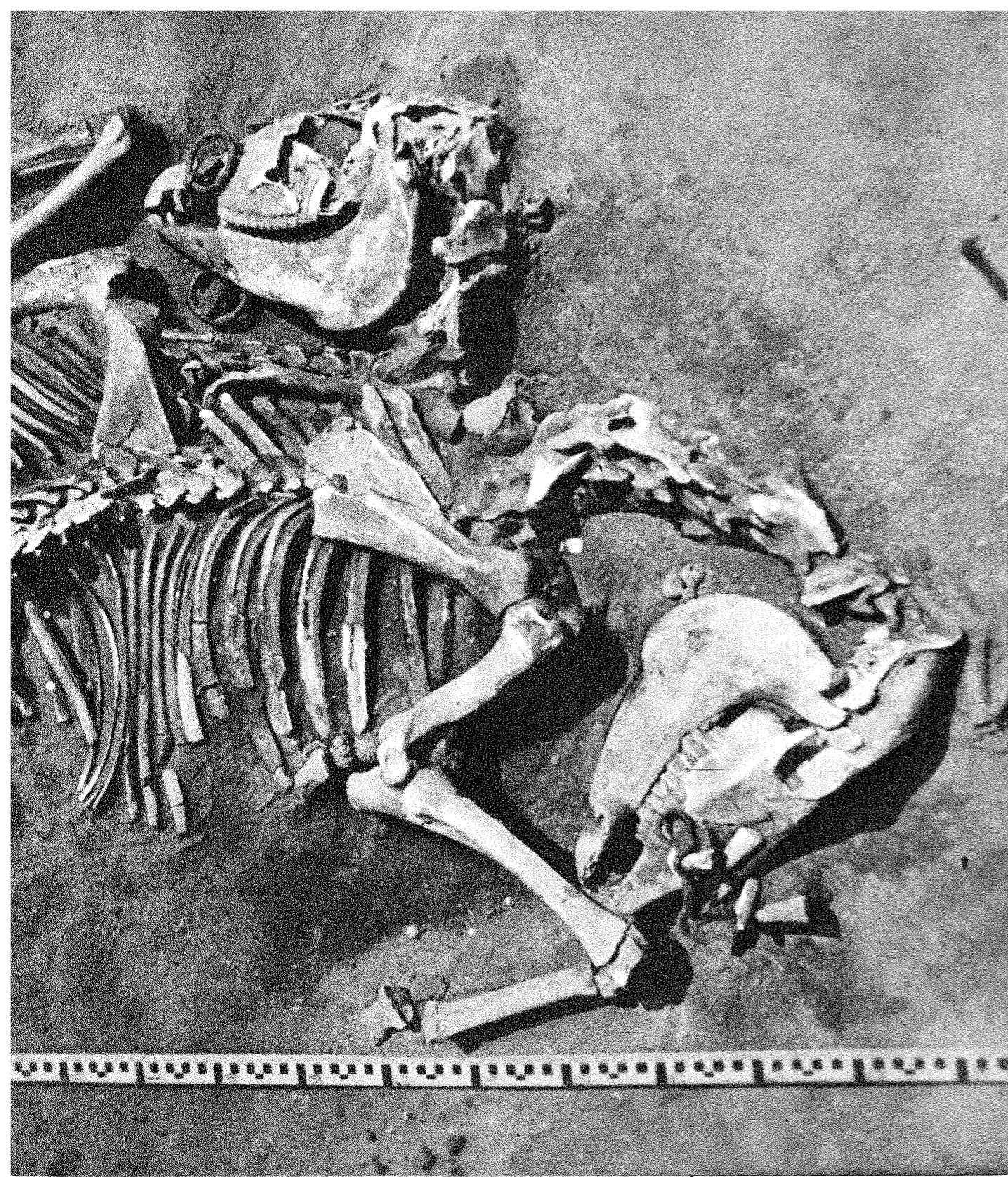

157 →

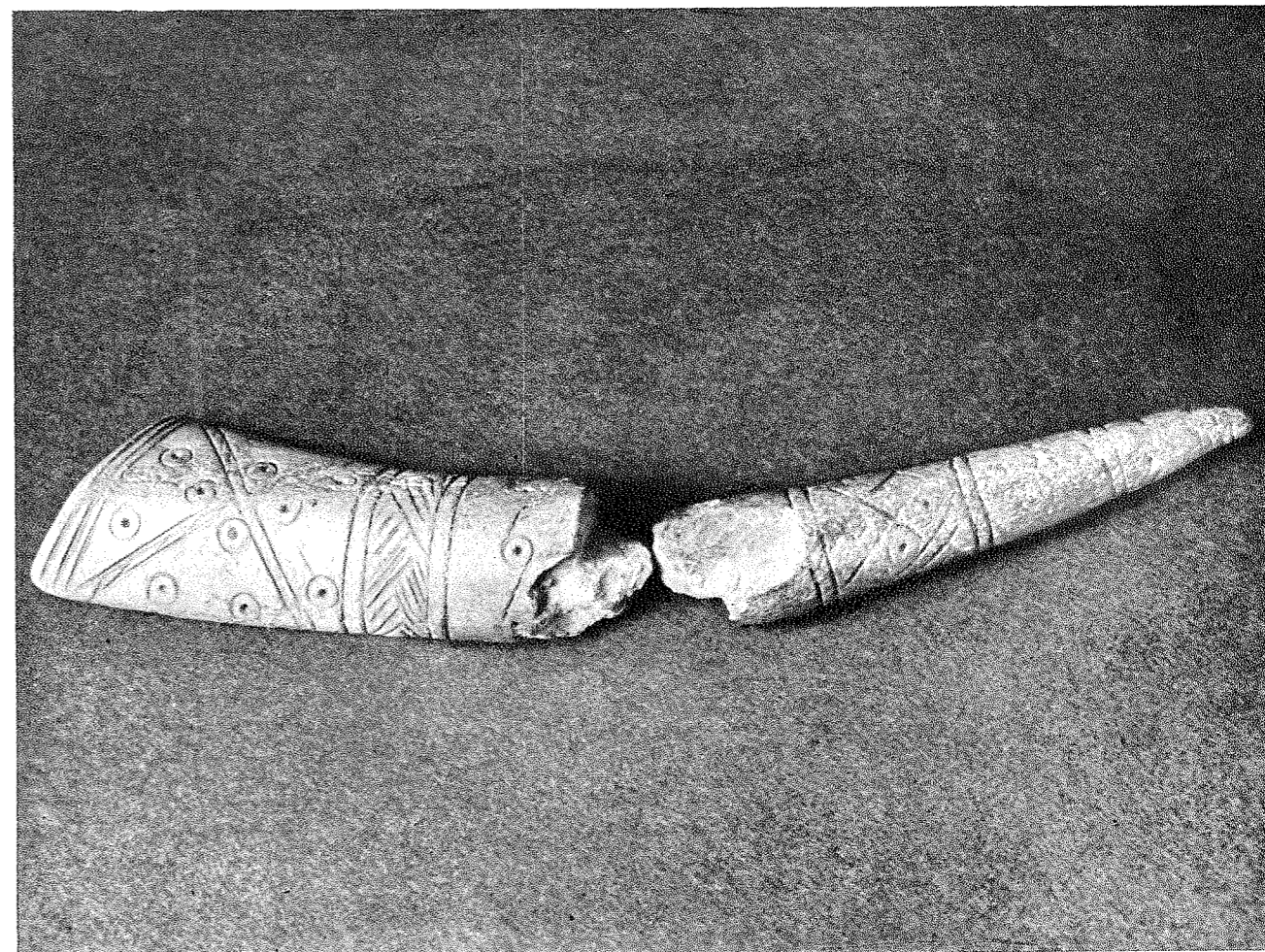

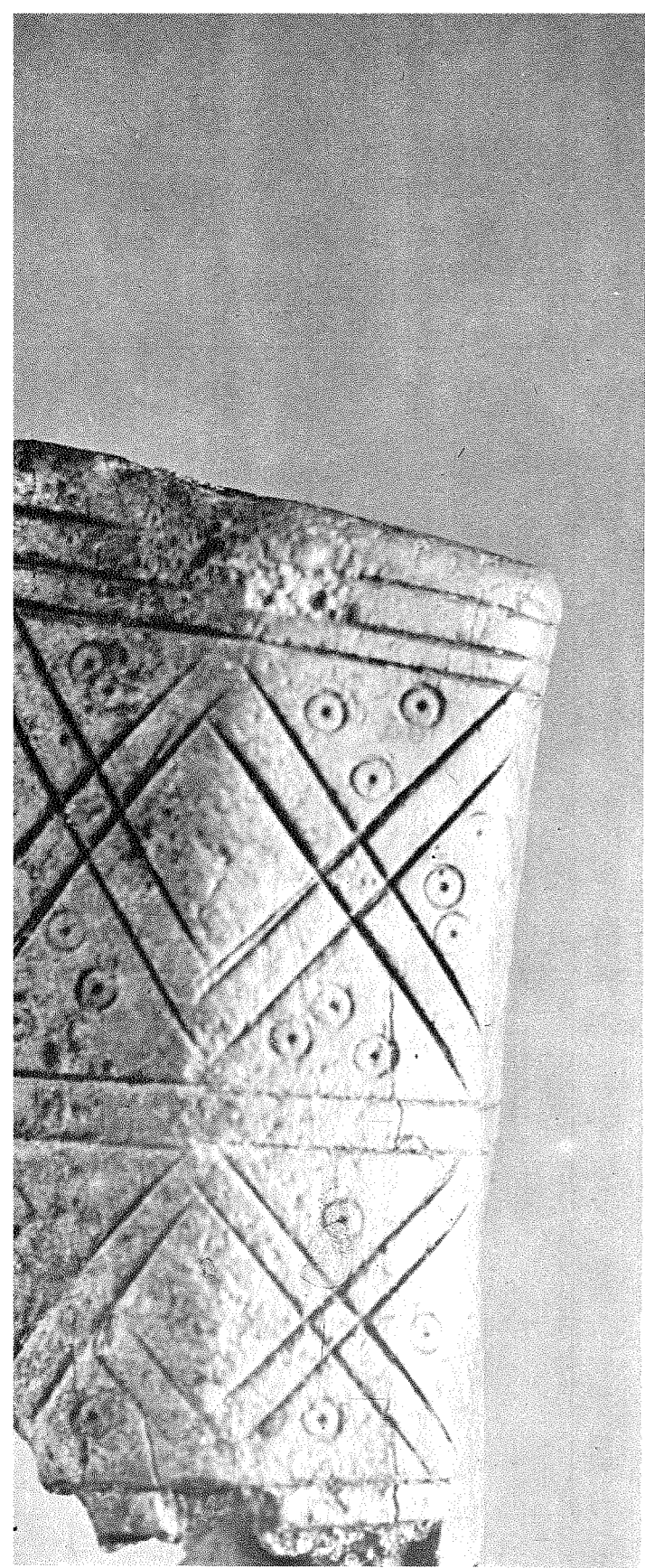

161

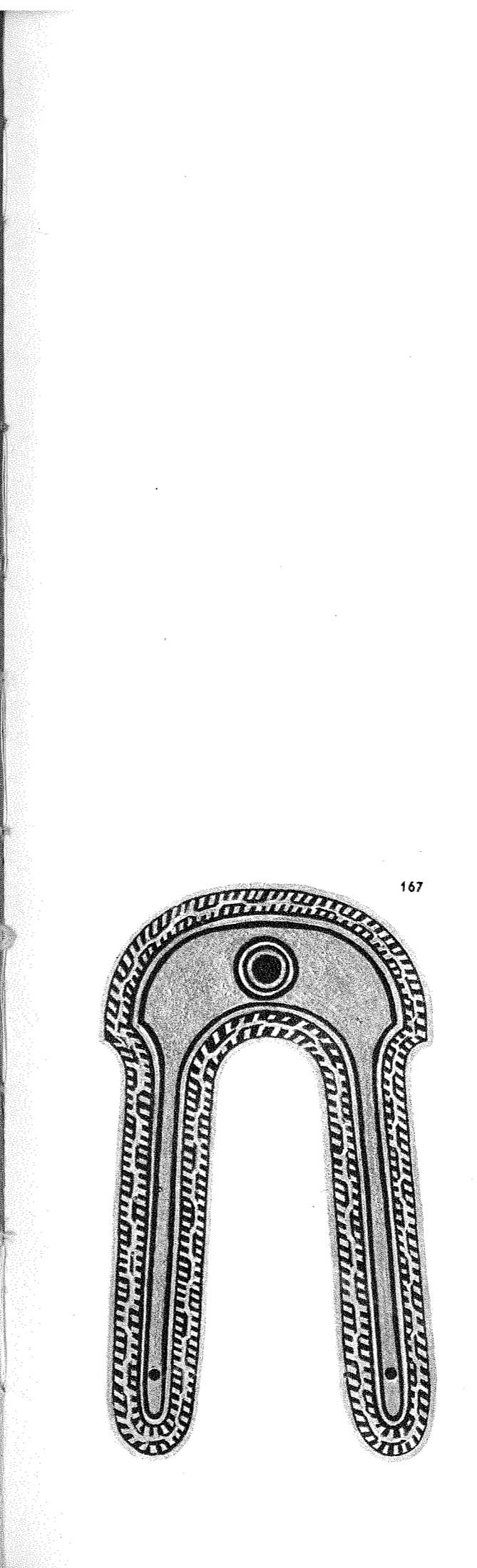
162

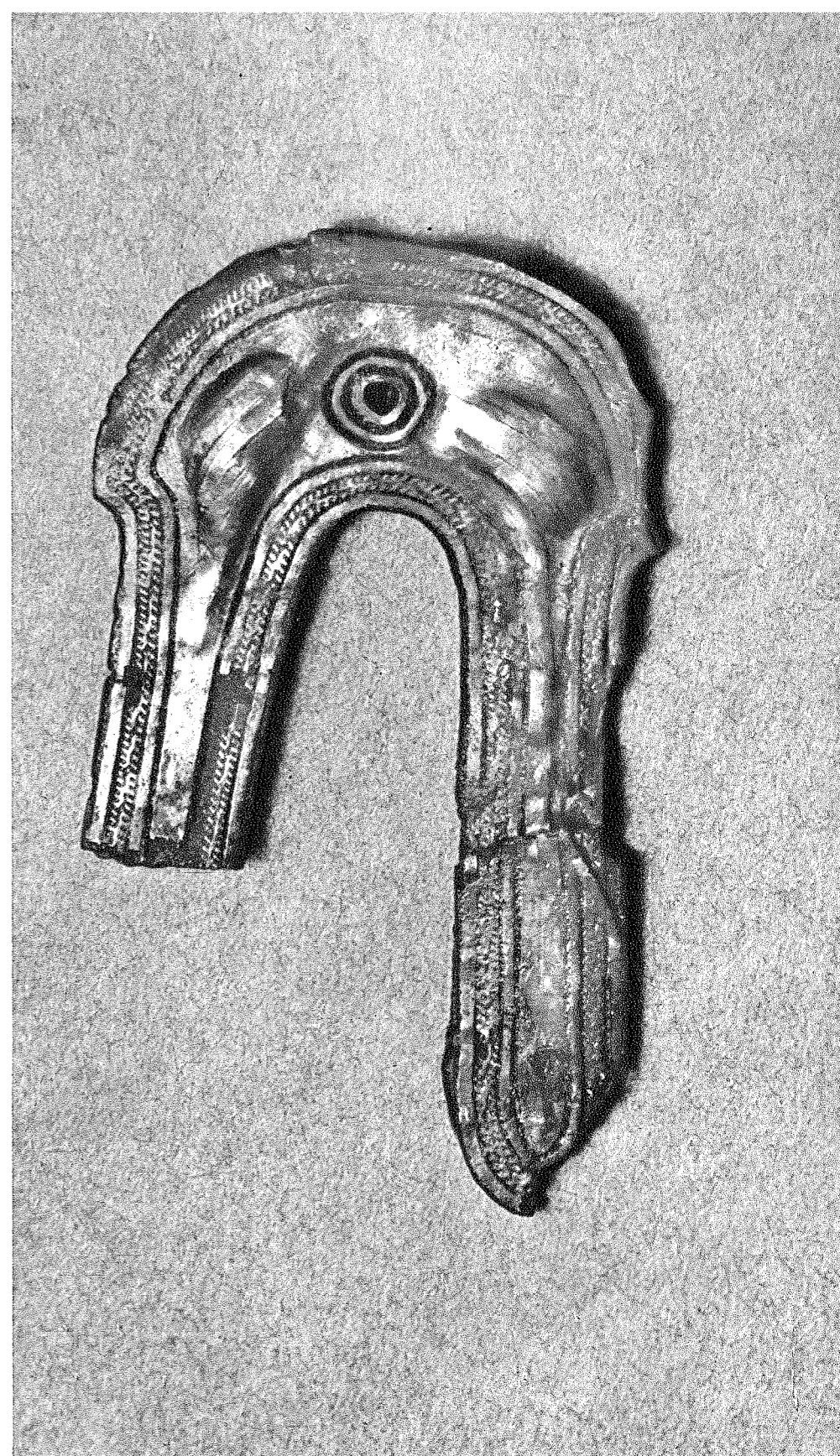

166

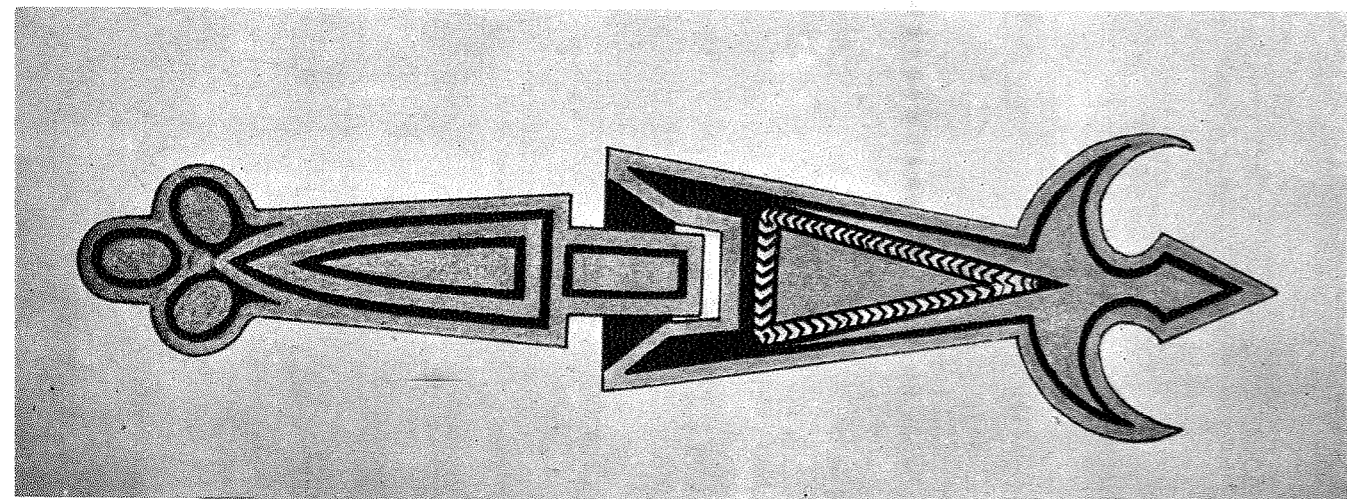
167

168

169

170

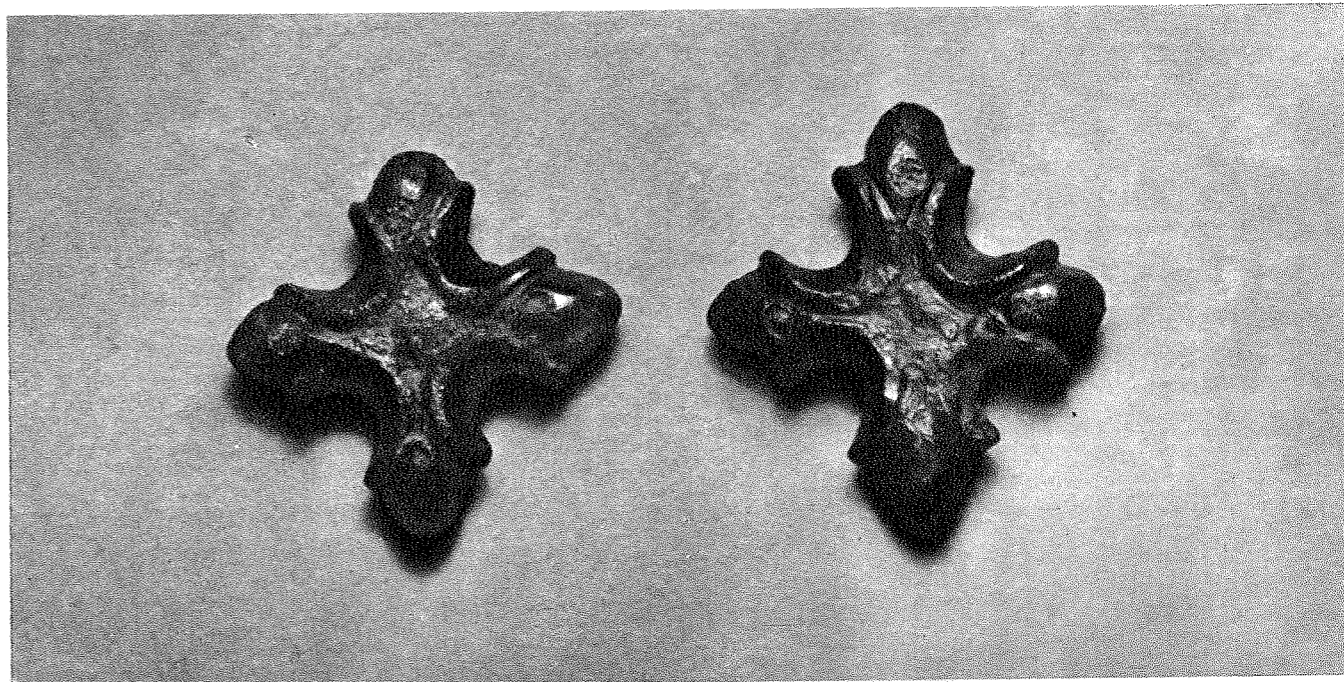

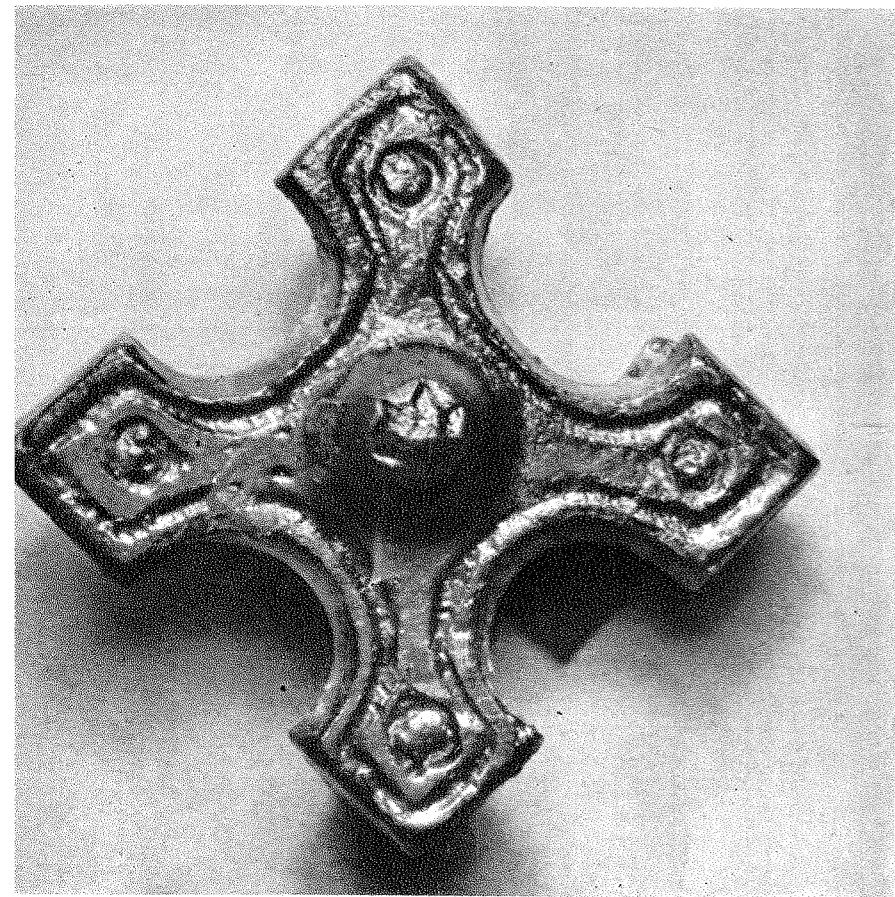
171

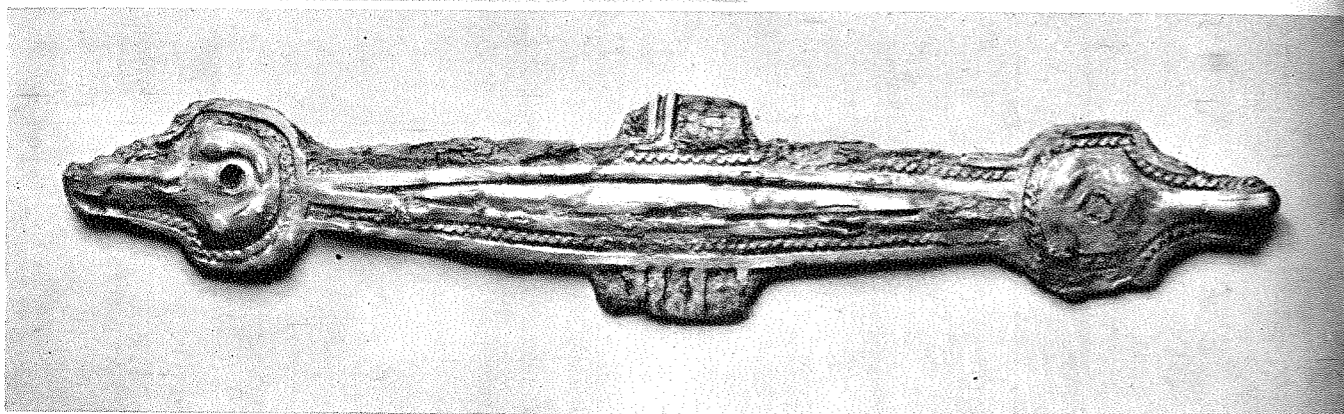
172

173

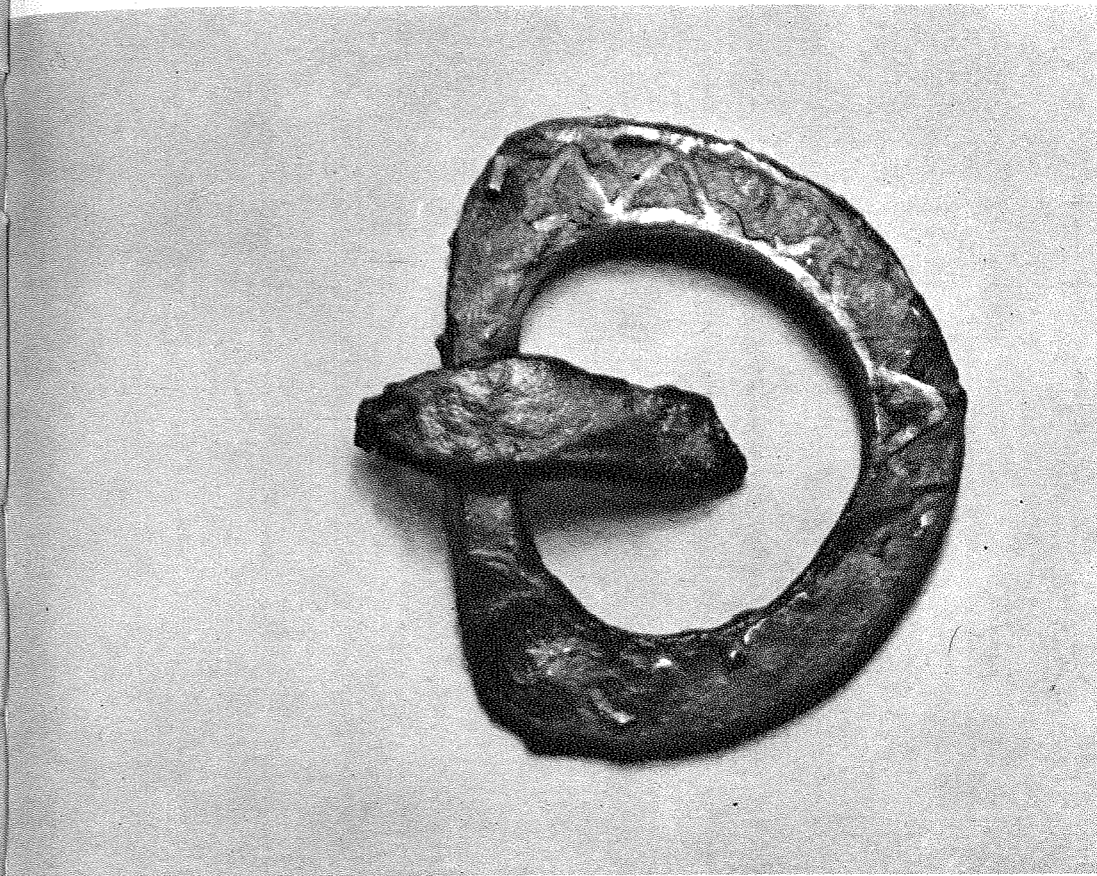

175

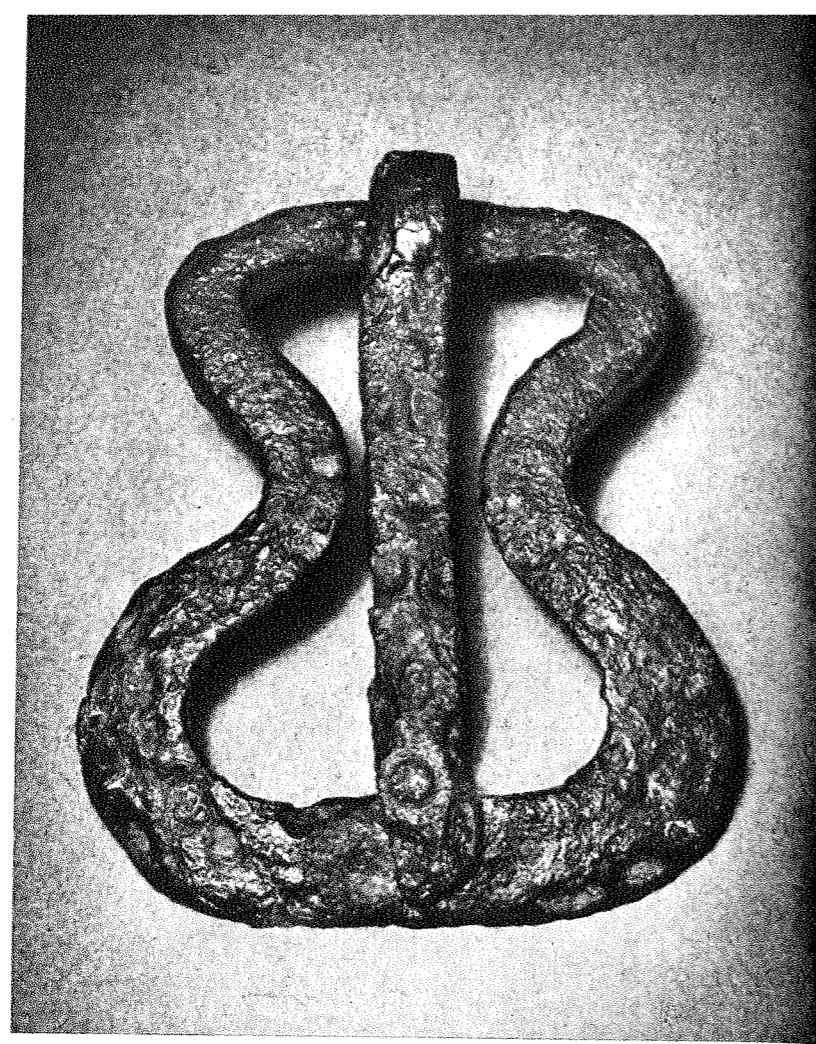
176

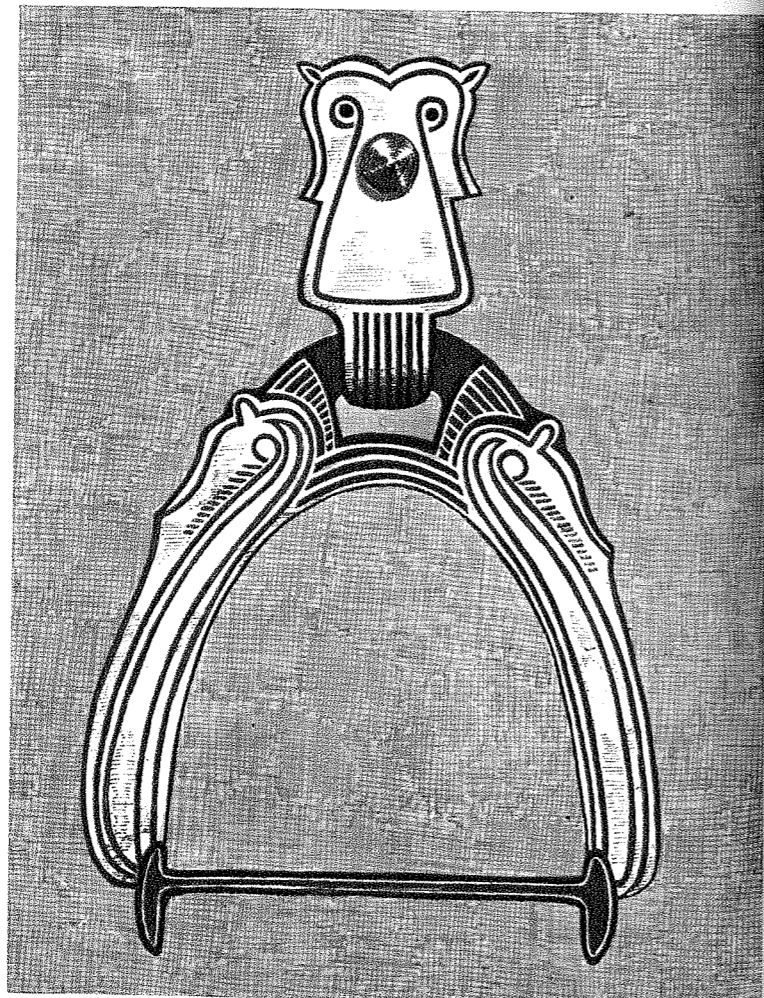
177

178

180

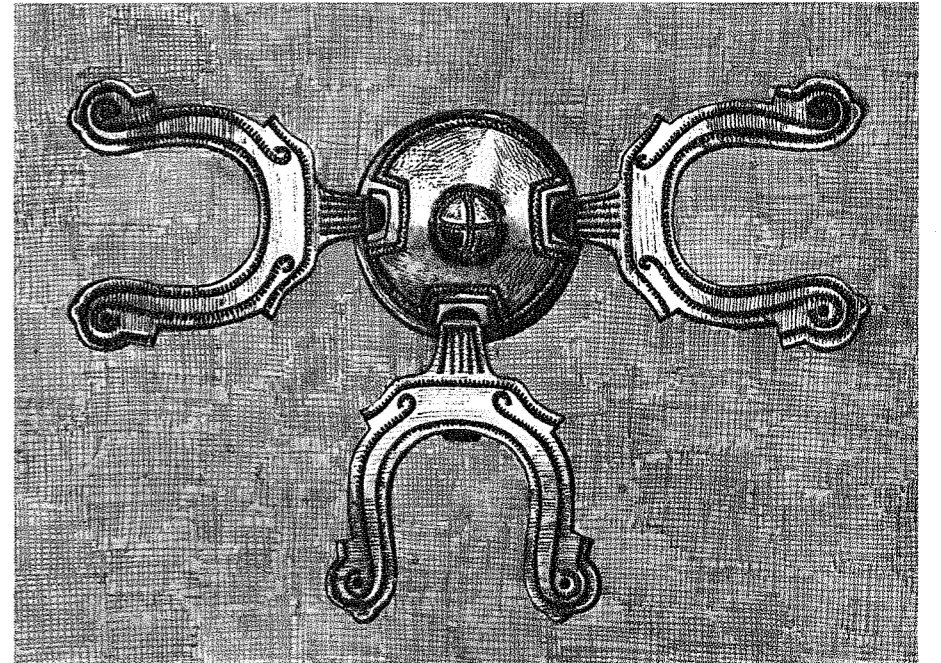
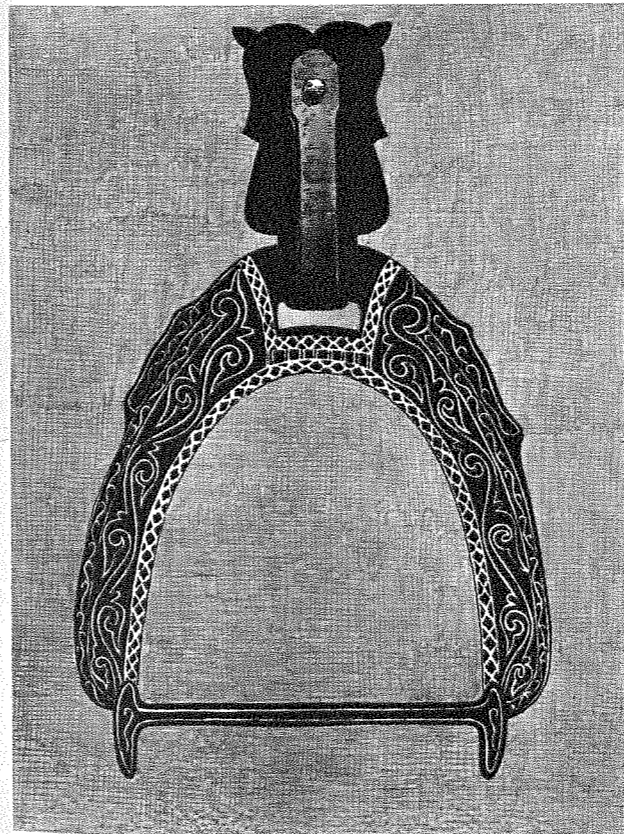
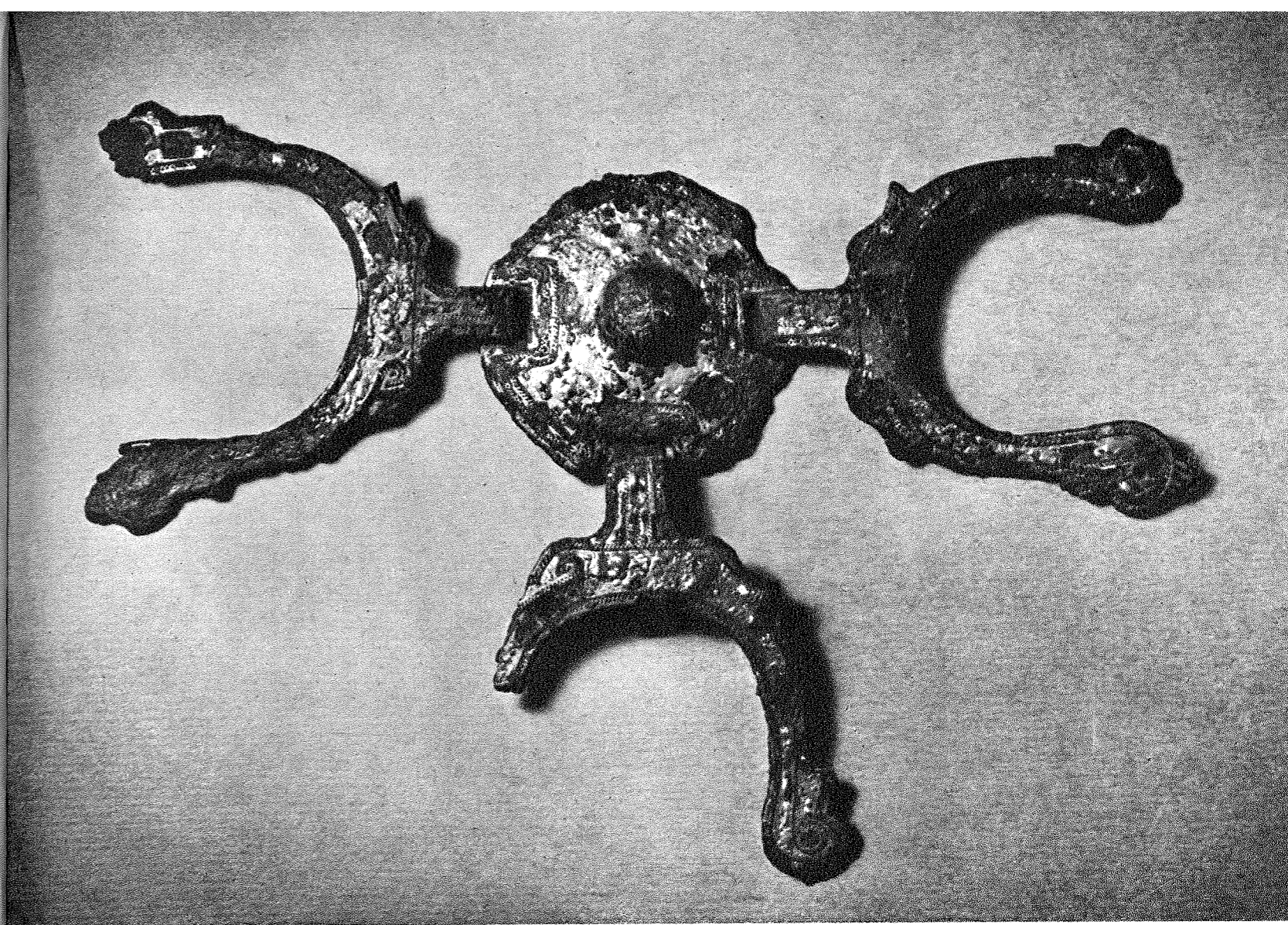
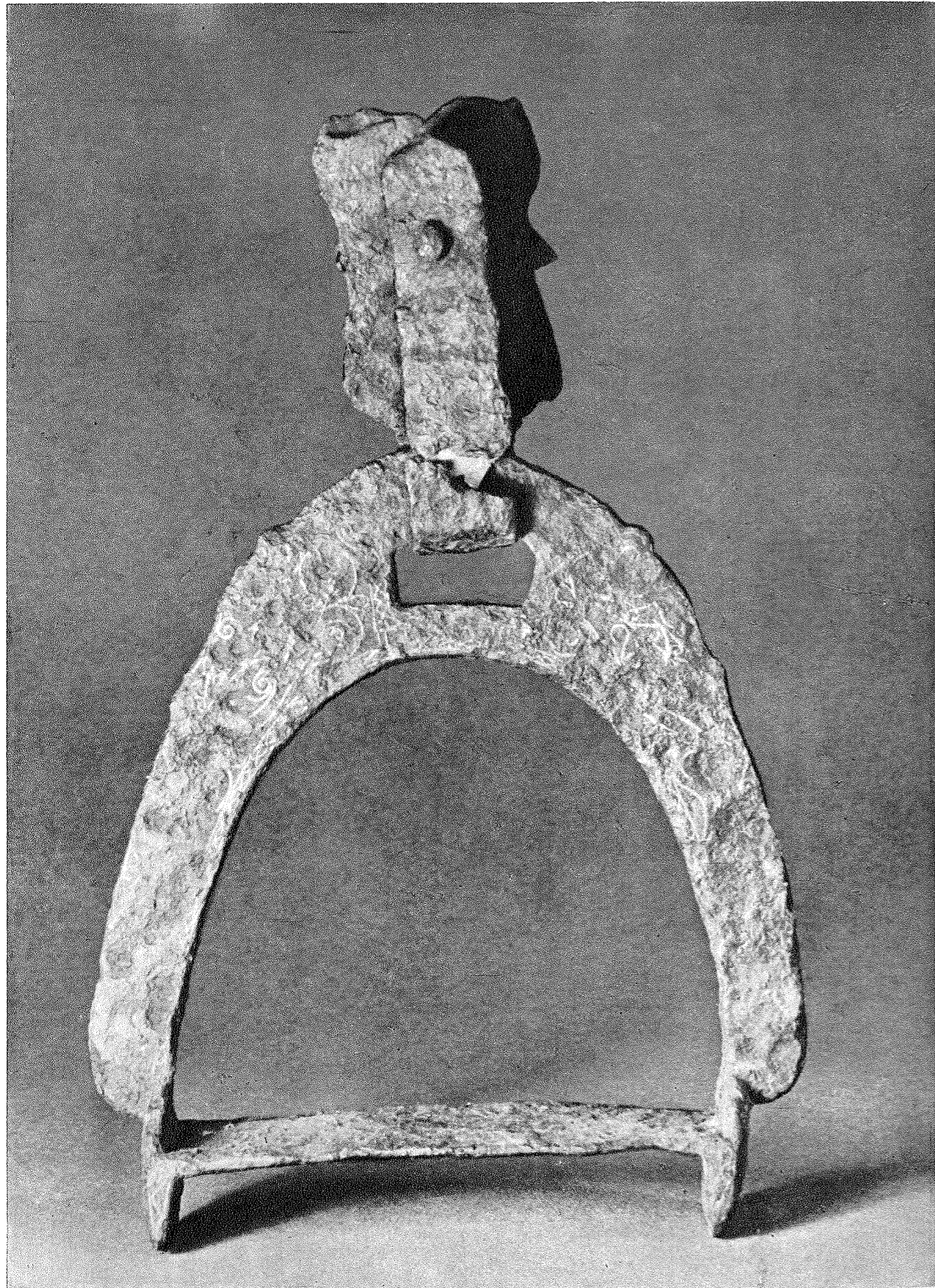

181

182

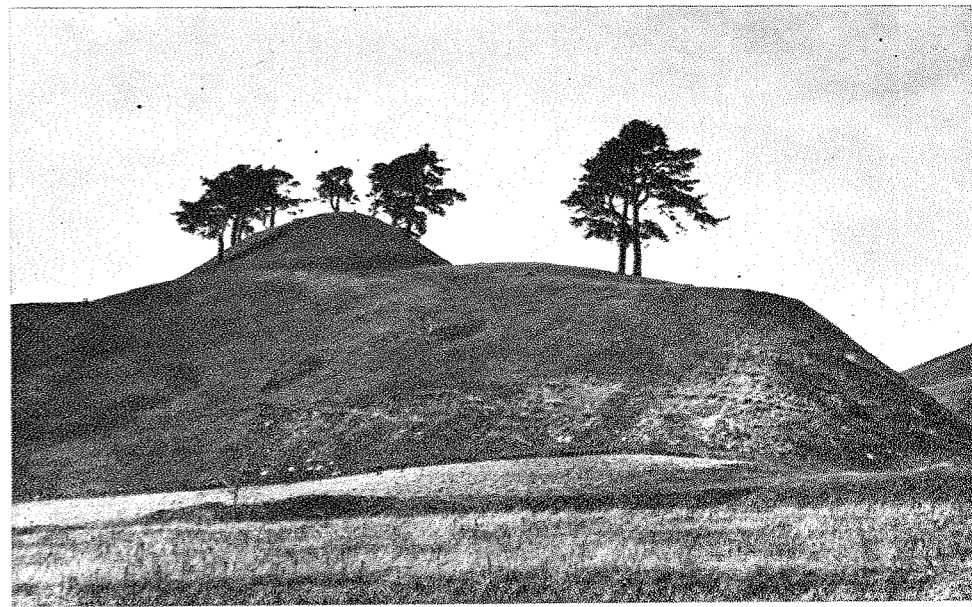
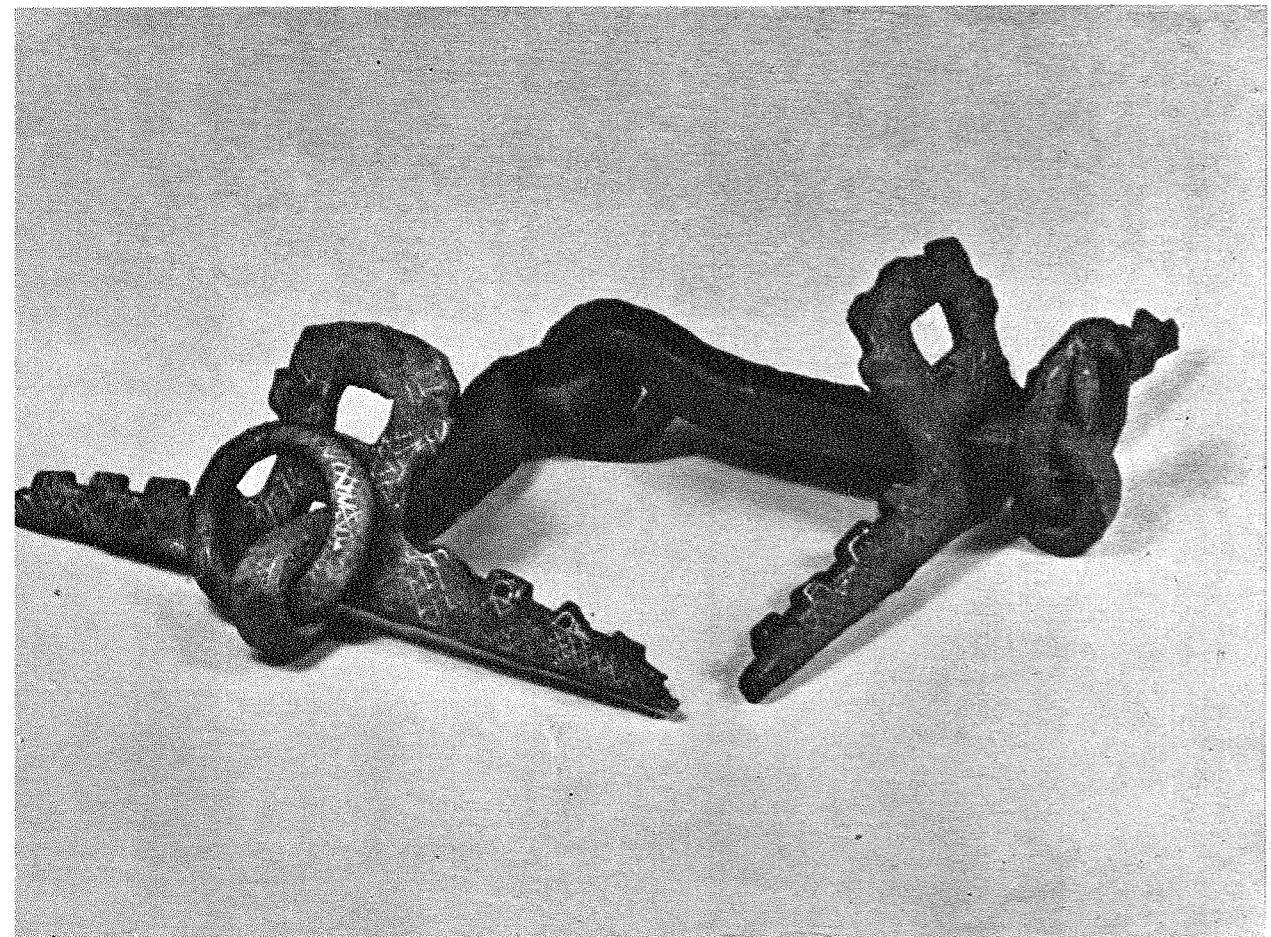
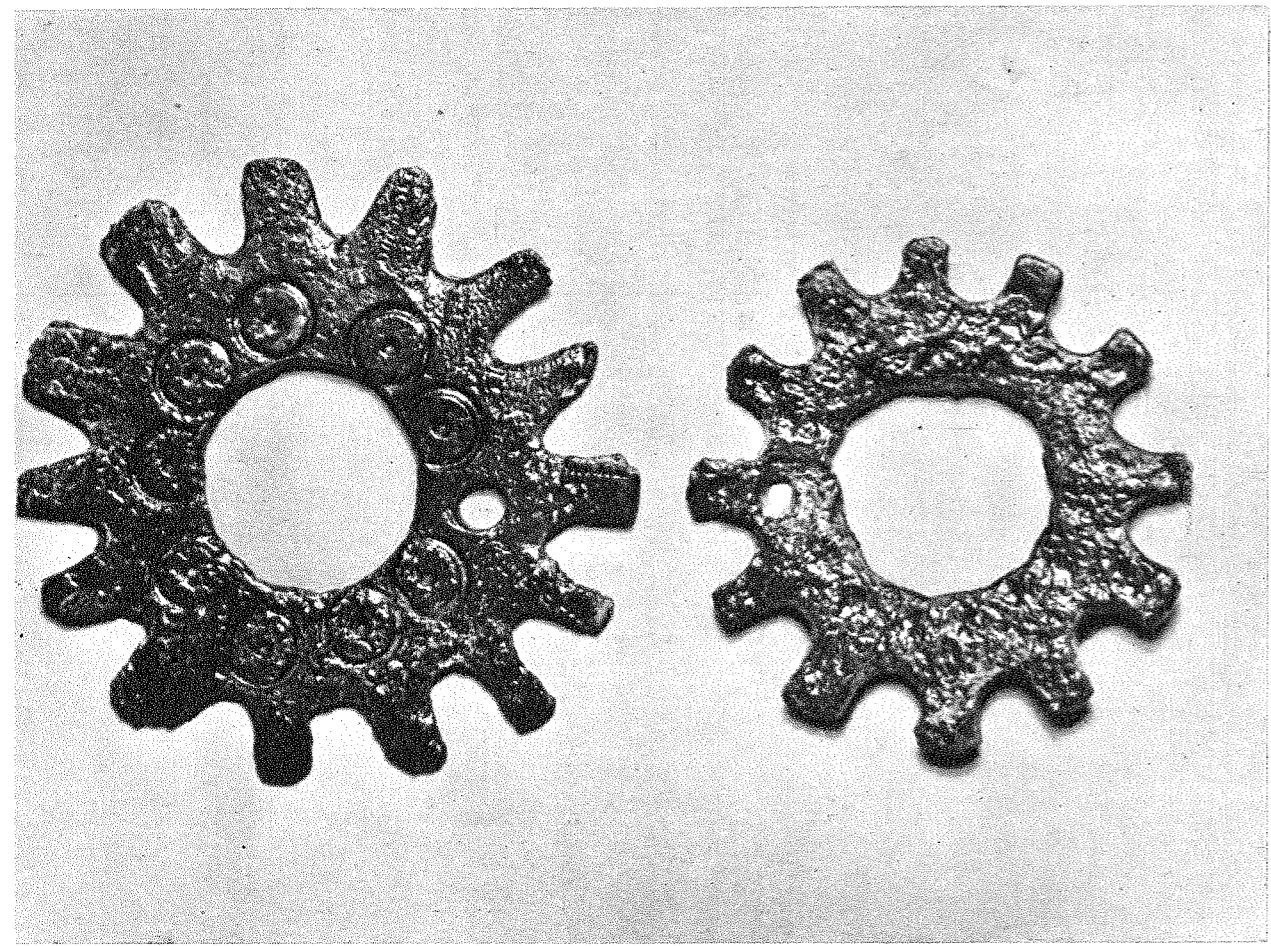

183

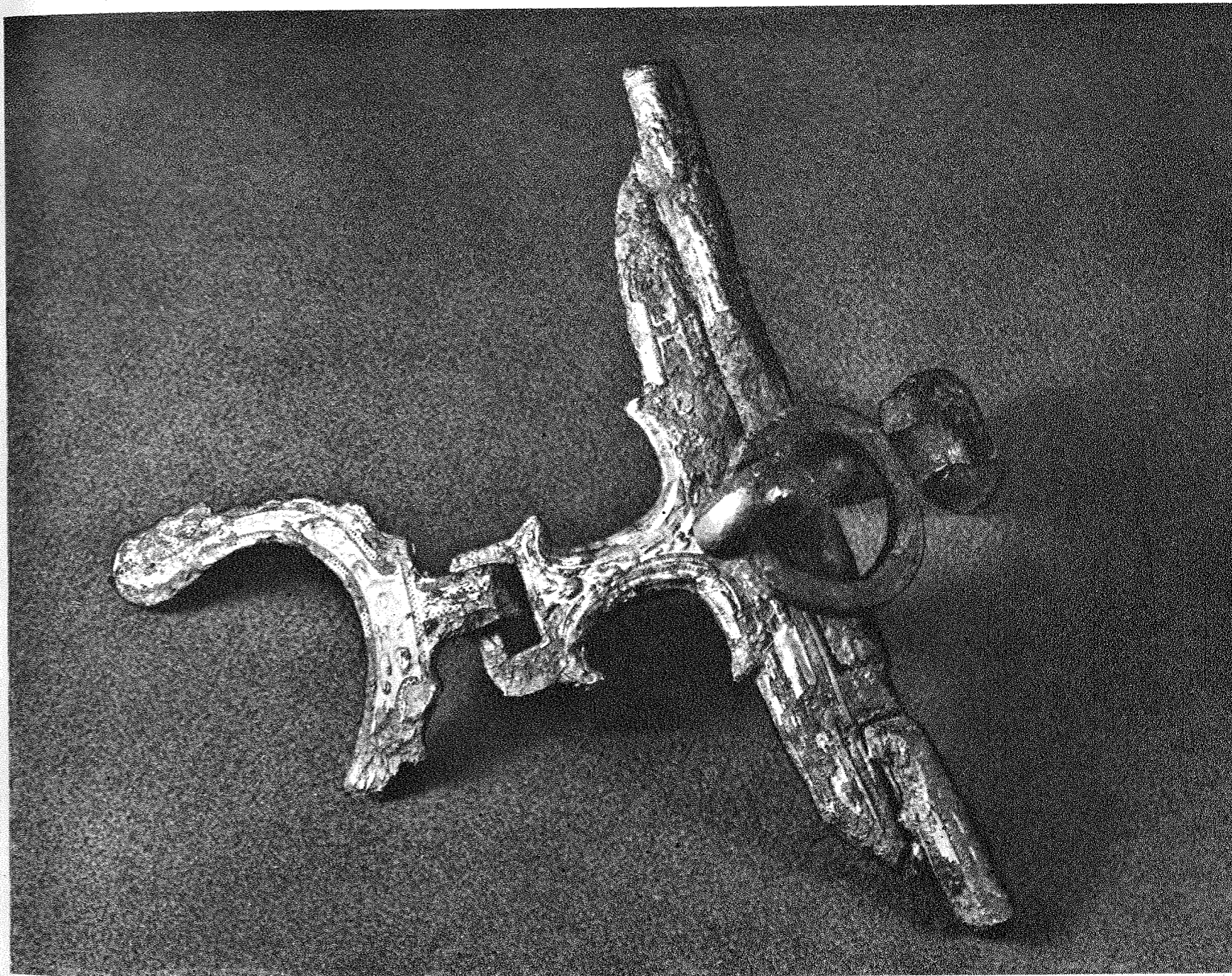

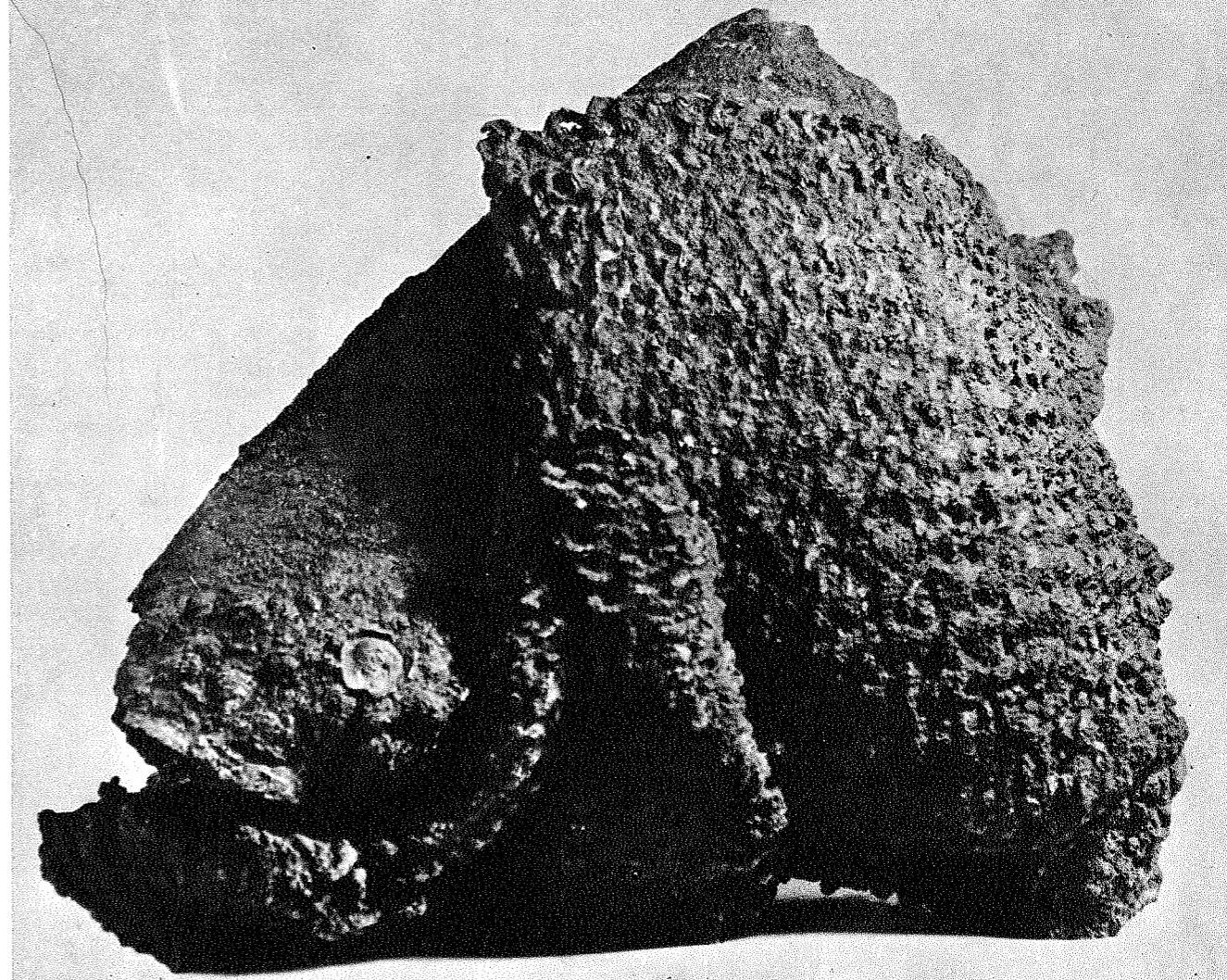
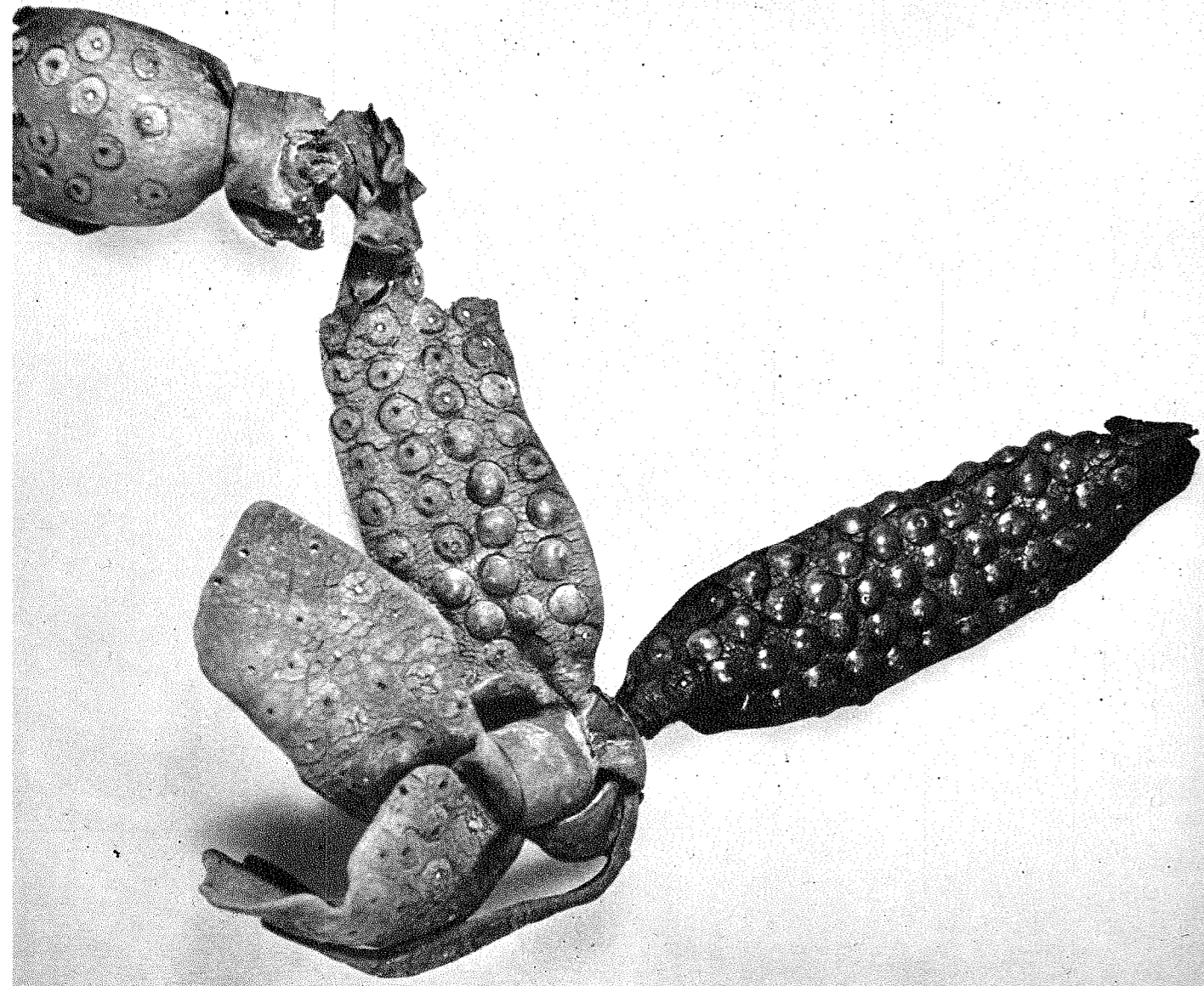

192

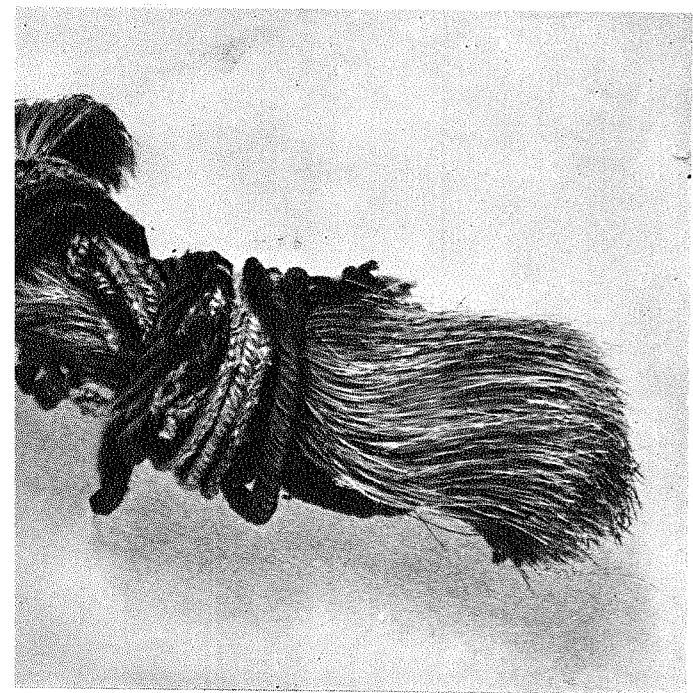
193

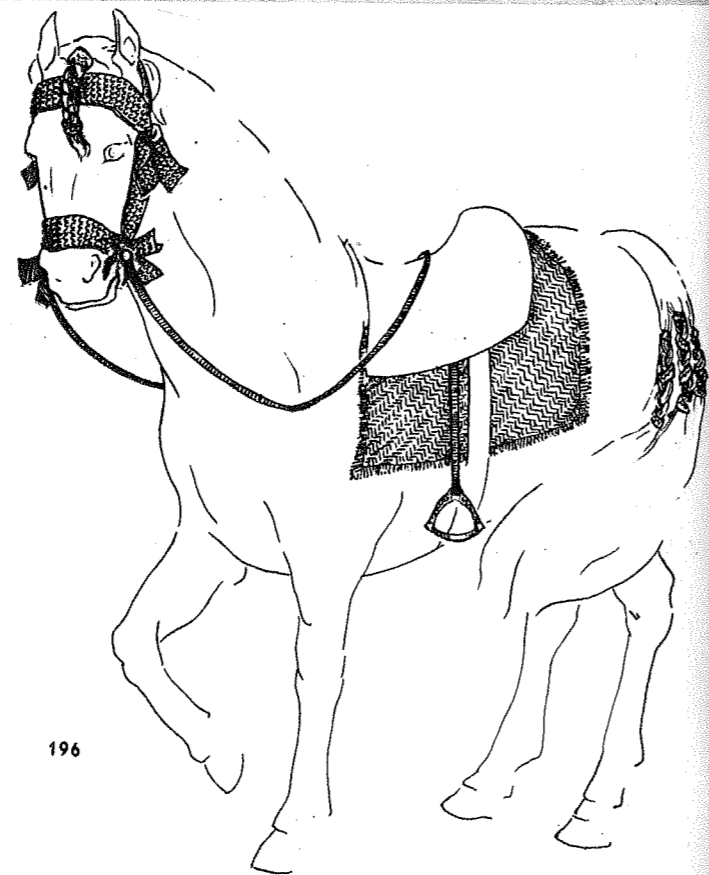

197

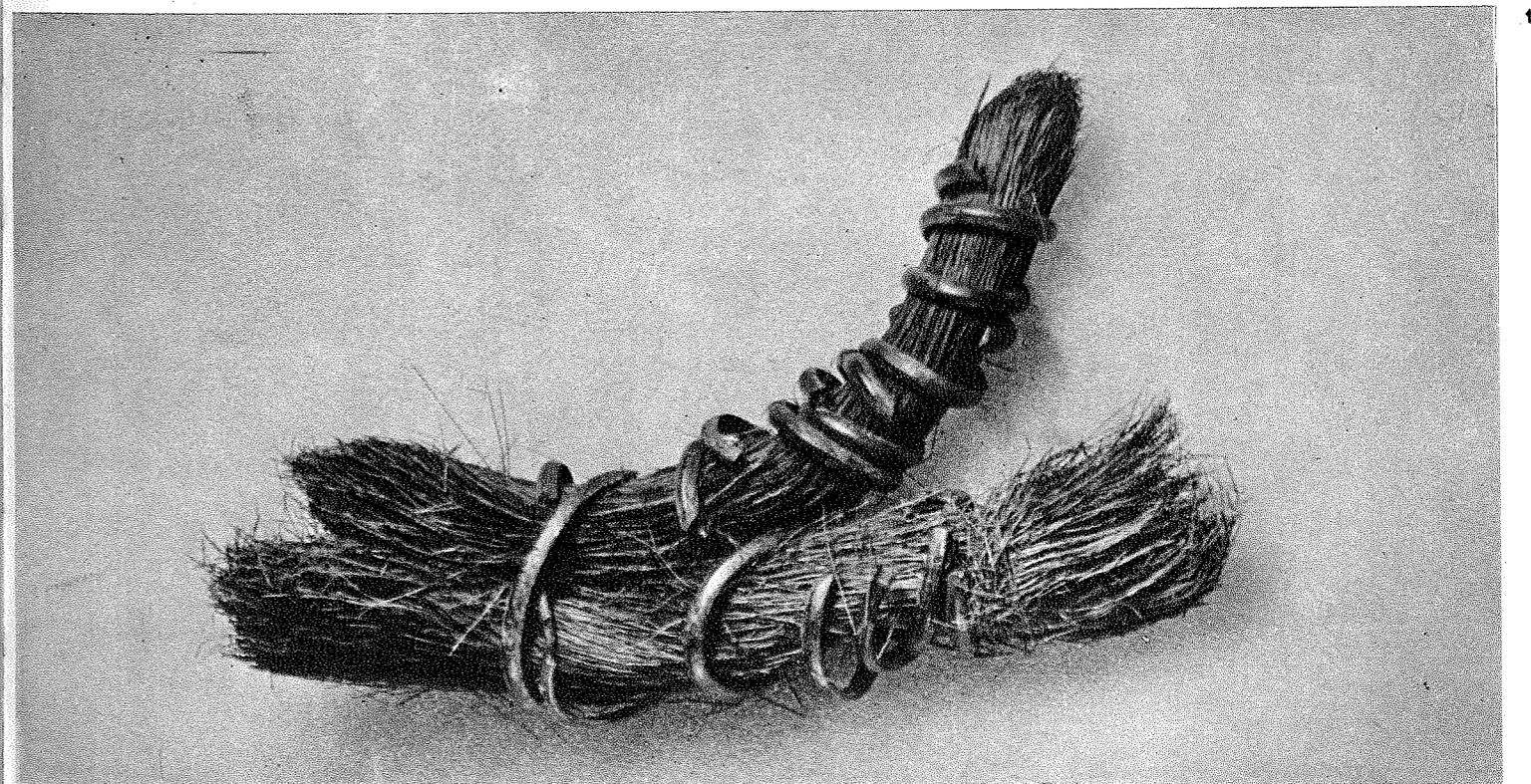
198

195

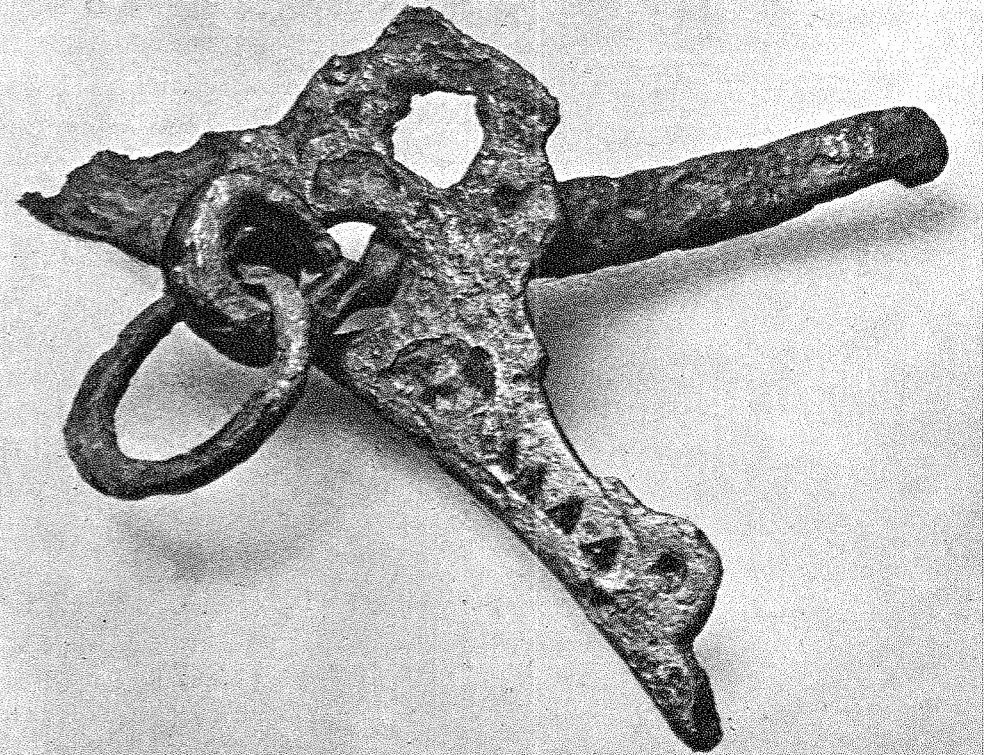
196

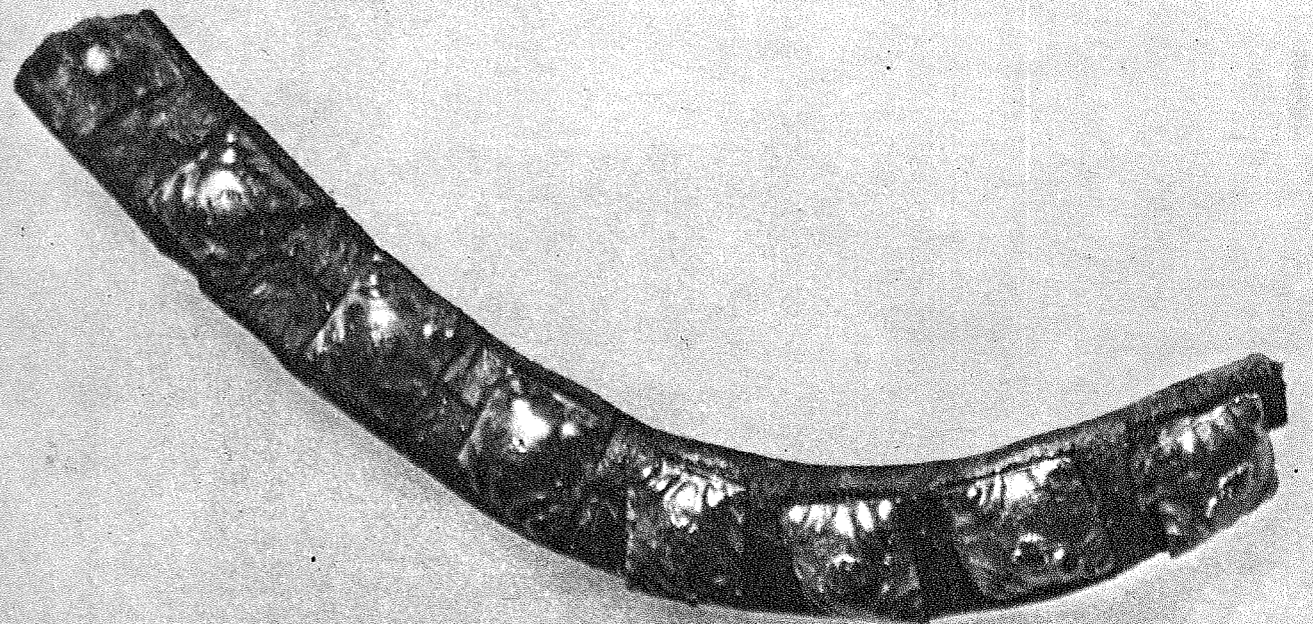
199

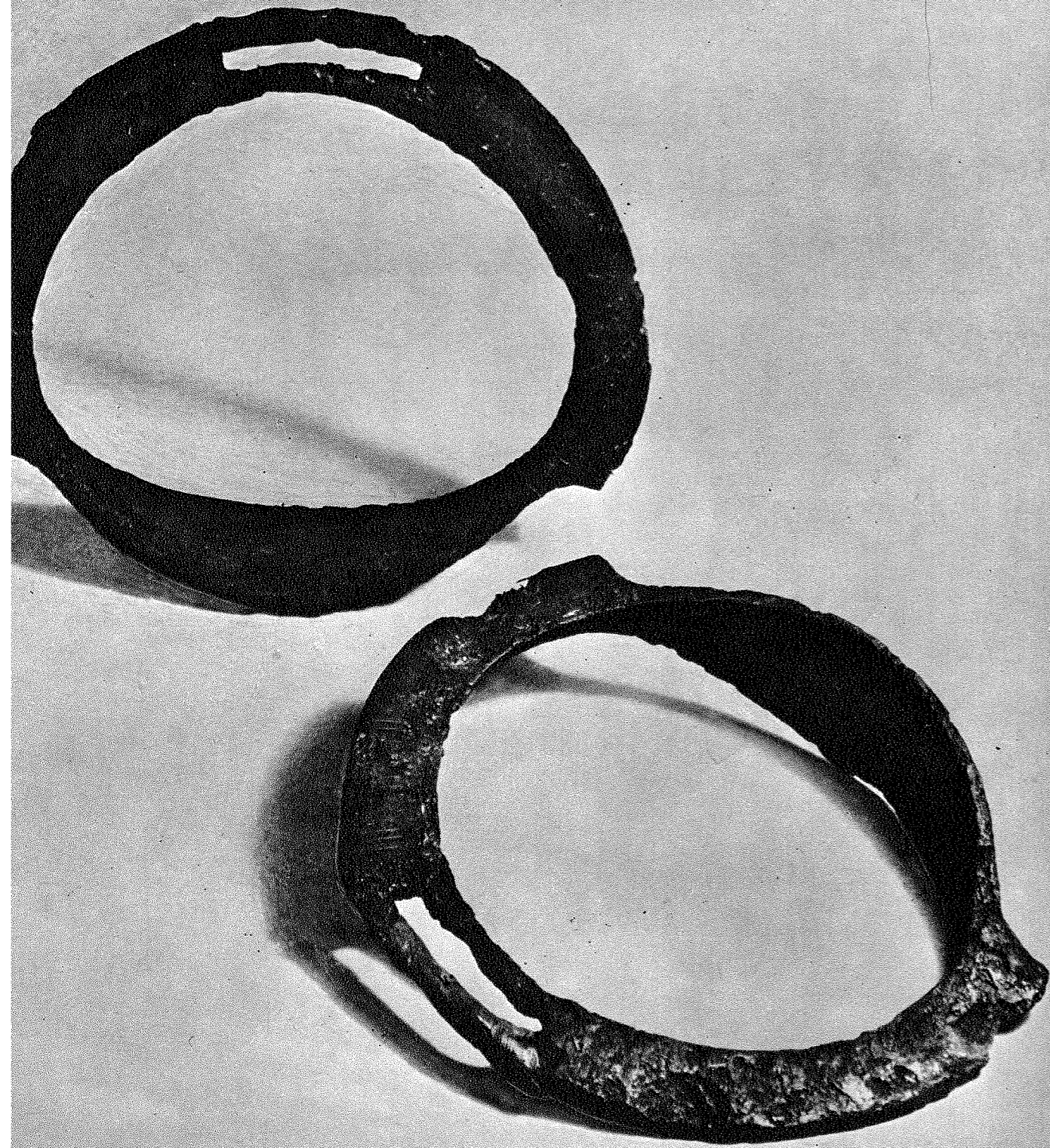
200

201

202

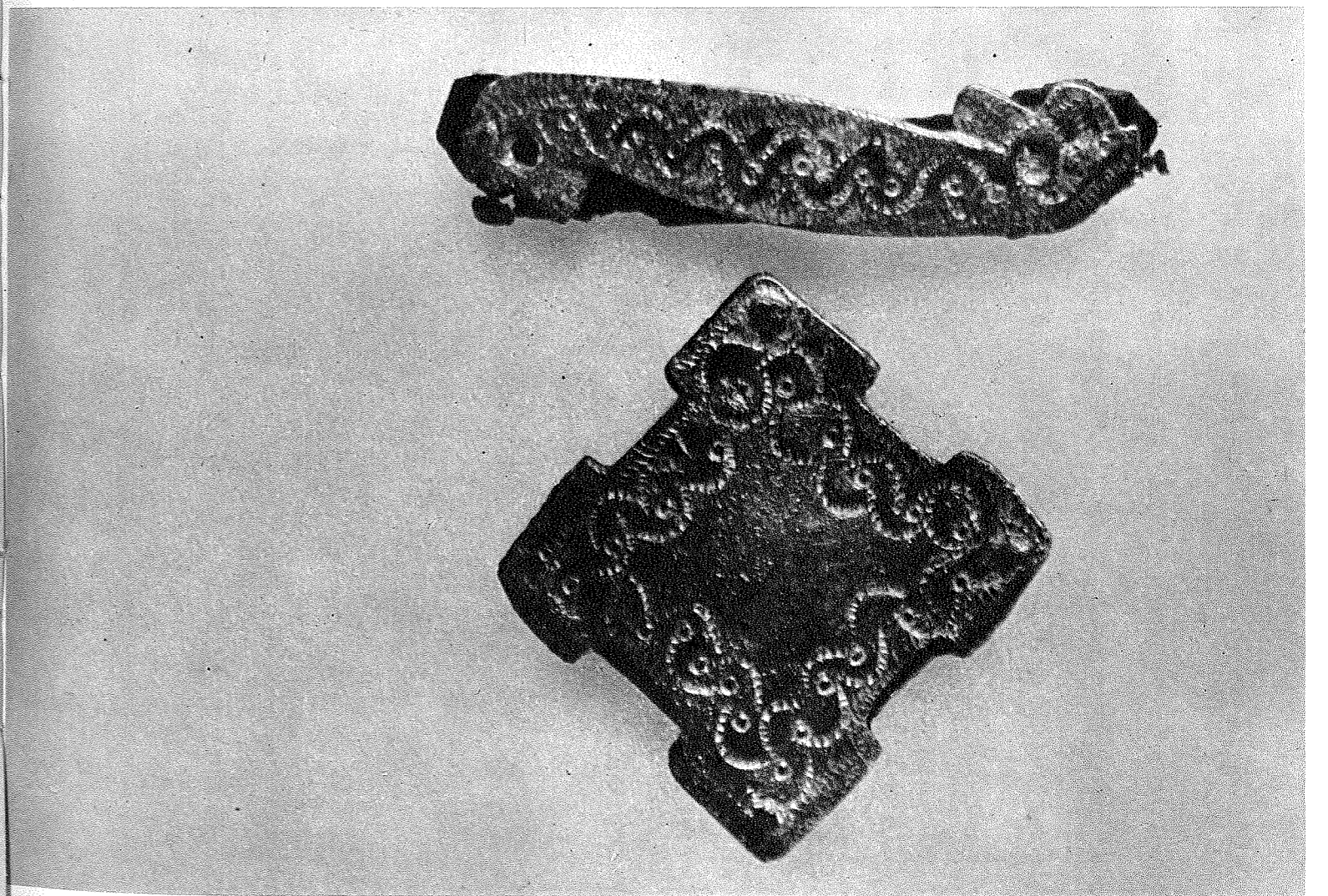

←203

204

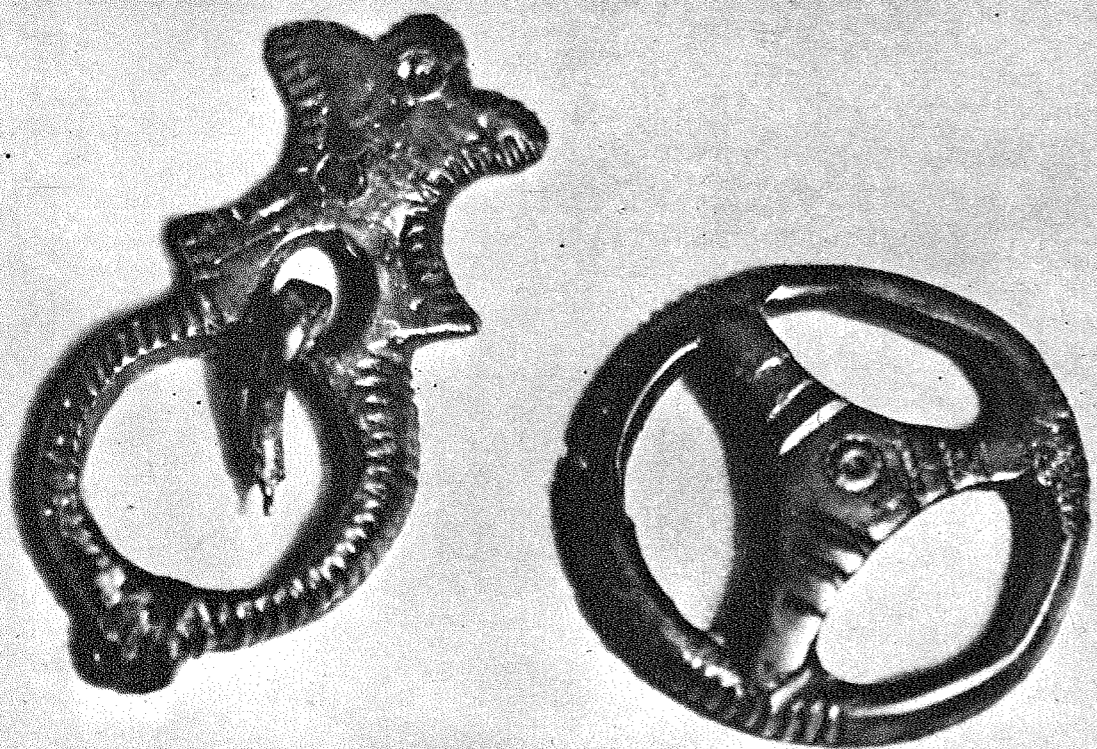
205, 206

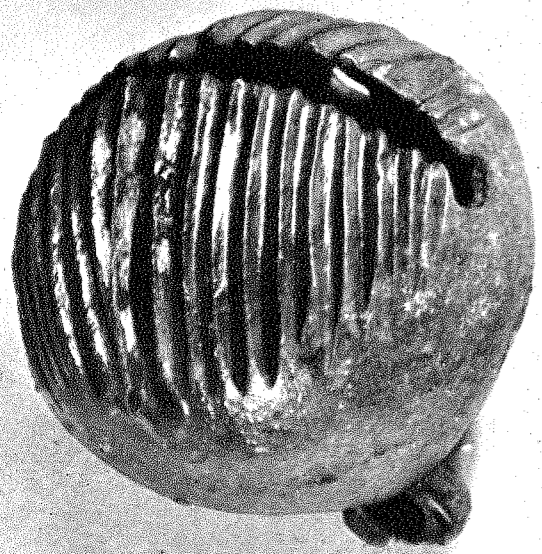

207

208

209

210

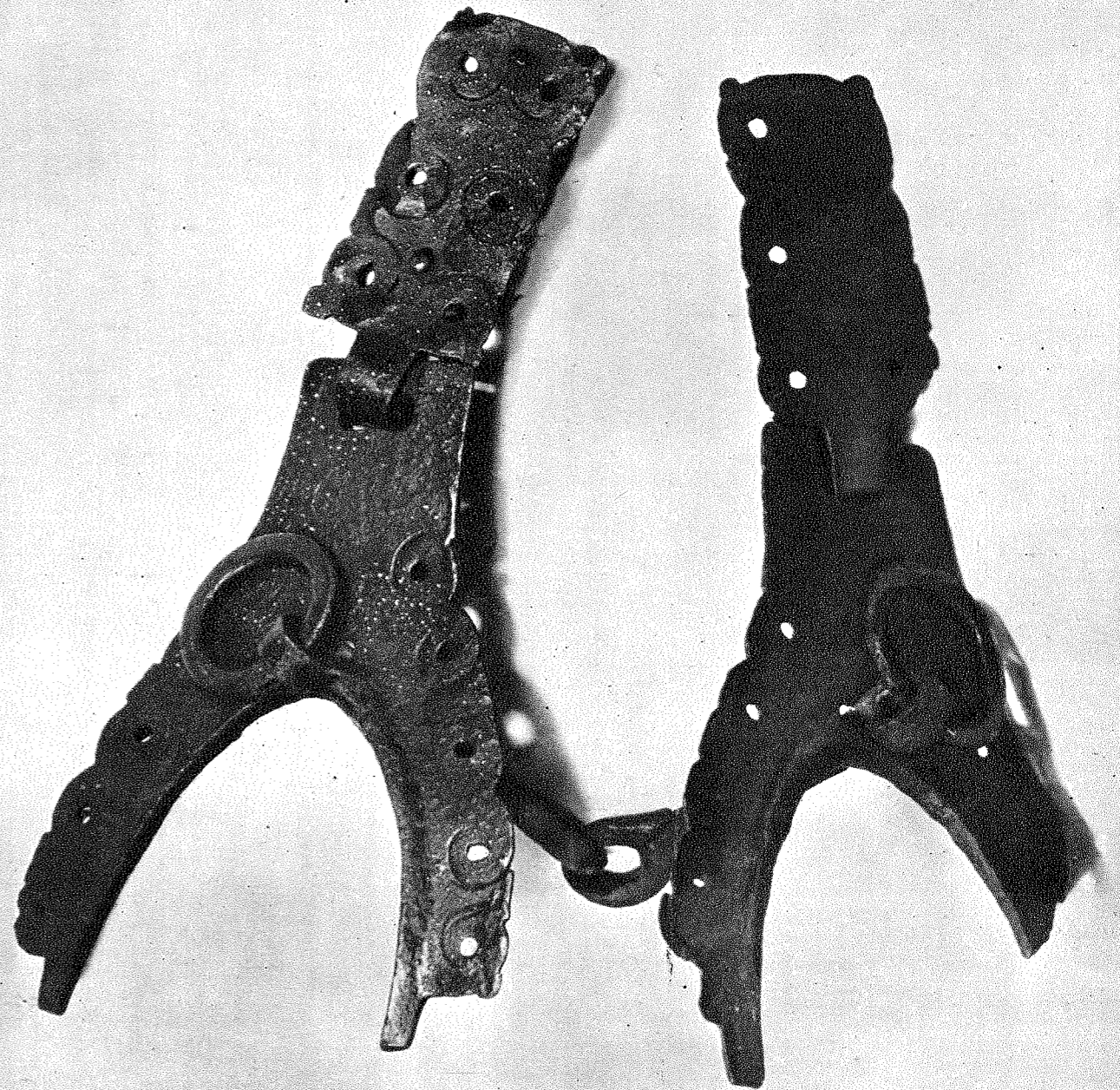

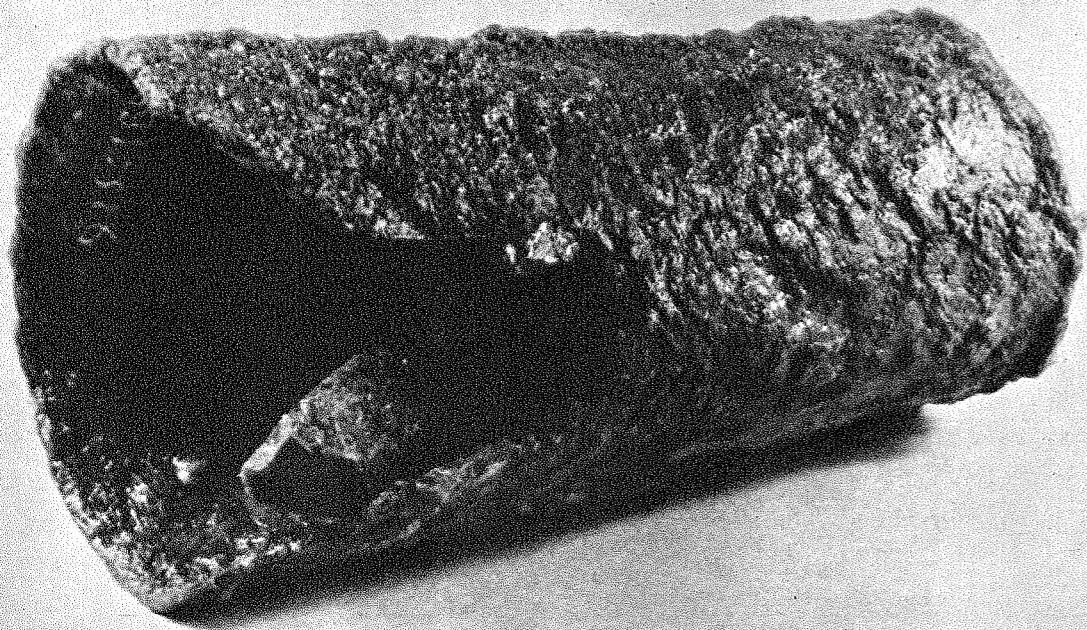
212

211

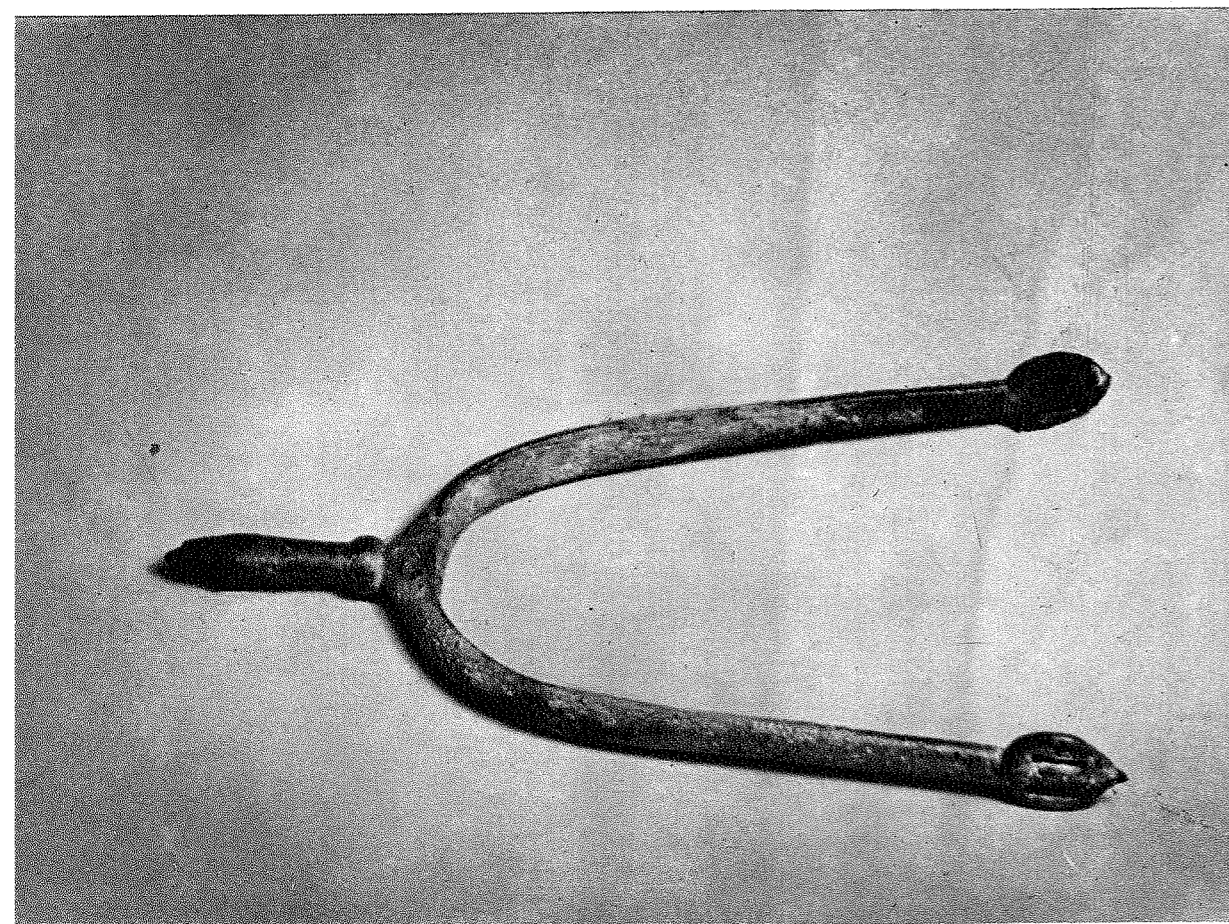
213

217

218

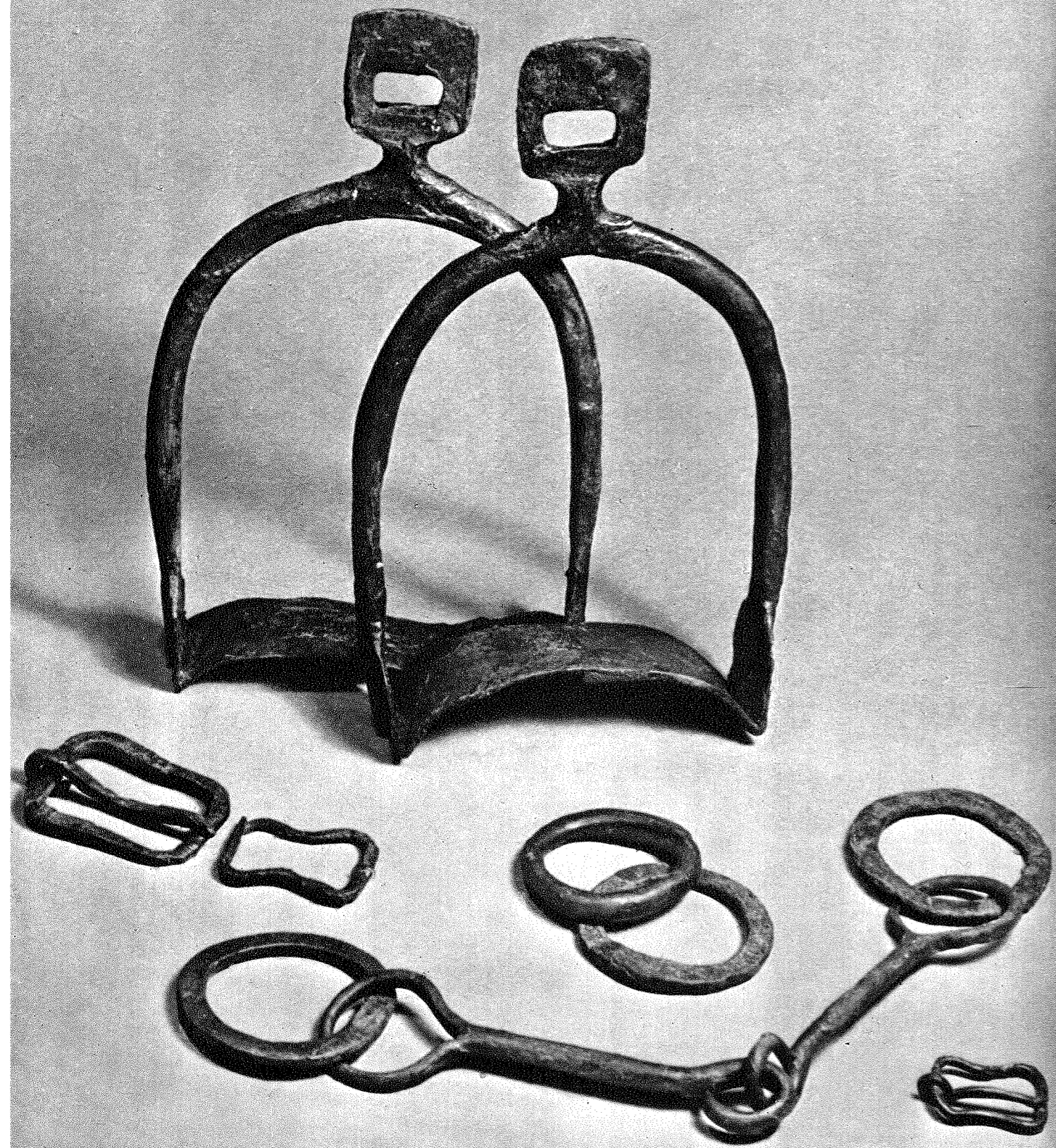

219

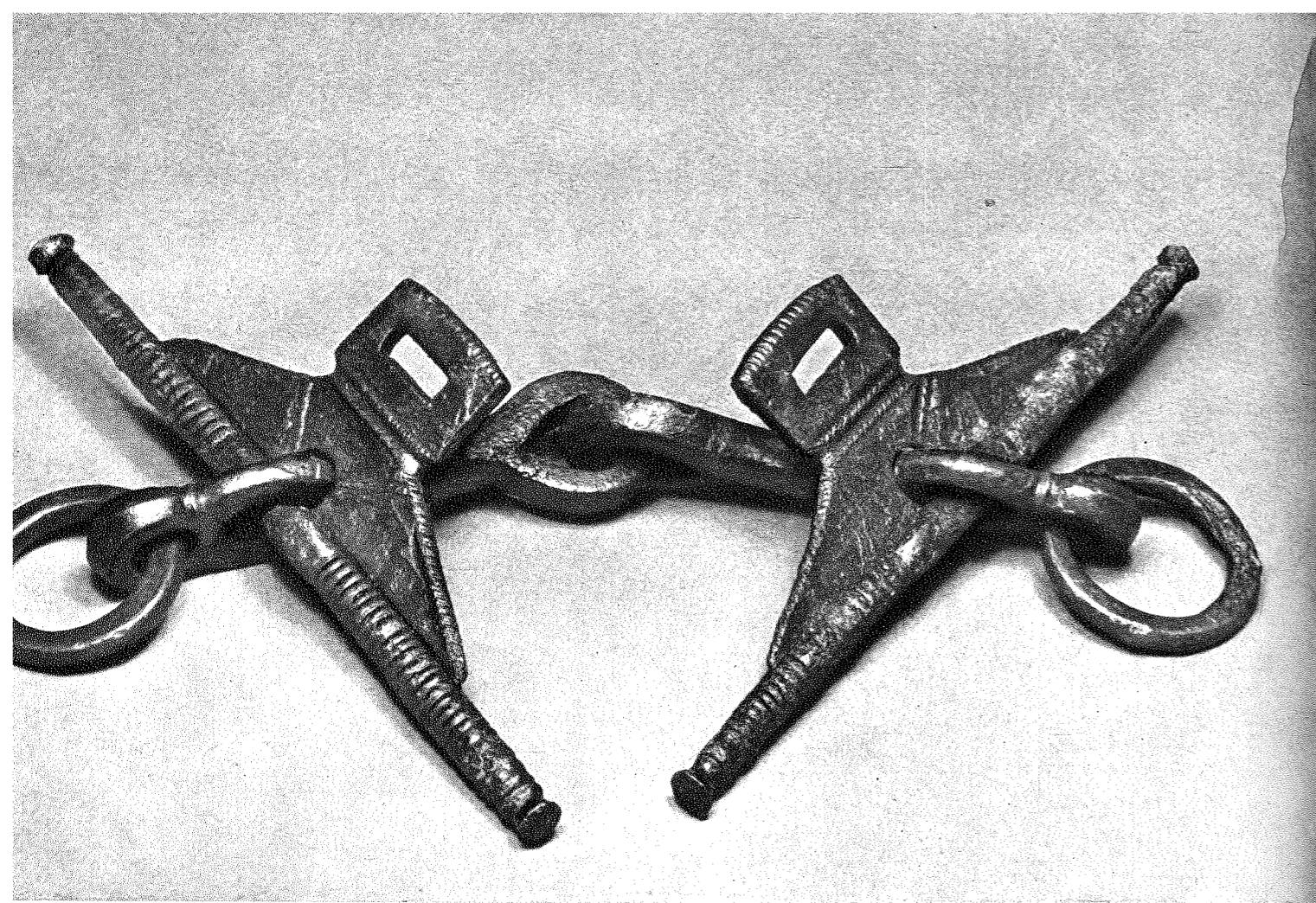
220

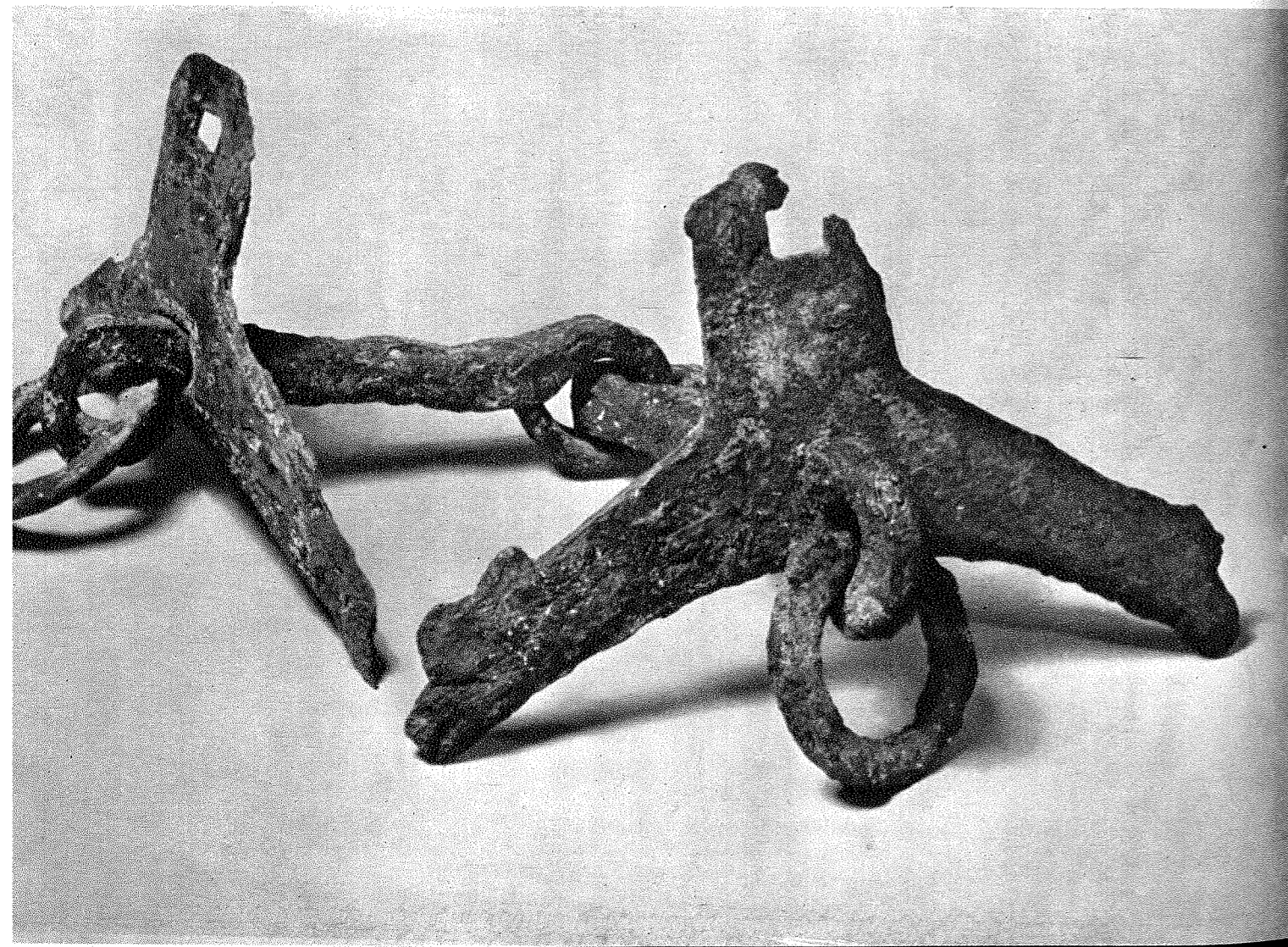

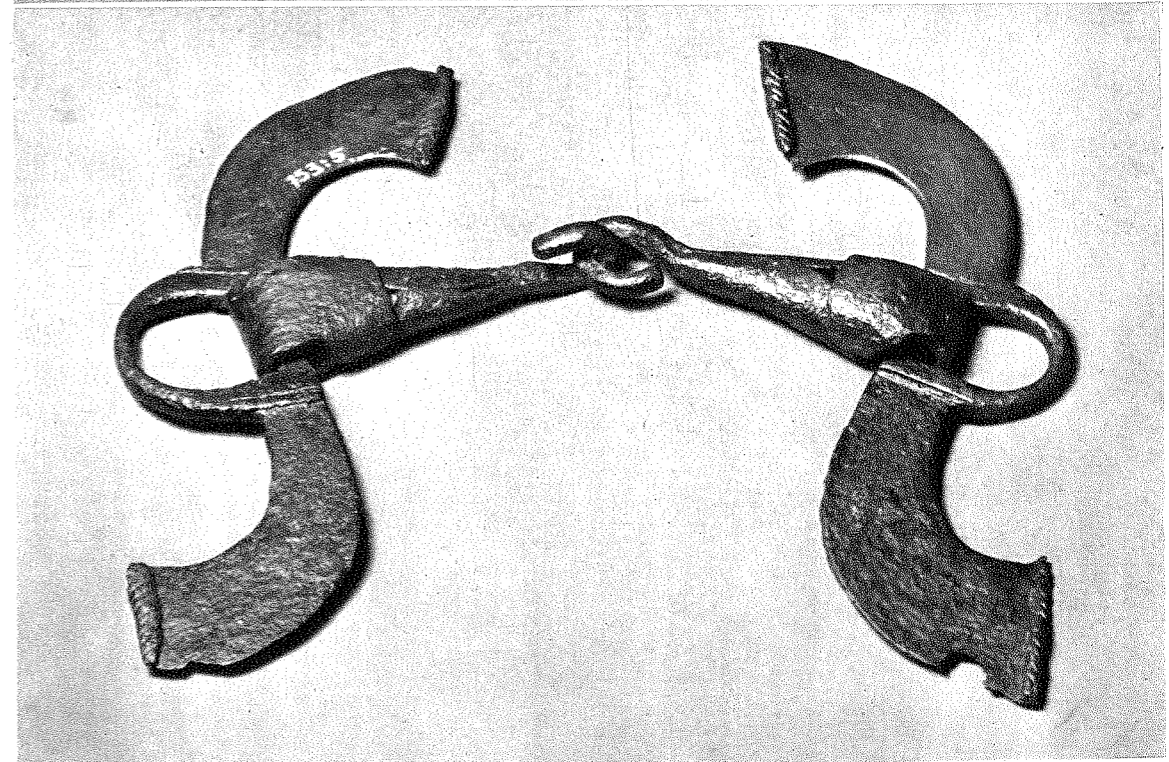

226

227
228

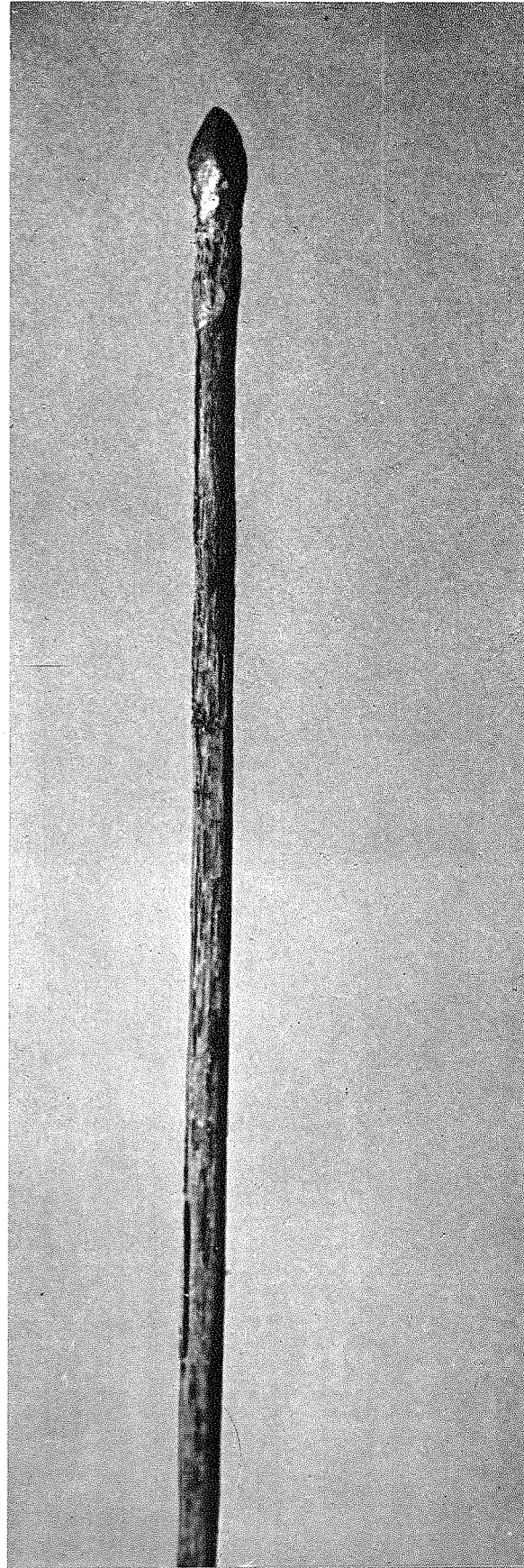

XIII-XVI

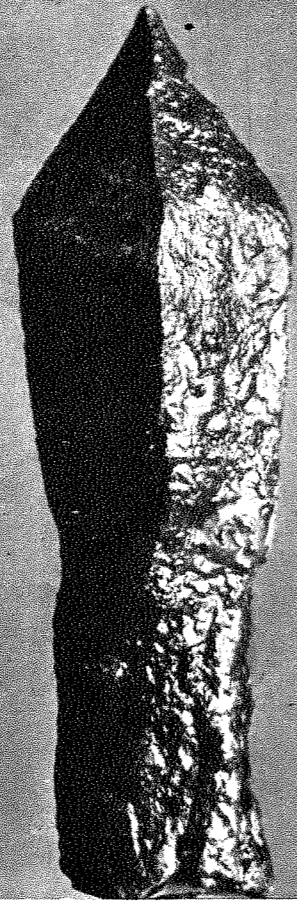
230

231

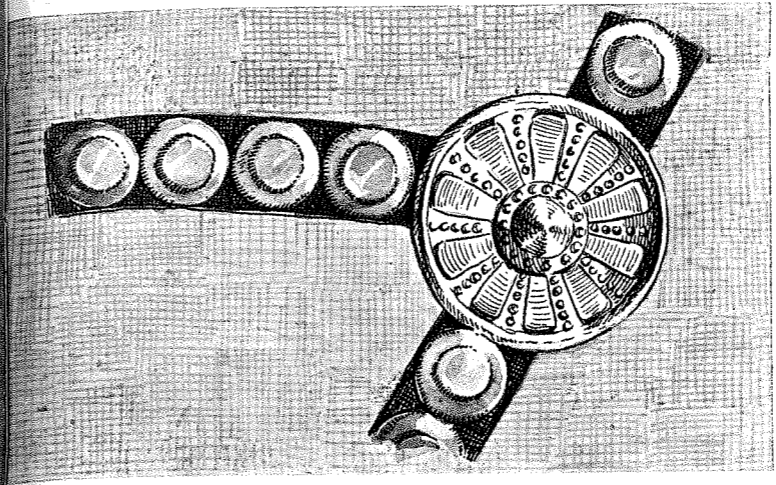

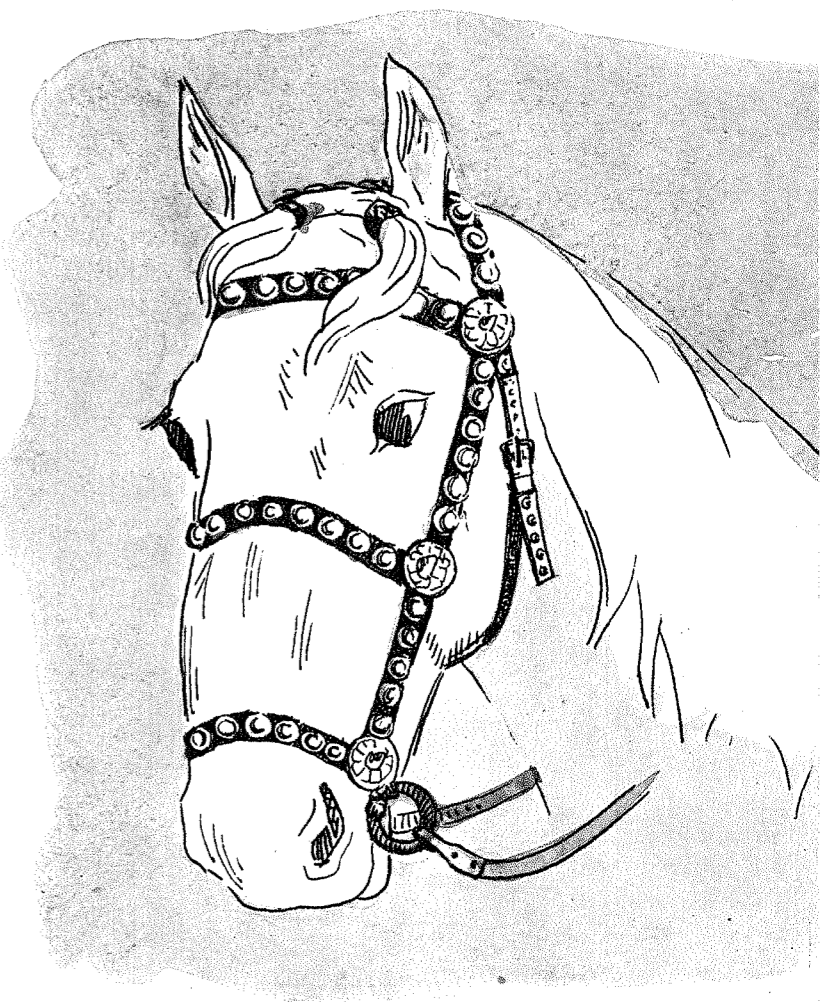
232

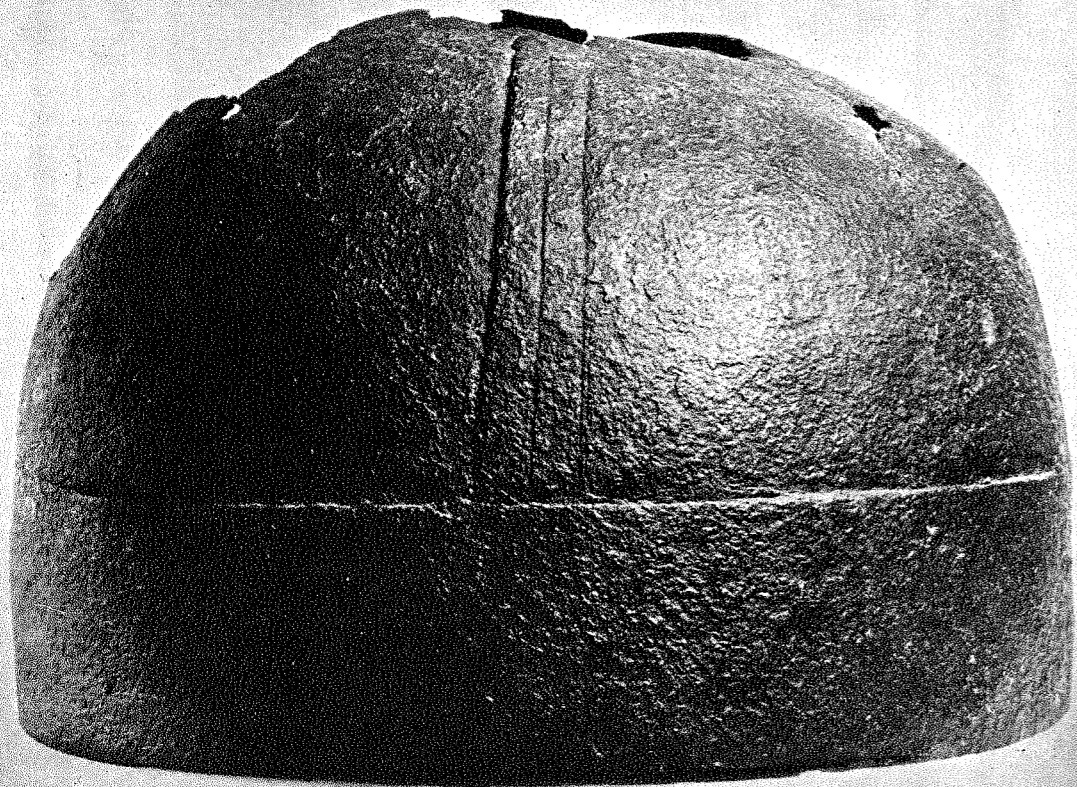
233

235

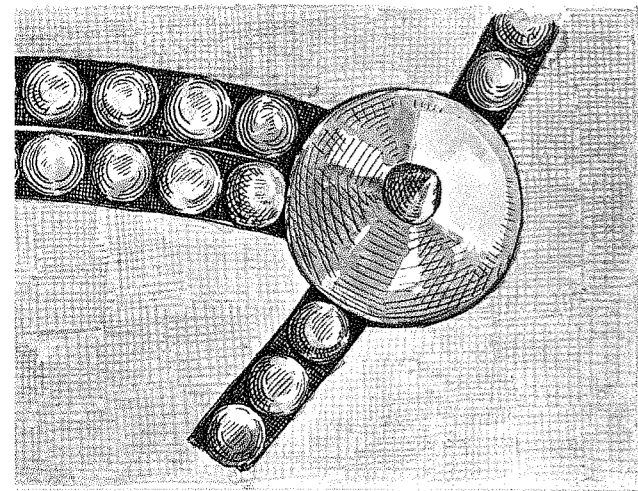
236

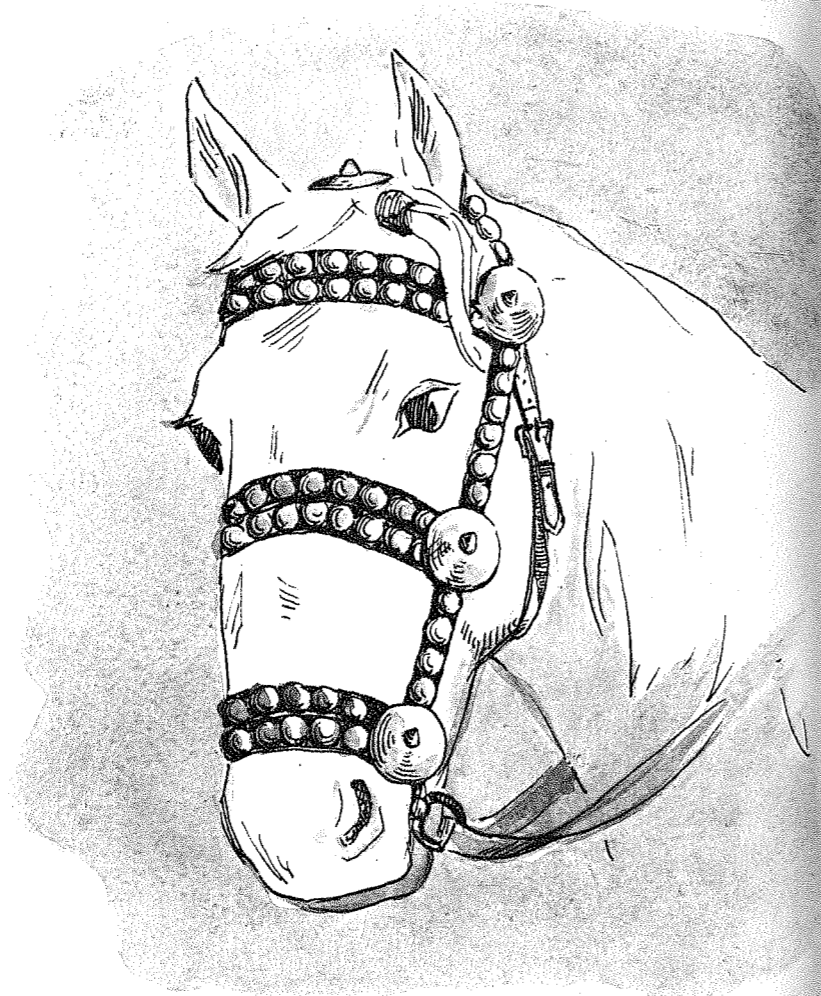
234

237

238

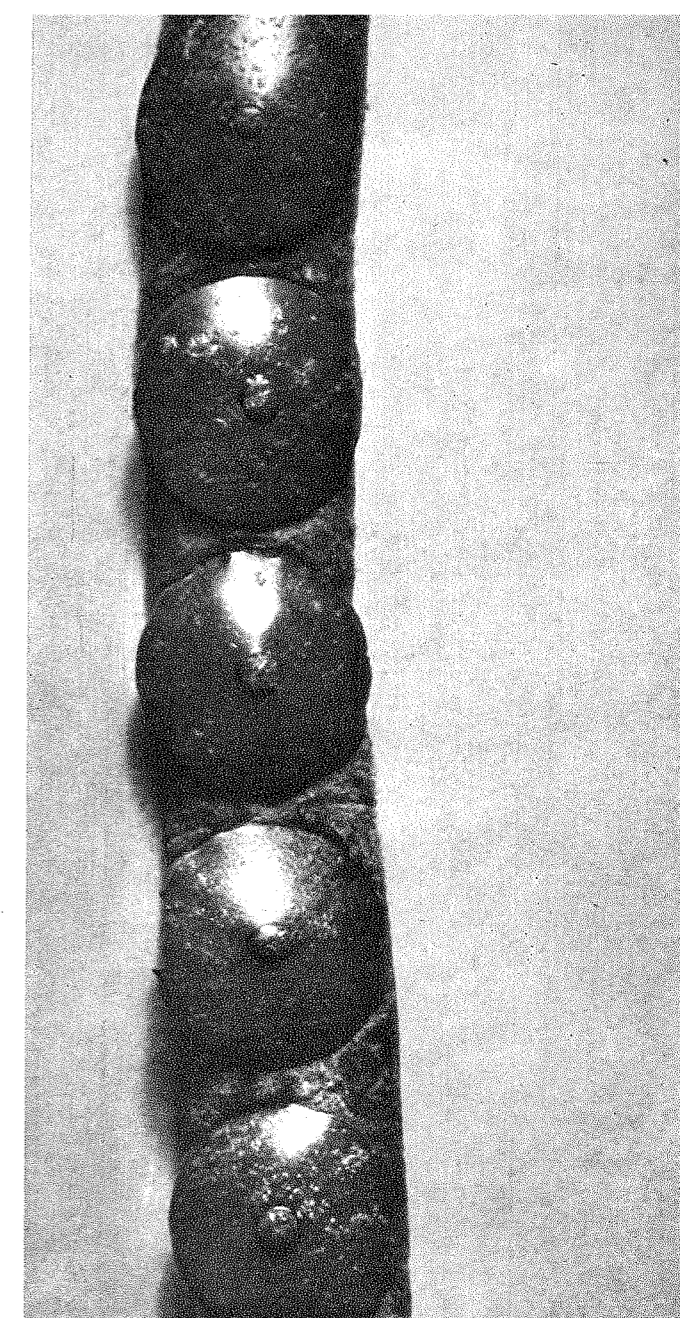
239

240

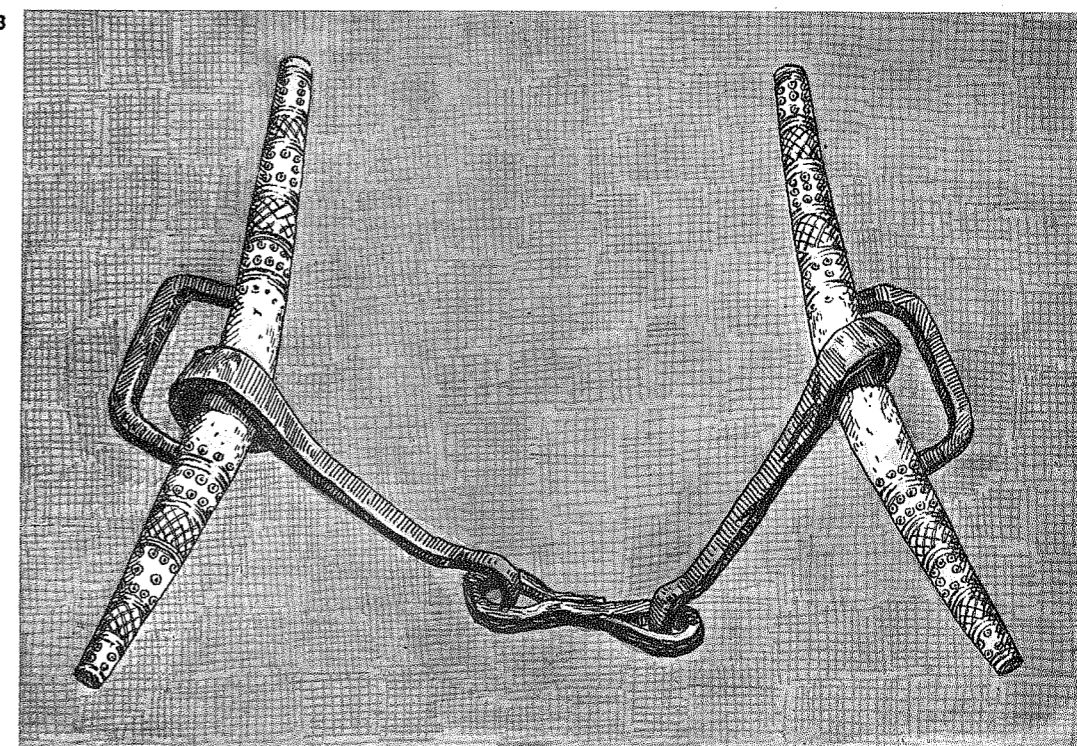

241

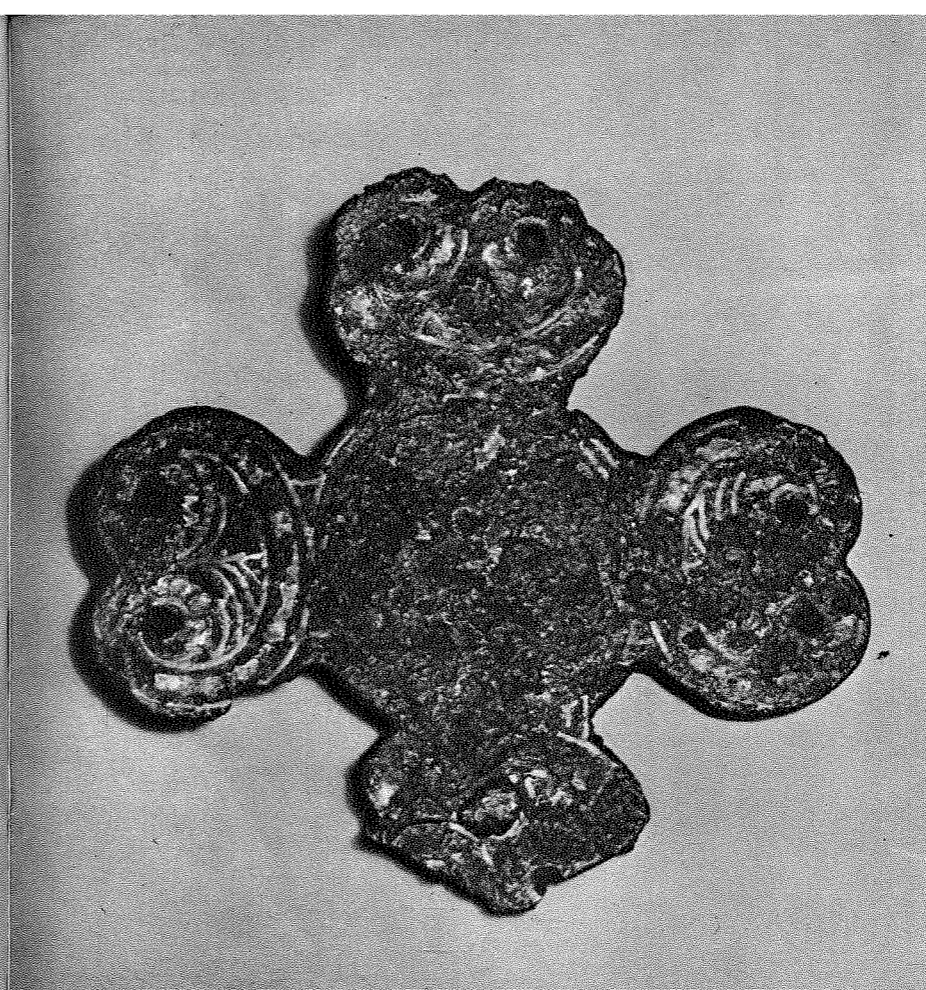
242

243

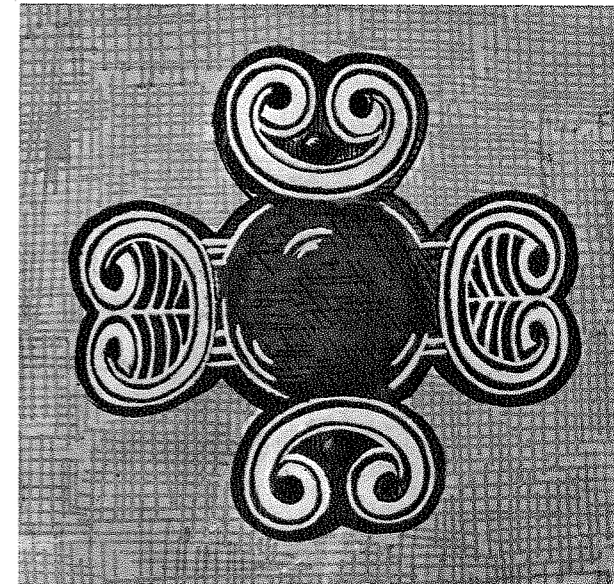

244

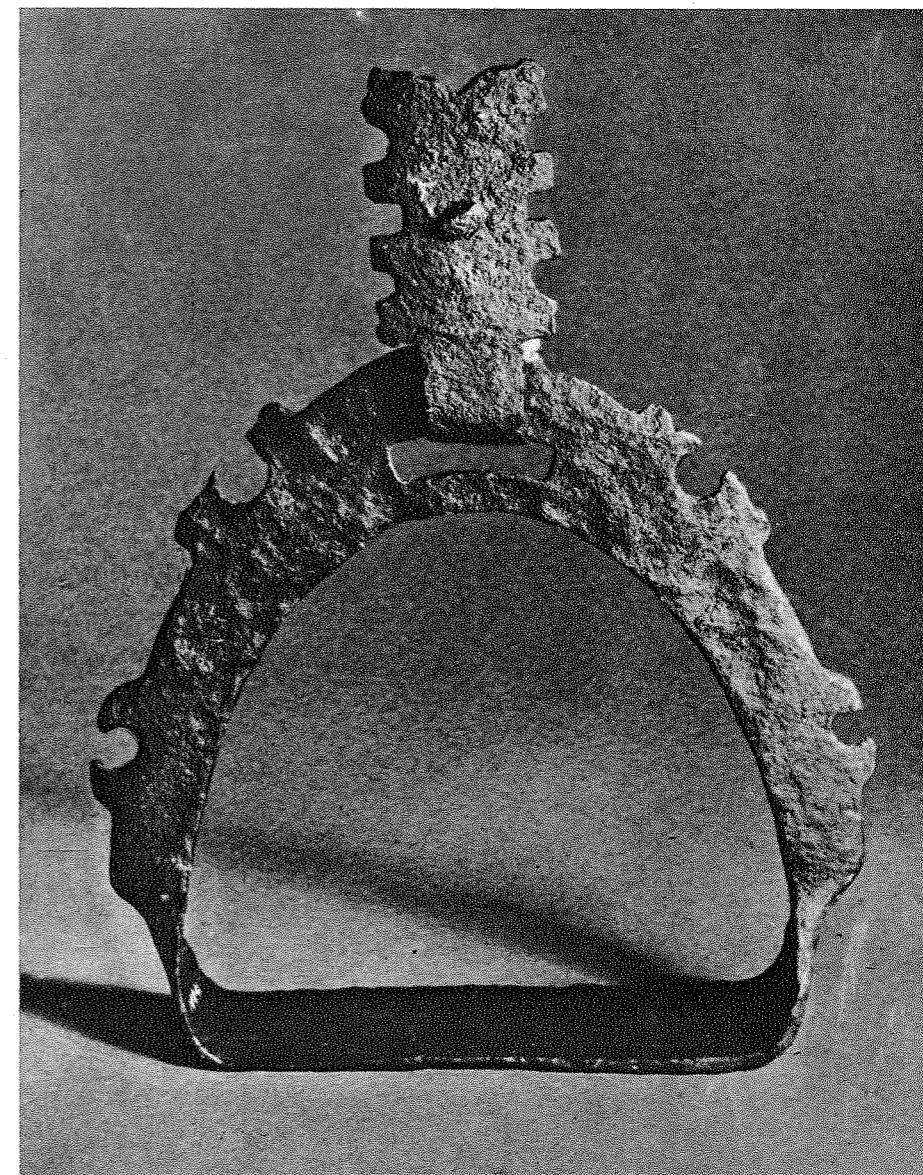

246

247

245

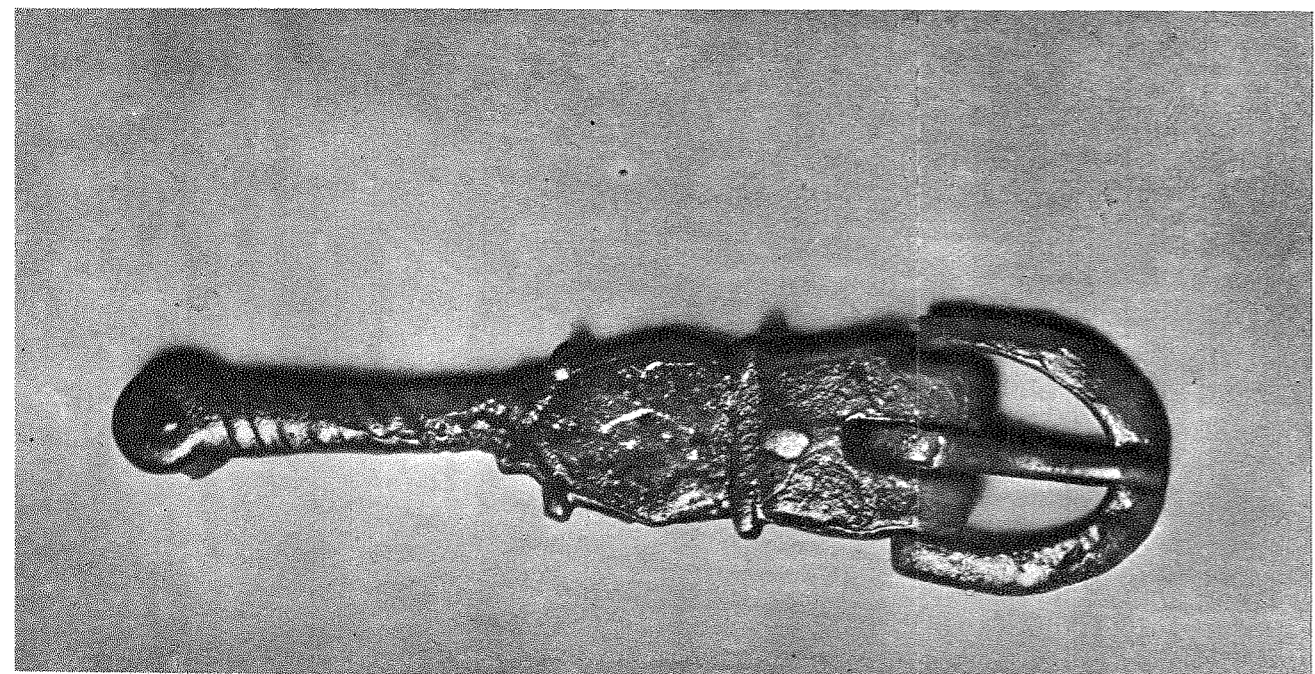

248

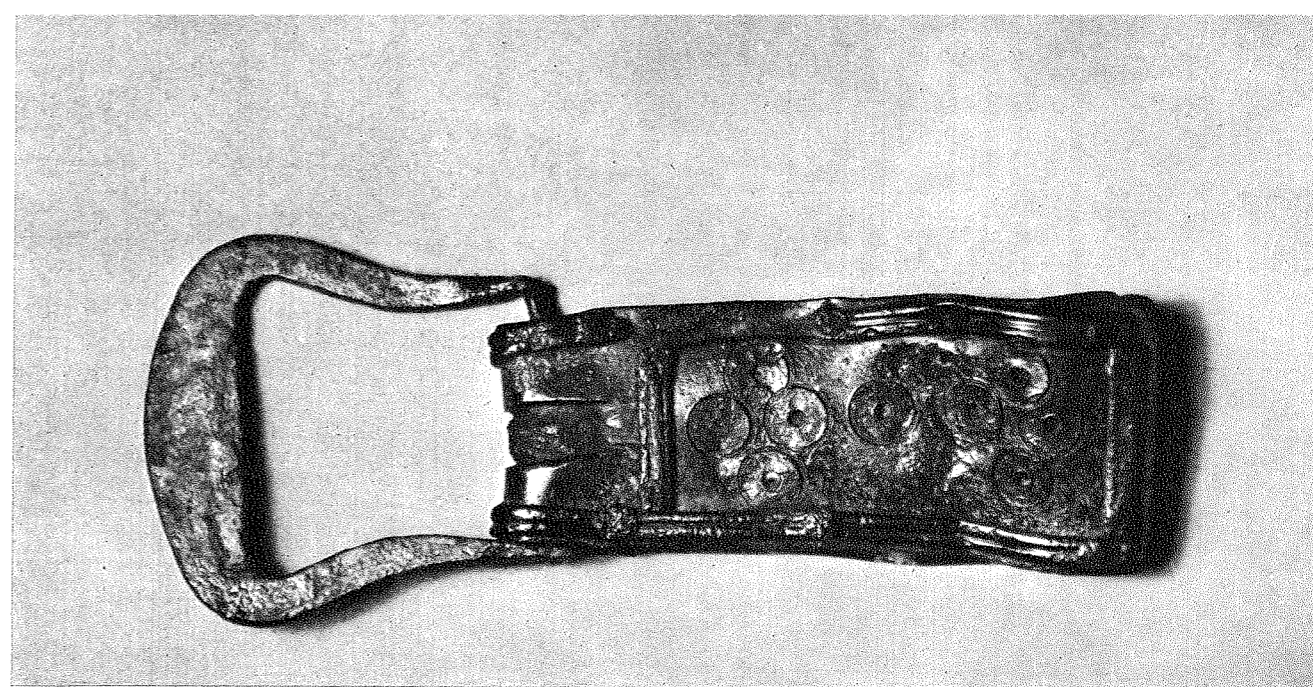

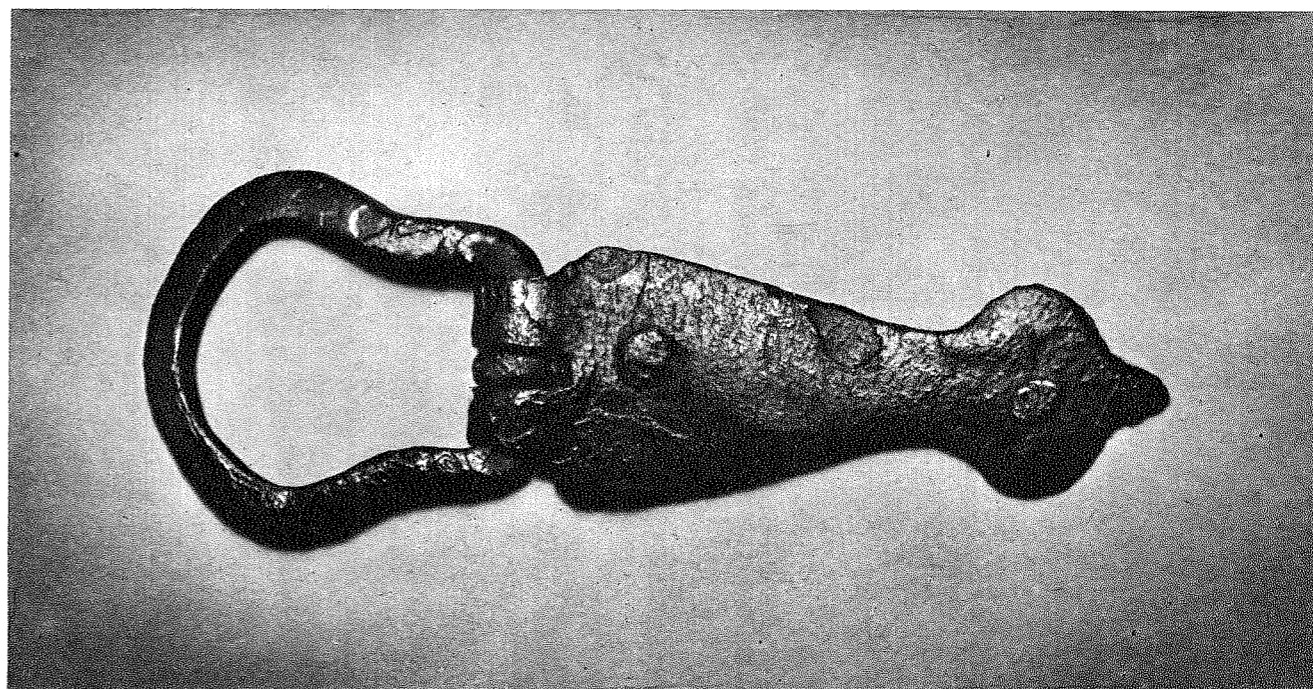
249

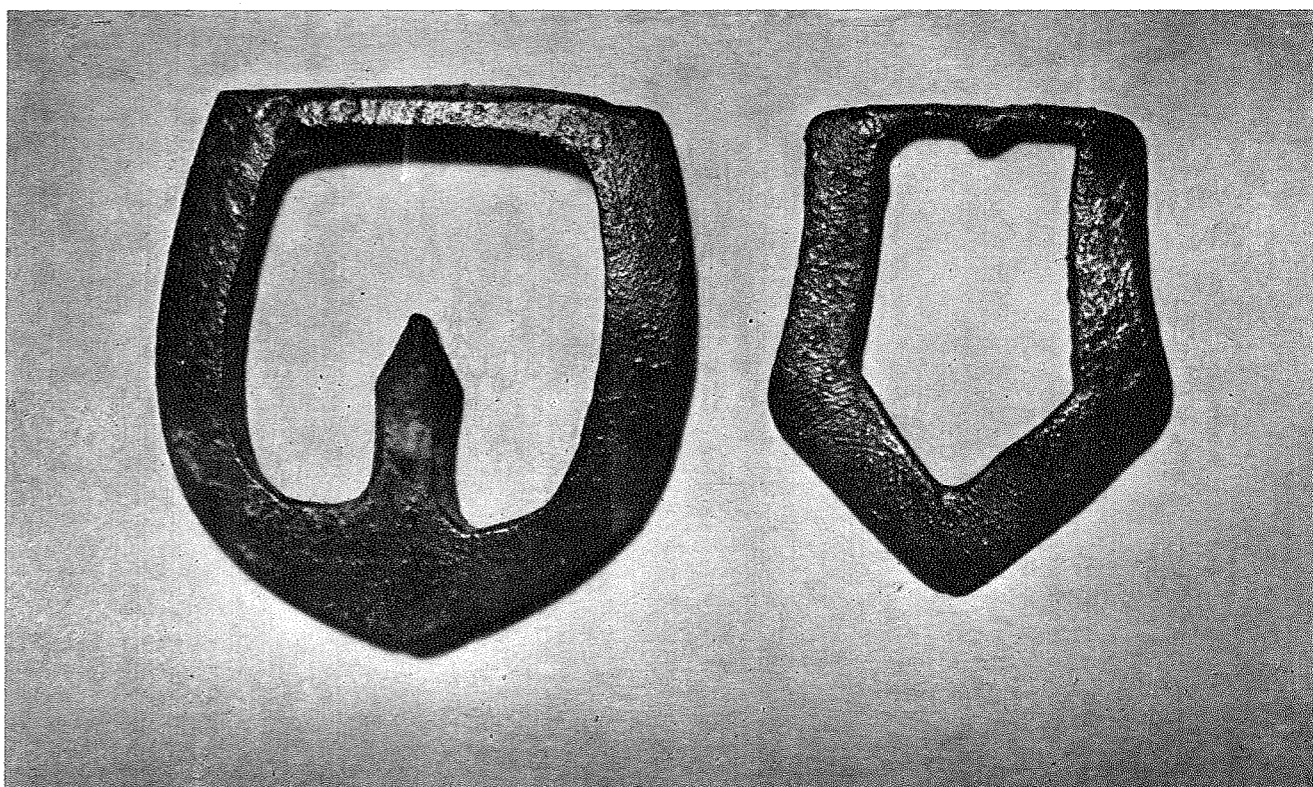
250

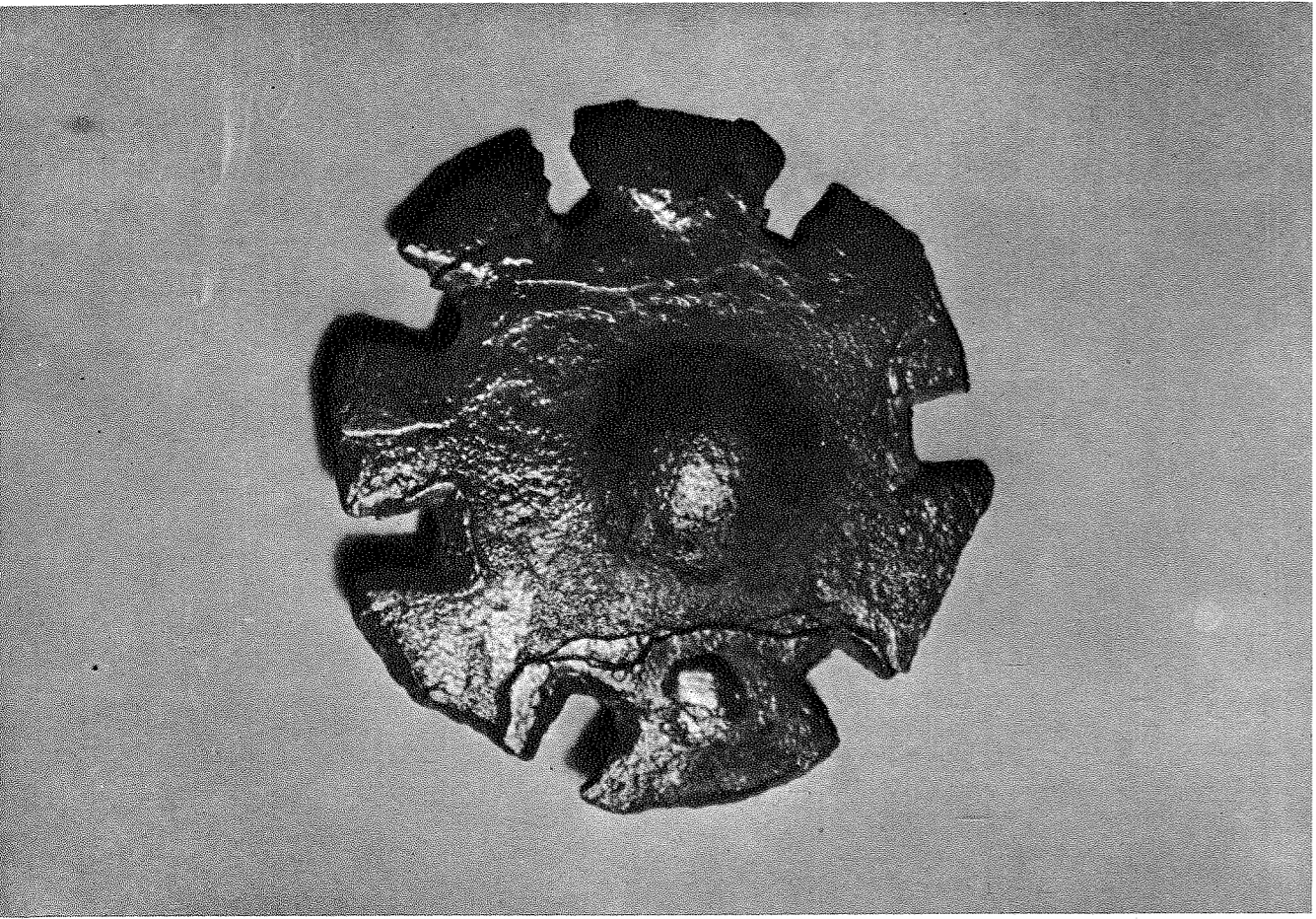
251

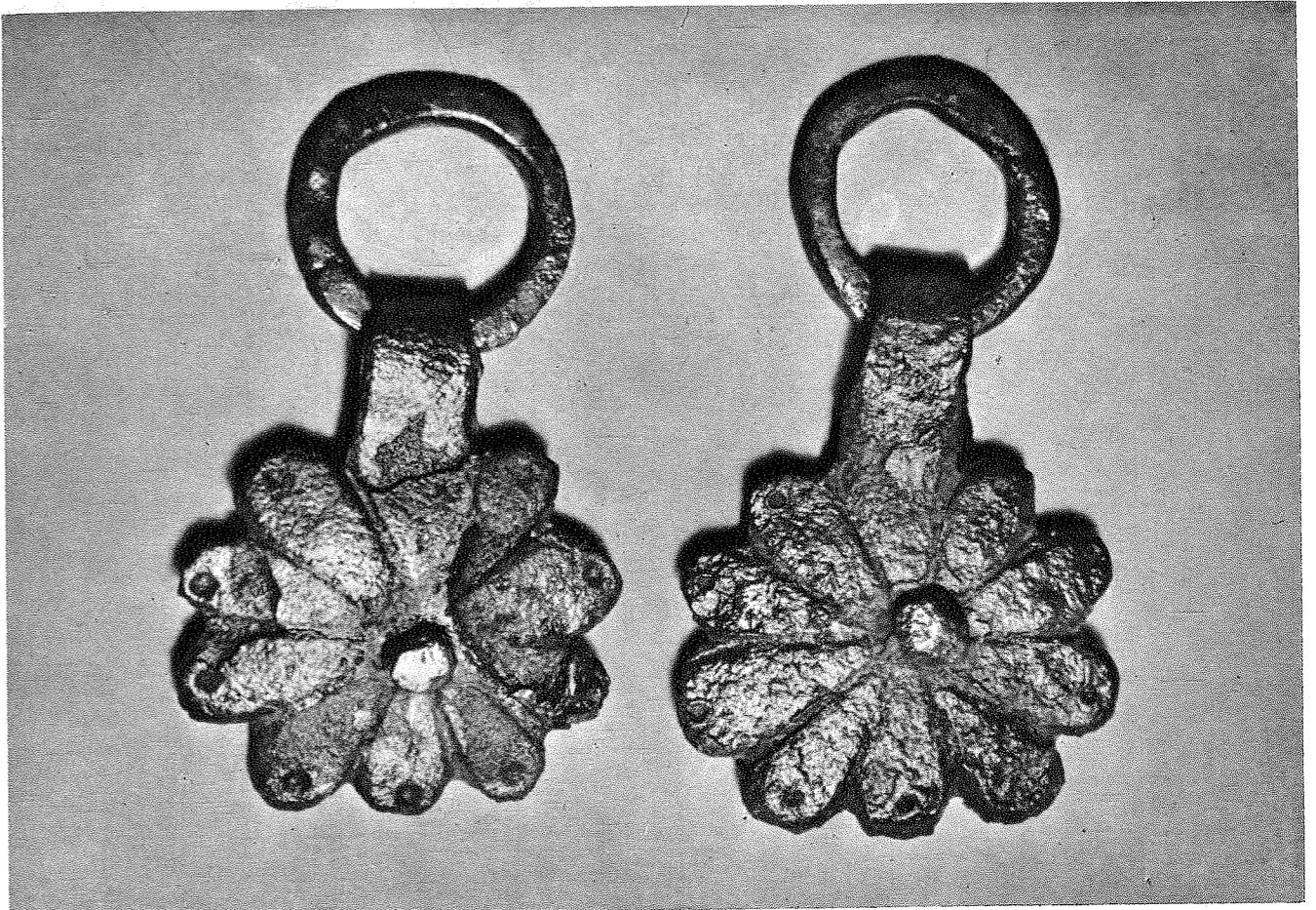
252

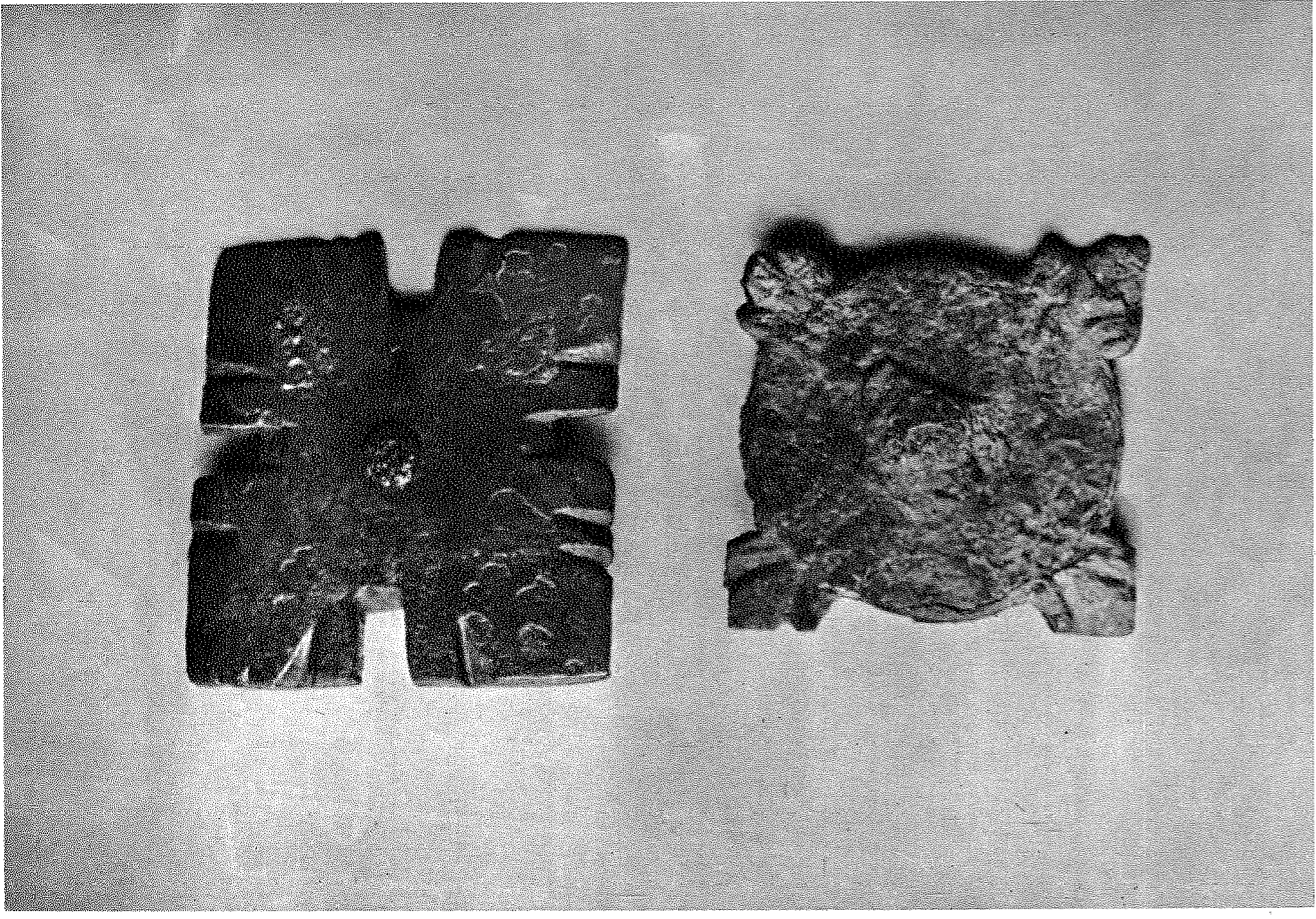
253

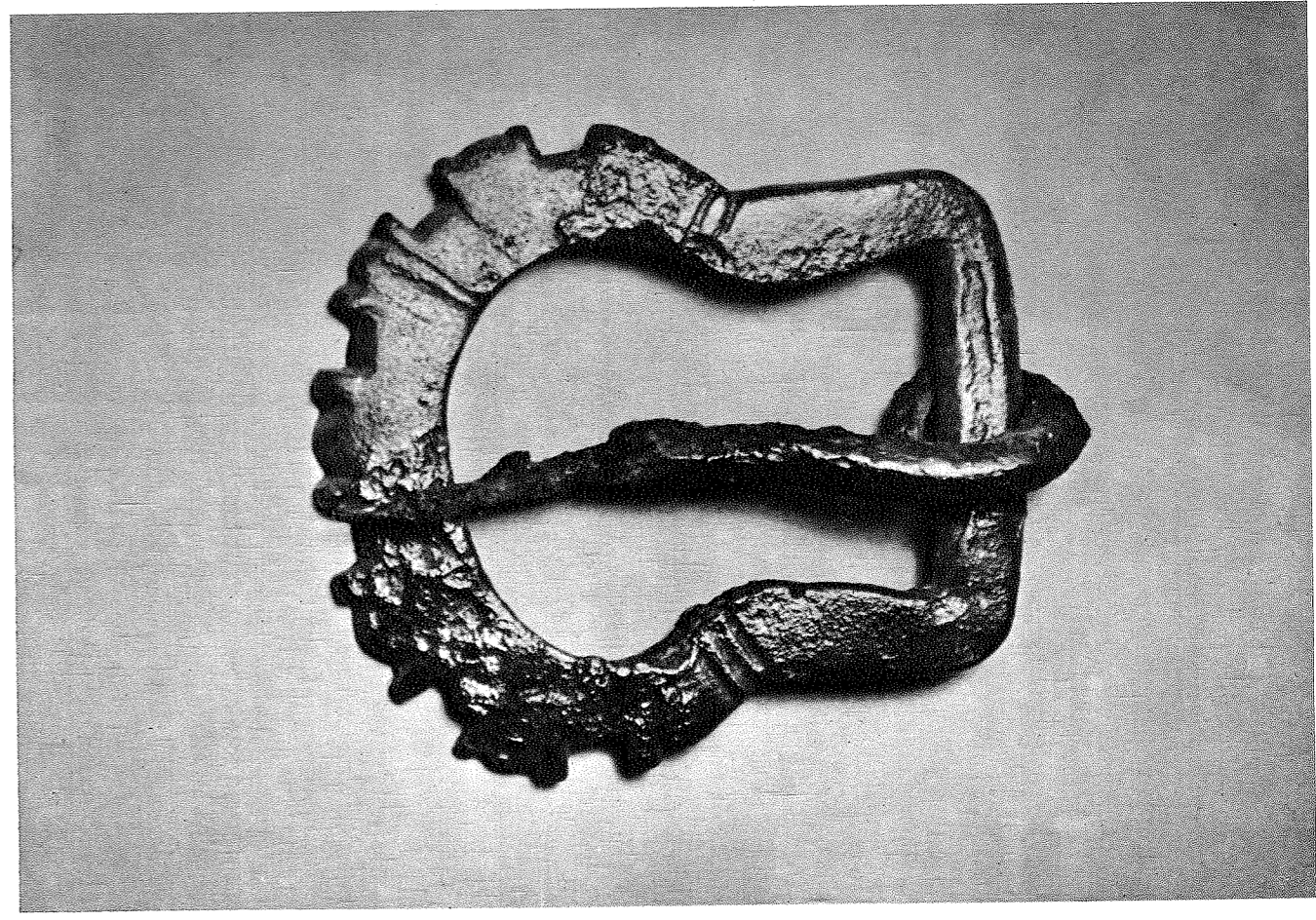
254

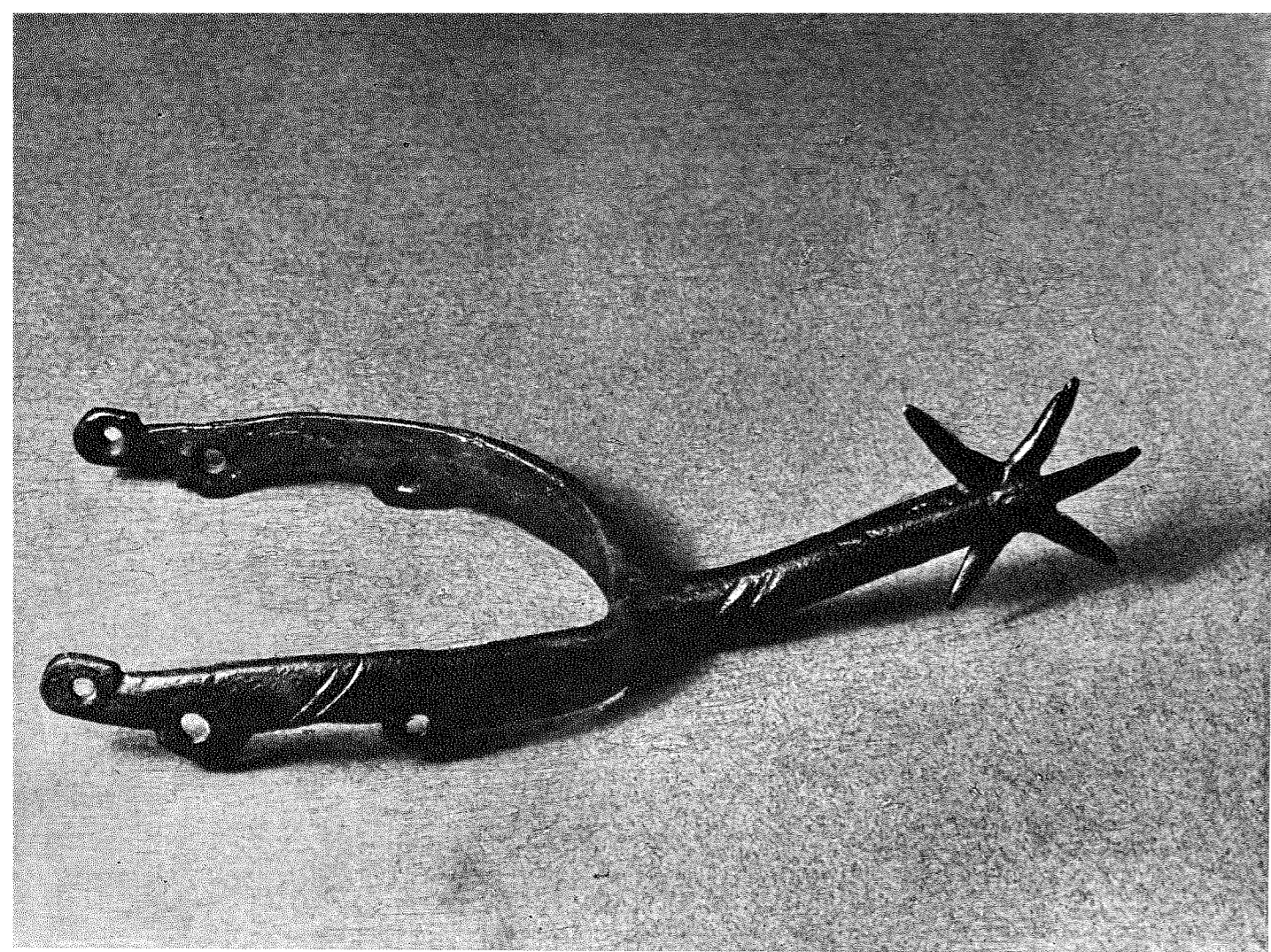
256

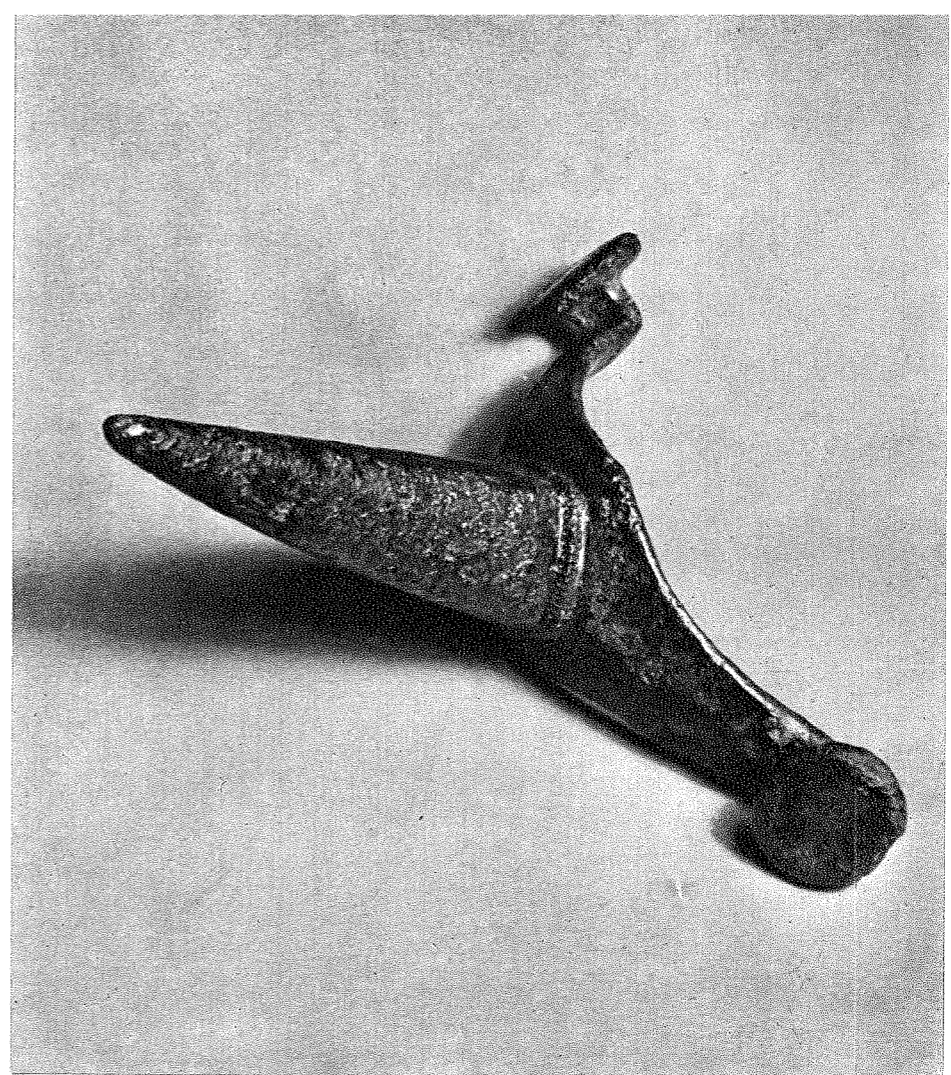
255

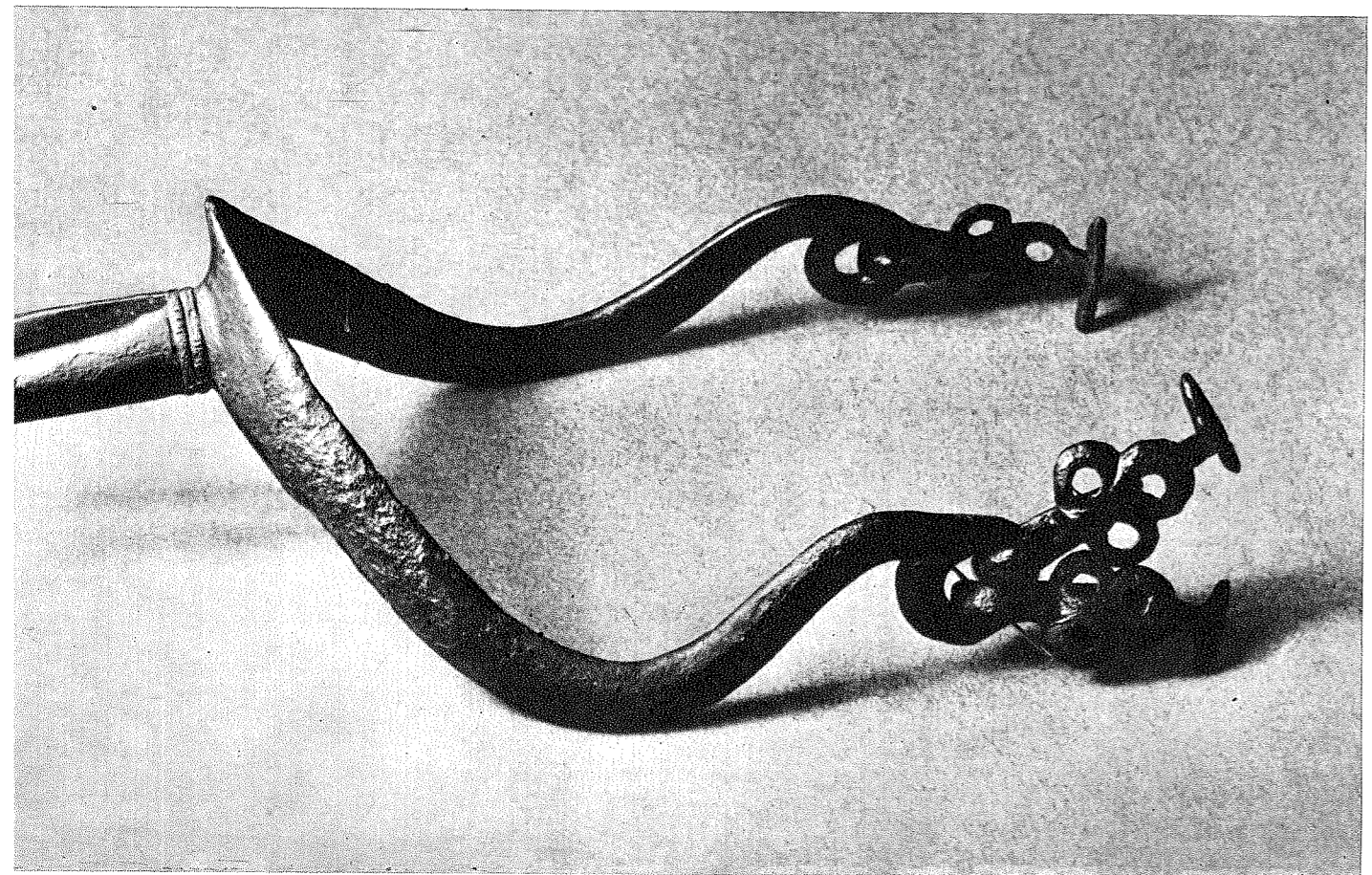
257

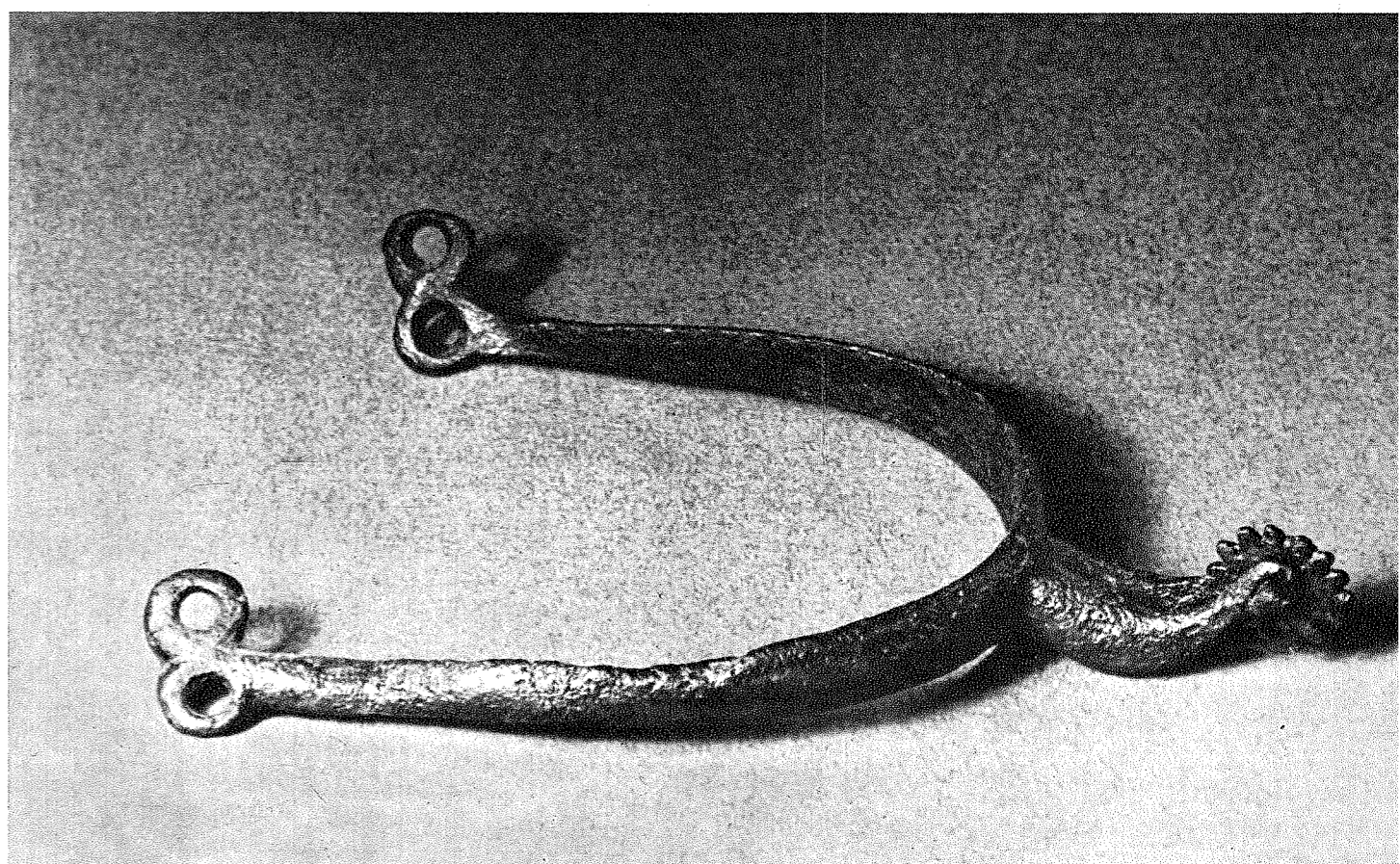
258

260

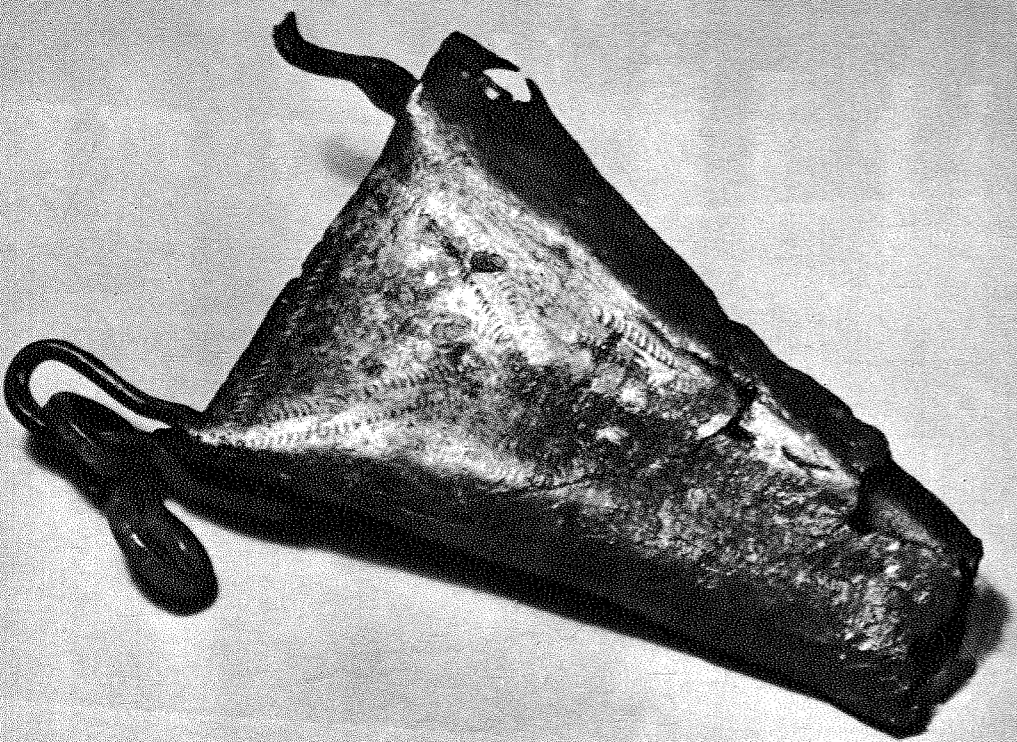
259

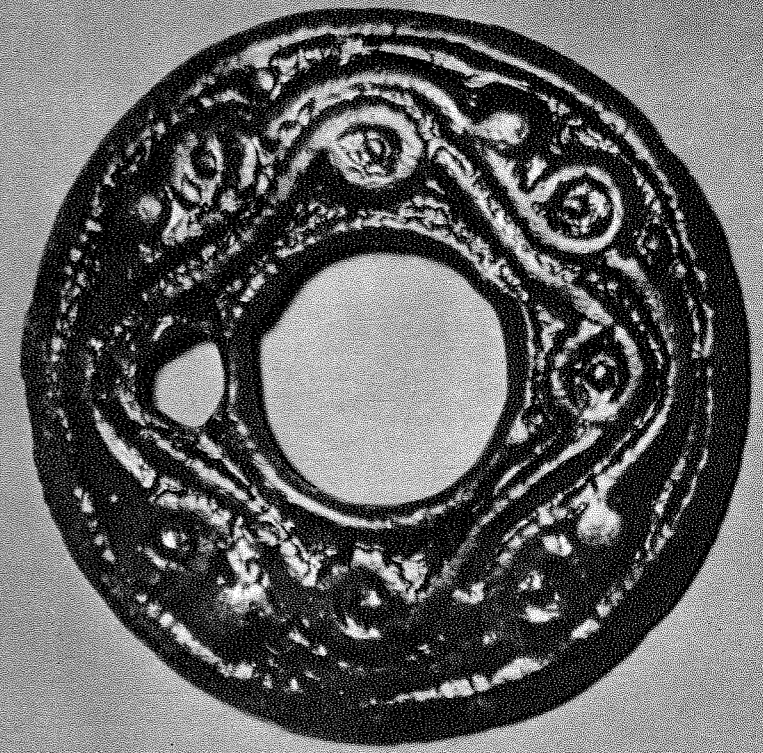
261

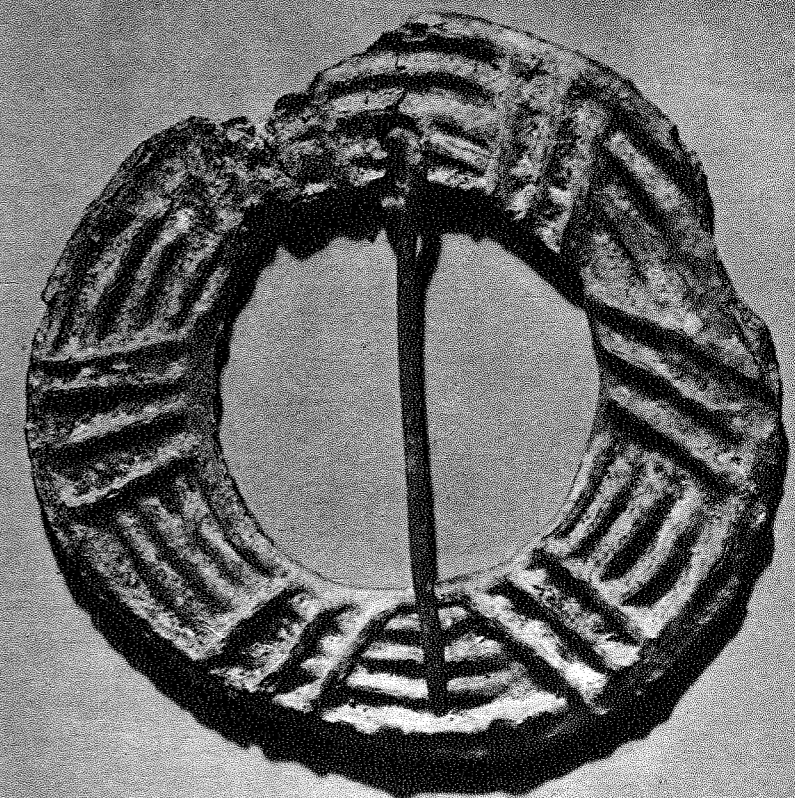
262

263

264

265

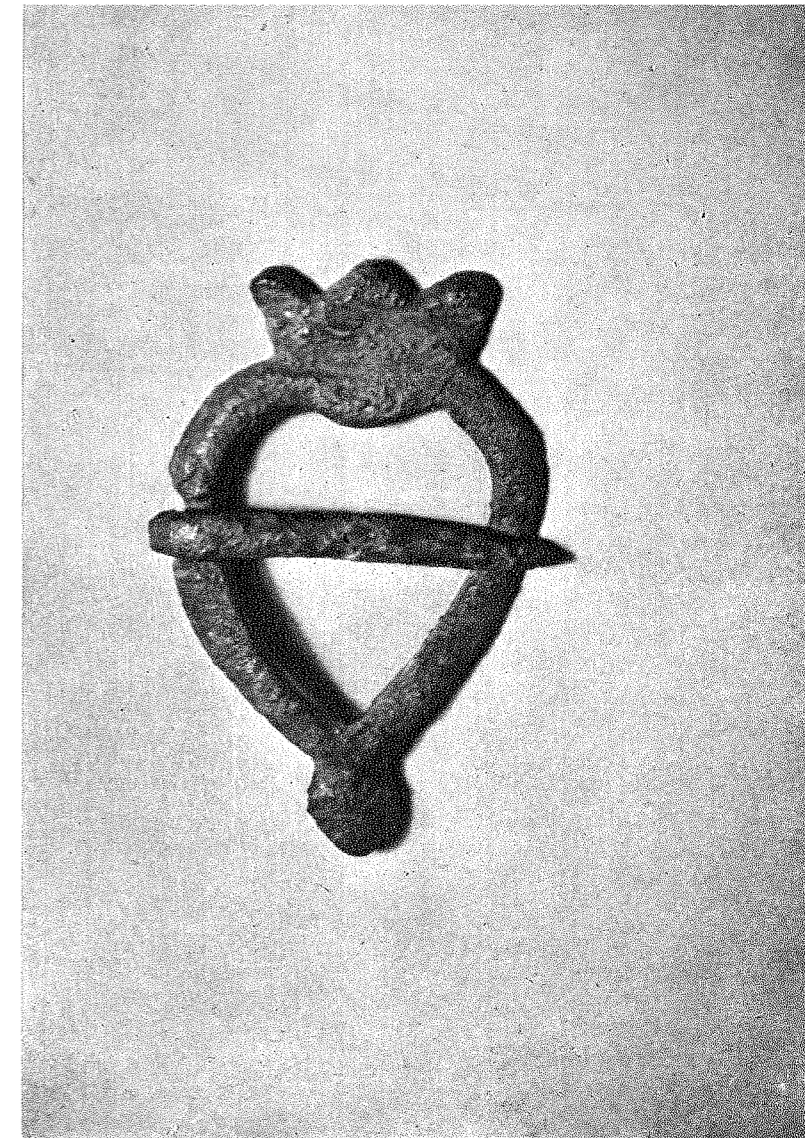

266

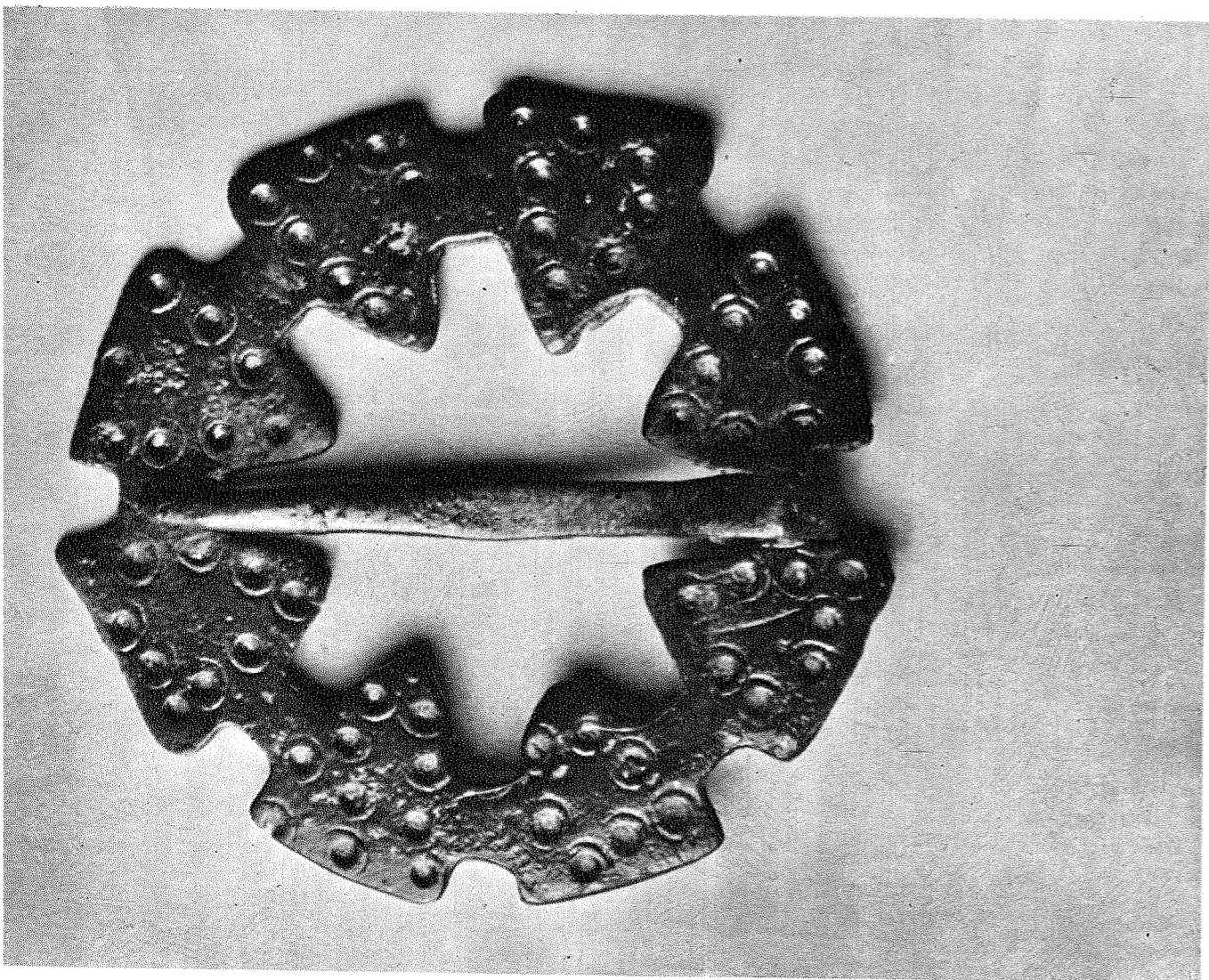
267

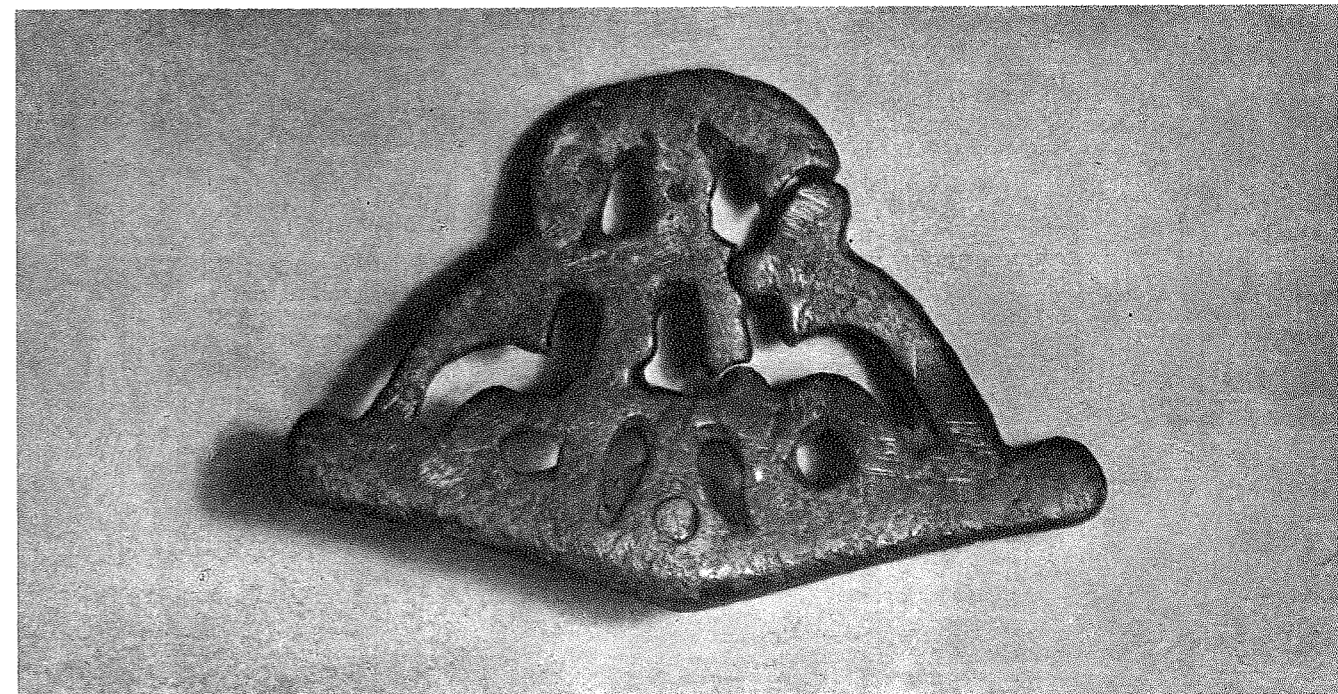
268

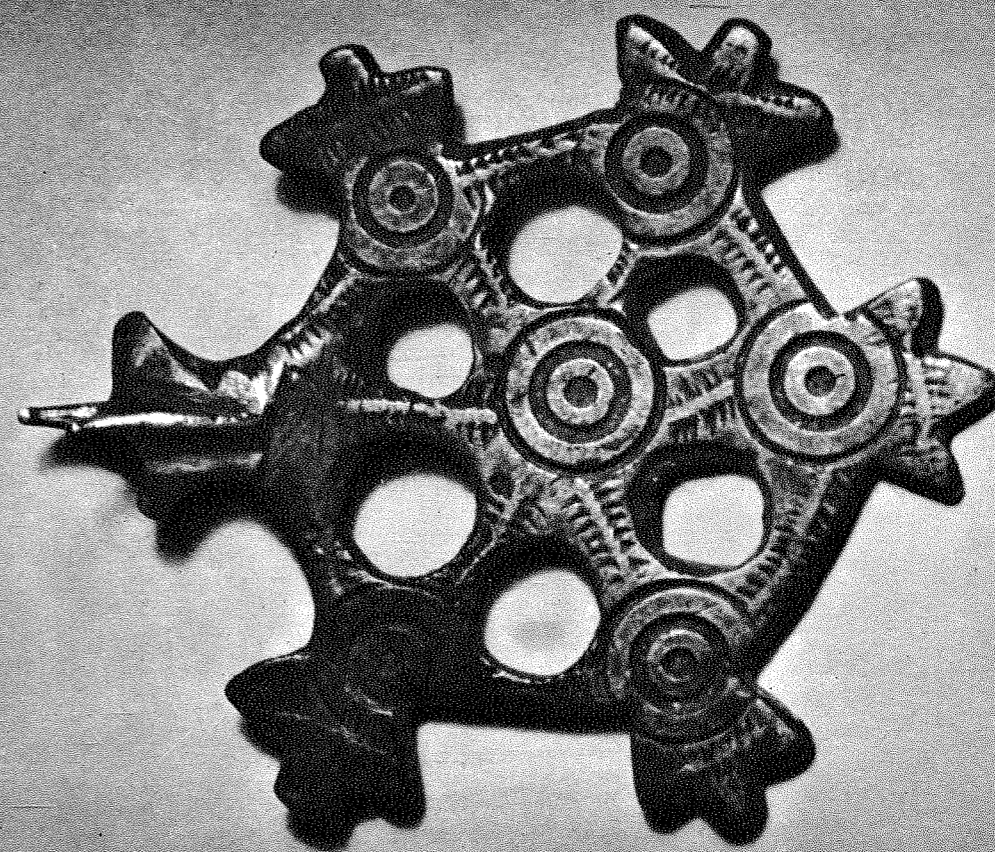
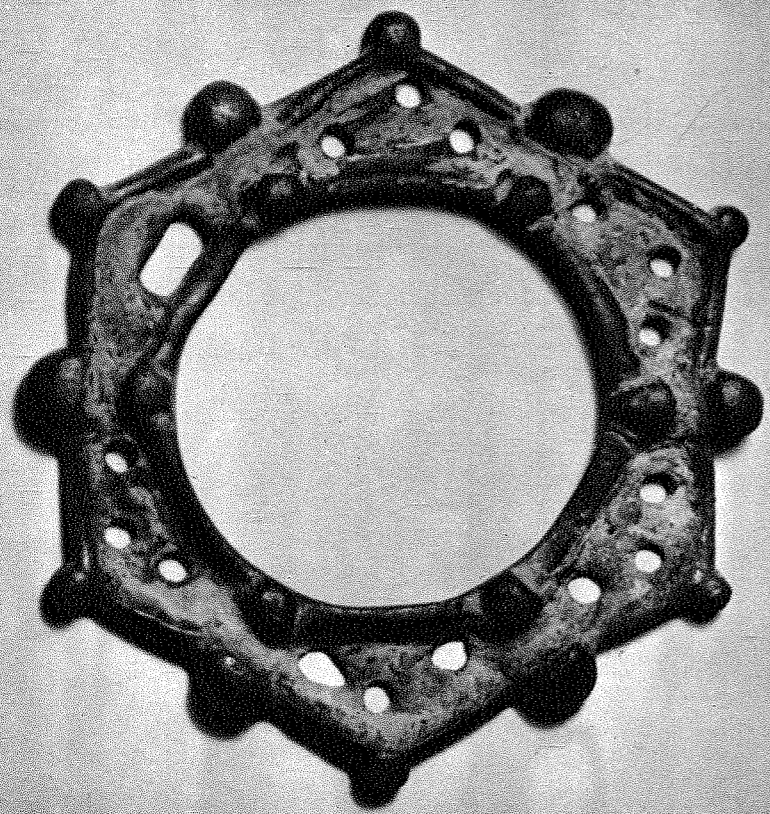

269

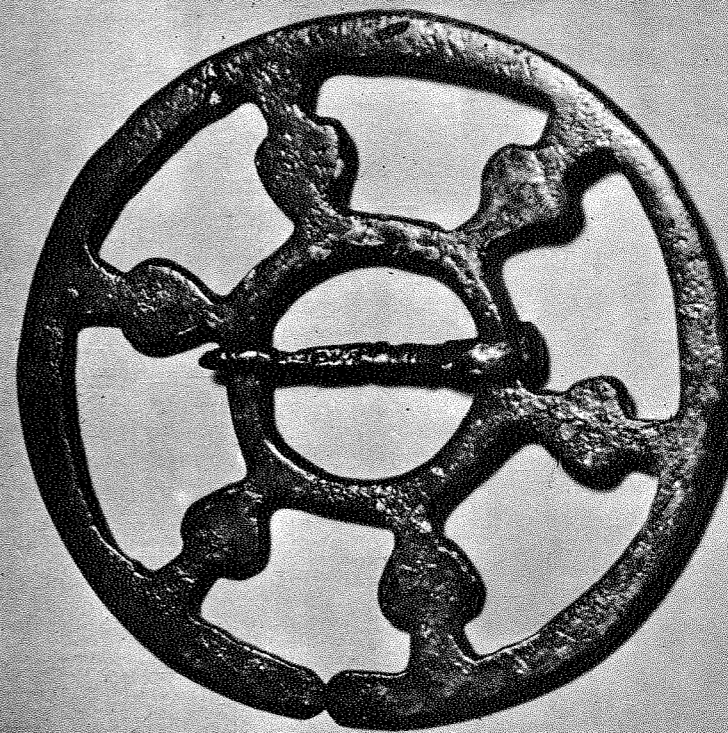
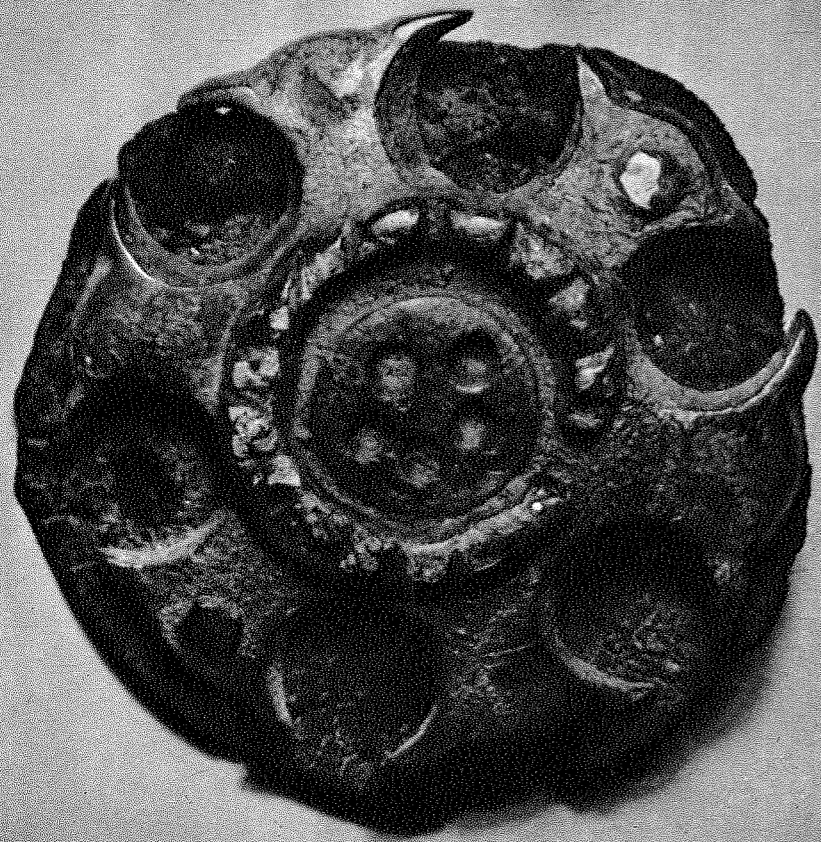
270

273

274

275

ILIUSTRACIJŲ PAAIŠKINIMAI

Sutrumpinimai

- KVIM — Kauno Valst. istorinis muziejus; iki 1960 m. archeologijos skyrius buvo M. K. Čiurlionio vardo dailės muziejuje
 VIEM — Vilniaus Istorijos-etnografijos muziejus, iki 1964 m. buvęs Mokslų akademijos istorijos-etnografijos muziejus
 MAII — LTSR Mokslų akademijos Istorijos institutas
 ng. — negatyvas
 sk. — skersmuo
 ilg. — ilgis
 pl. — plotis
 aukšt. — aukštis
 raj. — rajonas

Numeris šalia daikto laikymo vietos reiškia daikto inventoriaus numerį; su pažymėjimu ng. reiškia negatyvo numerį. Metai prie daikto radimo vietos reiškia paminklo tyrinėjimo metus. Atsitiktinai rastų daiktų radimo metai nežymėti.

IV—VIII amžiai

1. Žirgo kamanų apkaustai su kniedėmis galuose ir per vidurį. Sidabras. Sk. 6 cm. IV—V a. Stragna, Klaipėdos raj. VIEM 38:484, 485
2. Žirgo kamanų diržų susikirtimų apkaustai: rombo pavidalo žalvarinės sidabruotos plokštelės su keturiomis kniedėmis užpakalinėje pusėje. Sk. 8,4 cm. V a. Stragna, Klaipėdos raj. VIEM 38:1648, 1649
3. Kiauraraštis kamanų diržo apkaustas su kniedėmis kampuose. Žalvaris sidabruotu paviršiumi. Sk. 6 cm. IV—V a. Stragna, Klaipėdos raj. VIEM 38:1650
4. Kamanų diržo apkalėlis su skylutėmis kniedėms kampuose ir per vidurį. Žalvaris. Sk. 3,9 cm. IV—V a. Stragna, Klaipėdos raj. VIEM 38:479
5. Kabutis žirgui ant kaktos. Sidabruotas žalvaris. Ilg. 6,5 cm, ilg. su apkalu 9,3 cm, pl. 4,7 cm. IVa. pabaiga. Maudžiorai, Kelmės raj., kario kapas, Nr. 1 (1964 m.). Telšių kraštotyros muziejus 11469
6. Kiauraraščiai apkalai, puošę kamanų diržų susikirtimus ties žirgo kakta. Sidabruotas žalvaris. Sk. 6,8 cm. IV a. pabaiga. Maudžiorai, Kelmės raj., kario kapas, Nr. 1 (1964 m.). Telšių kraštotyros muziejus 11471
7. Kiauraraščiai apkalai, puošę kamanų diržų susikirtimus ties žirgo nasrais. Sidabruotas žalvaris. Sk. 4,8 cm. IV a. pabaiga. Maudžiorai, Kelmės raj., kario kapas, Nr. 1 (1964 m.). Telšių kraštotyros muziejus 11470
8. Geriamojo rago (9 il.) rekonstrukcinis piešinys
9. Geriamojo rago pasaitėlis iš žalvarinių plokštelių, papuoštų spalvota emale, ir rago viršūnės apkalas. Plokštelių ilg. 6,5—7 cm, pl. 2,3—3,5 cm. Žalvaris. IV a. pabaiga. Maudžiorai, Kelmės raj., kario ir žirgo kapas (1964 m.). Telšių kraštotyros muziejus
10. Atkastas kario ir žirgo kapas. V a. Reketė, Kretingos raj., kapas, Nr. 35 (1940 m.). KVIM ng. 1672
11. Kario aprangos rekonstrukcija pagal Reketės, Kretingos raj., kapo Nr. 35 (10 ir 12 il.) radinius. V a.
12. Kario ir žirgo įkapės: žieduotoji segė, sidabrinė, ilg. 9 cm; segė lenktine kojele, žalvarinė, ilg. 9,7 cm; apyrankė, žalvarinė, sk. 7,8 cm; du įvijiniai žiedai, žalvariniai, sk. 2,6 cm; diržo sagtis, geležinė, ilg. 2,8 cm; keturi diržų skirstikliai, žalvariniai, sk. 2,2 cm; grandelė, žalvarinė, sk. 3,1 cm; dvigubas pailgas diržo apkalas, žalvarinis, ilg. 2,6 cm; pincetė, žalvarinė, ilg. 6,5 cm; du ietigaliai, geležiniai, ilg. 31 ir 21,75 cm; dalgis, geležinis, ilg. 28,7 cm; peilis, geležinis, ilg. 14,6 cm; titnago nuoskala, ilg. 4,3 cm; du pentinai, geležiniai, ilg. 8,8 cm; įmovinis kirvis, geležinis, ilg. 15,9 cm; žąslai, geležiniai, grandžių sk. 8,6 cm; puodo šukė, molinė, sk. 4,8 cm. V a. Reketė, Kretingos raj., kapas, Nr. 35 (1940 m.). KVIM 1671: 119—142
13. Kario apyrankė. Žalvaris. V a. Reketė, Kretingos raj., dvigubas kapas, Nr. 3 (1958 m.). Kretingos kraštotyros muziejus

14. Kario antkaklė. Sidabras. Sk. apie 15 cm. V a. Reketė, Kretingos raj., dvigubas kapas, Nr. 3 (1958 m.). Kretingos kraštotyros muziejus
15. Atkasto kario kapo detalė. Gale galvos du ietigaliai, dalgis, kirvis, pentinai, žąslai, ant kaklo antkaklė, ant krūtinės segės, ant rankos apyrankė ir t. t. V a. Reketė, Kretingos raj., kapas, Nr. 33 (1940 m.). KVIM ng. 1669
16. Kario įkapės: antkaklė storėjančiais viela apvyniotais galais, žalvarinė, sk. 15 cm; segė lenktine kojele, žalvarinė, ilg. 8 cm; žieduotoji segė, žalvarinė, ilg. 10,3 cm; apyrankė storėjančiais galais, žalvarinė, sk. 8,6 cm; žiedas, žalvarinis, sk. 3,1 cm; diržo sagtis, geležinė, ilg. 4,2 cm; peilis, geležinis, ilg. 18,8 cm; ietigalis, geležinis, ilg. 38,2 cm; ietigalis, geležinis, ilg. 19,2 cm; žąslai, geležiniai, grandžių sk. 14,1 cm; du pentinai, geležiniai, ilg. 8,1 cm ir 7,3 cm; dalgis, geležinis, ilg. 30 cm; įmovinis kirvis, geležinis, ilg. 13,4 cm. V a. Reketė, Kretingos raj., kapas, Nr. 33 (1940 m.). KVIM 1671: 105—118
17. Diržo sagtis stora priekine dalimi su apkalu. Geležis. Ilg. su apkalu 6,8 cm. IV—V a. Voropniškiai, Vilniaus raj. KVIM 712:41
18. Pentinas. Geležis. IV—V a. Voropniškiai, Vilniaus raj., vyro kapas, Nr. 11a (1890 m.). KVIM 712:34
19. Dvi diržo sagtys rantytomis priekinėmis dalimis. Geležis. Ilg. 2,6—2,8 cm, pl. 4,5—4,6 cm. IV—V a. Buv. Vilniaus gubernija. KVIM 751:31 ir 32

IX—XII amžiai

31. Kabutis — rattelis ant žirgo. Žalvaris. Aukšt. 2,9 cm, pl. 3,4 cm. XI—XII a. Didvyčiai (Jezdaičiai), Plungės raj. KVIM 1308
32. Kalavijo su apkaustytomis makštėmis viršutinioji dalis. Kalavijas geležinis, makštys medinės, apkaustai žalvariniai. Ilg. 64,5 cm, pl. 6,9 cm. IX a. Palanga, kapas, Nr. 119 (1961 m.). VIEM
33. Trumpo vienašmenio kalavijo makšties (32, 34 il.) rekonstrukcinis piešinys. Palanga, kapas, Nr. 119 (1961 m.). VIEM
34. Kalavijo (32, 33 il.) makšties smailgalys
35. Kario aprangos rekonstrukcija pagal Palangos kapo Nr. 119 radinius. IX a.
36. Kario nešiota gyvulinė segė. Sidabras. Ilg. 14,7 cm, įvijos ilg. 11,8 cm. IX a. Palanga, kapas, Nr. 245 (1962 m.). VIEM 2711
37. Gintarinis kario kabutis — amuletas su skylute, į kurią įverta odinė juostelė, apsukta žalvarine įvija. Aukšt. 3 cm, pl. 5,2 cm. IX a. Palanga, kapas, Nr. 49 (1961 m.). VIEM
38. Gintarinis kabutis — amuletas, iš abiejų pusių papuoštas įraizomis ir duobutėmis. Viršutinioji dalis aptrupėjusi. Aukšt. 2,8 cm, pl. 5,5 cm. IX a. Palanga, kapas, Nr. 29 (1961 m.). VIEM 396:233
39. Gintarinis kabutis — amuletas, trikampės formos, papuoštas iš abiejų pusių pakraščiais įraizomis. Aukšt.

20. Rumšiškių piliakalnis, Kauno raj.
21. Skydo ir ieties rekonstrukcija pagal Seiliūnų, Lazdijų raj., radinius (22 il.)
22. Kario įkapės: ietigalis, geležinis, ilg. 21,8 cm; antskydis, geležinis, sk. 11,7 cm. IV—V a. Seiliūnai, Lazdijų raj. VIEM 95:1,2
23. Skydo rekonstrukcinis piešinys pagal išlikusius radinius Eigulių kapinyne (Kauno priemiestis), V a. (24 il.)
24. Antskydis su kniedėmis pritvirtinti prie medinio skydo. Pakraščiai aptrupėję, viršus įlūžęs, geležis. Sk. 15,8 cm. V a. Eiguliai (Kauno priemiestis), iš suardyto kapo (1935 m.). KVIM 707:38
25. Įmovinis ietigalis beveik rombinio lapeliu. Geležis. Ilg. 30,5 cm. V—VI a. Dūkštas. KVIM 750:1
26. Įmovinis ietigalis profiliuotu lapeliu, įmova papuošta skersinėmis linijomis. Geležis. Ilg. 27 cm. V—VI a. Vorėnai, Molėtų raj. KVIM 736:4
27. Įmovinis ietigalis ilgu profiliuotu lapeliu. Geležis. Ilg. 37,5 cm. VI—VII a. Dūkštas. KVIM 750:17
28. Antskydis, papuoštas išilginiais grioveliais. Geležis. Sk. 15,5 cm. V—VI a. Krikštonys, Lazdijų raj., kapas, Nr. 2 (1958 m.). VIEM 74:10
29. Antskydis. Geležis. Sk. 15,8 cm. VII—VIII a. Pamušis, Varėnos raj. VIEM 122:64
30. Piliakalnis vadinamas „Pilupiu“. Rumbonys, Alytaus raj.
- 3,8 cm, pl. 5,8 cm. IX a. Palanga, kapas, Nr. 245 (1962 m.). VIEM
40. Kalavijo rankena. Geležis. Rankenos ilg. 12,5 cm, skersinio ilg. 8,1 cm. X a. Nikėlai, Šilutės raj., kapas, Nr. 2 (1936 m.). KVIM 833:13
41. Kalavijo (40 il.) makšties galas. Makštis buvusi medinė, o jos galas apvyniotas plona virvute. Makšties pl. 4,5 cm. X a. Nikėlai, Šilutės raj., kapas, Nr. 2 (1936 m.). KVIM 833:13
42. Lietuviško tipo kalavijo anteniniams galais ir makšties (43 il.) rekonstrukcija. XI a. Palanga, kapas, Nr. 119 (1961 m.)
43. Kalavijo anteniniams galais rankena ir pasaitėlio dalys. Žalvaris. Rankenos ilg. 14,9 cm, pl. 11,2 cm. XI a. Palanga, kapas, Nr. 119 (1961 m.). VIEM
44. To paties kalavijo (43 il.) ornamentuotas makšties galo apkalas. Žalvaris. Ilg. 10,2 cm, pl. 4,8 cm. XI a. Palanga, kapas, Nr. 119 (1961 m.). VIEM
45. Kalavijas. Geležis. Rankena apvyniota žalvarinėmis vielutėmis: tarp lygių vielų dvi suvytos — viena į dešinę, antra į kairę. Rankenos ilg. 16,5 cm, skersinio pl. 10,4 cm. XI a. Kulai, Skuodo raj. KVIM
46. Vienašmenis kalavijas. Rankena klotas sidabru ir papuošta akutėmis. Geležis. Rankenos ilg. 16 cm, skersinio ilg. 8,5 cm. XI a. pirmoji pusė. Ginteliškė, Plungės raj., kapas, Nr. 2 (1940 m.). KVIM 1669

47. Kalavijo makšties apkalas. Žalvaris. Ilg. 7,3 cm. XI—XII a. Kurkliniškiai, Ukmergės raj. KVIM 977:17
48. Kalavijo makšties apkalas. Žalvaris. Ilg. 6,5 cm. XI—XII a. Pašilė, Mažeikių raj. KVIM 801:1
49. Kalavijo makšties apkalas. Žalvaris. Ilg. 7,7 cm. XI—XII a. Buv. Kauno aps. KVIM 747:42
50. Kalavijo makšties galo apkalas, ornamentuotas iškiliais lietiniams pagražinimais. Dalis išlūžusi. Žalvaris. Ilg. 8,8 cm. X—XI a. Rūšėiniai, Kėdainių raj. KVIM 1820:10
51. Vienašmenis kalavijas su rankena anteniniams galais. Geležis. Rankenos ilg. 15,1 cm, skersinio pl. 9,3 cm. X—XI a. Žąsinas, Tauragės raj. KVIM 843:5
52. Dviašmenis kalavijas, susuktas, rastas degintiniame kape. Galvutės ir skersinio paviršius padengtas variu, ornamentuotas tankiais siauručiais ranteliais. Rankenos ilg. 15 cm, skersinio ilg. 10 cm. XI a. Viešvilė, Šilutės raj. KVIM 894
53. Kalavijo (52 il.) rankenos rekonstrukcija. XI a. Viešvilė, Šilutės raj.
54. Kalavijo rankenos skersinio (55 il.) rekonstrukcinis piešinys. Paežeriai, Tauragės raj. KVIM 1006:52
55. Kalavijo rankenos apatinis skersinis, geležinis, puoštas sidabru. Ilg. 9,15 cm, pl. 1,4 cm. XI a. Paežeriai, Tauragės raj. KVIM 1006:52
56. Seredžiaus piliakalnis, Jurbarko raj.
57. Atkastas degintinis vyro kapas. XI a. Ginteliškė, Plungės raj. (1940 m.) KVIM ng. 1697
58. Plačiašmenis pentinis kovos kirvis, ornamentuotais ašmenimis. Geležis ir žalvaris. Ilg. 15 cm, ašmenų pl. 10,5 cm. XI a. Laiviai, Kretingos raj., kapas, Nr. 195 (1951 m.). VIEM EM 2:1062
59. Ietigalis rombinio piūvio plunksna, papuoštas įmuštų rombučių eilėmis. Geležis. Ilg. 18,6 cm, įmovos sk. 2,1 cm. XI—XII a. Laiviai, Kretingos raj., kapas, Nr. 196 (1951 m.). VIEM EM 2:1065
60. Smogiamojo peilio rankenos detalė. Geležis. Peilio ilg. 43 cm. X—XI a. Laiviai, Kretingos raj., kapas Nr. 197—3 a (1951 m.). VIEM EM 2:1070
61. Smogiamojo peilio (60 il.) ir alebardos rekonstrukcinis piešinys pagal Laivių, Kretingos raj., kapinyno radinius. X—XI a.
62. Smogiamasis peilis su išlikusiais makšties apkaustais. Geležis ir žalvaris. Ilg. 40 cm. X—XI a. Laiviai, Kretingos raj., degintinis kapas, Nr. 214 (1951 m.). VIEM EM 2:1493
63. Peilio su makštėmis rekonstrukcinis piešinys pagal Laivių, Kretingos raj., degintinio kapo Nr. 214 radinius (62 il.)
64. Peilio makšties apkalas, papuoštas įkirstais trikampėliais. Žalvaris. Ilg. 4,9 cm, pl. 3 cm. X—XI a. Mikytai, Skuodo raj., iš lobio. KVIM 1523:171
65. Peilio makšties apkalas, ornamentuoti įkirstais trikampėliais ir iškiliais spurgeliais. Žalvaris. Ilg. 11,2 cm, pl. 2,9 cm. X—XI a. Mikytai, Skuodo raj., iš lobio. KVIM 1523:161
66. Peilio makšties apkalas, papuoštas įkirstais trikampėliais ir įkartų eilutėmis. Žalvaris. Ilg. 9,3 cm,

- pl. 1,7 cm. X—XI a. Mikytai, Skuodo raj., iš lobio. KVIM 1523:176
67. Peilio makšties apkalas, papuoštas įmuštais trikampėliais ir įkartų eilutėmis, karpytu pakraščiu. Žalvaris. Ilg. 12,7 cm, pl. 2,8 cm. X—XI a. Mikytai, Skuodo raj., iš lobio. KVIM 1523:158
68. Diržo galo apkalas viena pusė, papuošta pintiniu raštu su spurgelių eilutėmis tarpuose. Žalvaris. Ilg. 9,7 cm, pl. 2 cm. X—XI a. Mikytai, Skuodo raj., iš lobio. KVIM 1523
69. Diržo apkalas, ornamentuotas įkirstais trikampėliais. Žalvaris. Ilg. 10,7 cm, pl. 1,8 cm. X—XI a. Mikytai, Skuodo raj., iš lobio. KVIM 1523
70. Diržo sagties apkalas su liežuvėliu, ornamentuotas įkirstais trikampėliais. Žalvaris. Ilg. be liežuvėlio 5,9 cm, pl. 2,3 cm. X—XI a. Mikytai, Skuodo raj., iš lobio. KVIM 1523:170
71. Peilio makšties apkalas, ornamentuotas metaloplastiniu būdu. Žalvaris. Ilg. 9,7 cm, pl. be apkalas 2,9 cm. X—XI a. Mikytai, Skuodo raj., iš lobio. KVIM 1523:178
72. Peilio makšties apkalas fragmentas, ornamentuotas skersinėmis taškučių, brūkšnelių ir akučių eilėmis. Žalvaris. Ilg. 5,4 cm, pl. 2,1 cm. X—XI a. Mikytai, Skuodo raj., iš lobio. KVIM 1523:179
73. Peilio makšties apkalas, ornamentuotas metaloplastiniu būdu. Žalvaris. Ilg. 9,2 cm, pl. 2,4 cm. X—XI a. Mikytai, Skuodo raj., iš lobio. KVIM 1523:173
74. Peilio makšties apkalas, papuoštas įkirstais trikampėliais ir apskritimėliais. Apdegęs. Žalvaris. Apatinio apkalas ilg. 11,2 cm, pl. 2,9 cm. X—XI a. Mikytai, Skuodo raj., iš lobio. KVIM 1523:157
75. Diržo sagtelė su apkalėliu. Žalvaris. Ilg. 3,9 cm, pl. 3,2 cm. IX—X a. Palanga, kapas, Nr. 15 (1961 m.). VIEM 396:119
76. To paties diržo (75 il.) detalė. Oda apkalta žalvarinėmis plokštelėmis. Diržo pl. 2,8 cm. IX—X a. Palanga, kapas, Nr. 15 (1961 m.). VIEM 396:123
77. To paties diržo (75, 76 il.) ornamentuotas skirstiklis. Žalvaris. Sk. 4,5 cm. IX—X a. Palanga, kapas, Nr. 15 (1961 m.). VIEM 396:123
78. Ornamentuotas diržo sagties apkalas. Žalvaris. IX—X a. Palanga, kapas, Nr. 39 (1961 m.). VIEM 396:333
79. Du ornamentuoti diržų liežuvėliai. Žalvaris. Ilg. 11 ir 10,5 cm. IX—X a. Palanga, kapas, Nr. 39 (1961 m.). VIEM 396:333
80. Kiauraraštis pentinas, papuoštas žmonių galvučių motyvais. Žalvaris. Sk. 9,3 cm, pl. 2,8 cm. X—XI a. Valdamai, Šiaulių raj., kapas, Nr. 1 (1963 m.). VIEM 395:1
81. Pentinas suktinėmis ienelėmis. Geležis. Ilg. 6,6 cm, pl. 8,7 cm. XI—XII a. Paluknys, Raseinių raj. (1881—1883 m.). KVIM 792:91
82. Pentinas su smailiu spygliu ir trumpomis ienelėmis. Geležis. Ilg. 5,3 cm, pl. 5,7 cm. XI—XII a. Paulaičiai, Šilutės raj. (1936 m.). KVIM 836:287
83. Pentinas pusapvalėmis ienelėmis, papuoštas įstrižomis sidabro juostomis. Geležis. Ilg. 16,1 cm. XI—XII a. Paulaičiai, Šilutės raj. (1936 m.). KVIM 836:19

84. Geležinio, sidabru papuošto pentino (83 il.) rekonstrukcinis piešinys. XI—XII a. Paulaičiai, Šilutės raj.
85. Diržo sagtis pastorintu priekiu ir ornamentuotu liežuvėliu. Žalvaris. Liežuvėlio ilg. 4 cm, sagties pl. 4,2 cm. X—XI a. Kalniškiai, Raseinių raj. KVIM 730:3
86. Žirgo puošiamoji grandinė, sudaryta iš dvigubų karolių, į kuriuos įvertos apskritos grandelės. Žalvaris. Ilg. 63 cm, karolio ilg. 2,8 cm, sk. 1,3 cm. X—XI a. Nikėlai, Šilutės raj. (1936 m.) KVIM 832:6
87. Atkastas žirgo kapas su antkakle ir apyuodegiu. XI a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 1 (1938 m.). KVIM ng. 1062
88. Vytinė žirgo antkaklė kilpiniais galais. Žalvaris. XI a. Sk. 25,5 cm. Tikslī vietovė nežinoma. KVIM 991:10
89. Žirgo apyuodegis, įvijinis. Žalvaris. Sk. 7—5,6 cm. XI a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 19 (1939 m.). KVIM 1590:1606
90. Du žirgo apyuodegiai, papuošti rantiųjų juostelių trikampiais. Žalvaris. Sk. 5,8 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 120 (1939 m.). KVIM 1590:34 ir 35
91. Žirgo apyuodegis, papuoštas dviem išilginiais grioveliais. Žalvaris. Sk. 5,1 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 120 (1939 m.). KVIM 1590:33
92. Žirgo antkaklės užsegamoji dalis su trimis kugeliais. Žalvaris. Kugelio aukštis 3,4 cm, sk. 2,4 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 1 (1938 m.). KVIM
93. Žirgo kapo galvos detalė su vytine ankakle kūginiais galais ir kt. papuošalais. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 1 (1938 m.). KVIM ng. 1064
94. Žirgo galvos papuošalas, sudarytas iš trijų grandinėlių su skardiniais kabučiais galuose. Žalvaris. Grandinėlių ilg. 31 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 160 (1940 m.). KVIM 1590:1120—1122
95. Žirgo karčių puošiamoji skardelė įvijiniais galais, pagražinta taškučių eilėmis, o per vidurį iškilų spurgelių eilute. Žalvaris. Aukšt. 3 cm, sk. 2,4 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 148 (1940 m.). KVIM 1590:1325
96. Žąslai su pusbėnūlio pavidalo laužtukais. Geležis. Žąslų ilg. 19 cm, laužtuko ilg. 12,5 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 32 (1939 m.). KVIM 1590:85
97. Žirgo gūnios puošiamosios skardelės. Gūnios pakraščiuose įvijos. Žalvaris. Skardelės ilg. 4,5 cm. X—XI a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 108 (1939 m.). KVIM 1590:114
98. Žirgo aprangos rekonstrukcija pagal Veršvų (Kauno priemiestis) radinius. XI—XII a.
99. Krūtinės diržų skirstikliai su diržų apkalėliais. Geležis, papuošta sidabrine ornamentuota skardele. Skirstiklio sk. 6,1 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), aštuonių žirgų kapas, Nr. 82 (1939 m.). KVIM 1590:1645
100. Žirgo kapo galvos detalė su kamanų liekanomis (re-
- konstrukciją žiūr. 101 il.). XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 137 (1940 m.). KVIM ng. 1459
101. Kamanų (100 il.) su sidabriniais apkalais rekonstrukcija. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 137 (1940 m.)
102. Žirgo galvos (100 il.) su kamanomis rekonstrukcija pagal Veršvų (Kauno priemiestis) žirgo kapo Nr. 137 (1940 m.) radinius
103. Kamanų apkalas. Geležis, padengta ornamentuota sidabro skardele. Ilg. 5,2 cm, pl. 5,6 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), aštuonių žirgų kapas, Nr. 82 (1939 m.). KVIM 1590:1642
104. Kryžiuo pavidalo apkalas (103 il.), papuošto sidabru, rekonstrukcinis piešinys. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), aštuonių žirgų kapas, Nr. 82 (1939 m.). KVIM 1590:1642
105. Kamanų apkalėlis su odos liekanomis. Žalvaris, padengtas metaloplastiniu būdu ornamentuota sidabro skardele. Sk. 3,2 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgų kapinynas (1938 m.). KVIM 1590:1631
106. Sidabru klotas apkalėlis (105 il.) rekonstrukcinis piešinys
107. Susieinančių diržų galų apkalai. Geležis, papuošta ornamentuota sidabro skardele. Ilg. 6,25 cm ir 5,4 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), aštuonių žirgų kapas, Nr. 82 (1939 m.). KVIM 1590:1648
108. Kamanų diržų apkalėliai. Geležis, papuošta ornamentuota sidabro skardele. Ilg. 10,5 cm ir 9,4 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), aštuonių žirgų kapas, Nr. 82 (1939 m.). KVIM 1590:1657 ir 1658
109. Diržo galo apkalėlis. Geležis, papuošta ornamentuota sidabro skardele. Ilg. 8,3 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), aštuonių žirgų kapas, Nr. 82 (1939 m.). KVIM 1590:1649
110. Ornamentuoti žąslai. Geležis, inkrustuota sidabru. Narelių ilgis 8,5—8,2 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), aštuonių žirgų kapas, Nr. 82 (1939 m.). KVIM 1716:4
111. Žąslų (110 il.) rekonstrukcija
112. Žąslų laužtukas, papuoštas žirgo galvute. Žalvaris. Ilg. 10,6 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 35 (1939 m.). KVIM 1590:1
113. Žirgo kamanų žvagusis, papuoštas aplink iškilusiu rumbu. Žalvaris. Aukšt. be grandelės 4,8 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 156 (1940 m.). KVIM 1590:1339
114. Žirgo kamanų žvagusis briaunuota apatiniaja dalimi. Žalvaris. Aukšt. 4,5 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 176 (1940 m.). KVIM 1590:1098
115. Kamanų rekonstrukcija pagal Veršvų (Kauno priemiestis) žirgo kapo Nr. 151 radinius
116. Tų pačių kamanų (115 il.) papuošalų detalės
117. Žirgo kapo galvos detalė su kamanų liekanomis (rekonstrukciją žiūr. 115, 116 il.). Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 151 (1940 m.). KVIM ng. 1467
118. Žirgo kamanų detalės rekonstrukcija. Diržas, puošiantis žirgo galvą už ausų. Oda, apkalta sidabriniais apkalėliais. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis)
119. Kamanų rekonstrukcija pagal Veršvų (Kauno priemiestis) žirgo kapo Nr. 92 radinius (1939 m.)
120. Tų pačių kamanų (119 il.) papuošalų detalės
121. Laužtuko dalis, ornamentuota įraižomis. Kaulas. Pl. 2,2—1,4 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 70 (1939 m.). KVIM 1819:37
122. Laužtuko dalis, ornamentuota įraižomis. Kaulas. Pl. 2,1—1,5 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 70 (1939 m.). KVIM 1819:37
123. Laužtuko fragmentas — apatinioji dalis, ornamentuota įraižomis. Kaulas. Pl. 1,8—0,8 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 85A (1939 m.). KVIM 1590:1222
124. Laužtuko fragmentas, ornamentuotas akutėmis. Kaulas. Pl. 1,8 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 84 (1939 m.). KVIM 1590:205
125. Laužtuko fragmentas — viršutinioji dalis, ornamentuota įraižomis. Kaulas. Pl. 2 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 85A (1939 m.). KVIM 1590:1222
126. Kamanų rekonstrukcija pagal Veršvų (Kauno priemiestis) žirgo kapo Nr. 92 (1939 m.) radinius
127. Tų pačių kamanų (126 il.) papuošalų detalės
128. Žirgo galva, atkasta tyrinėjimų metu. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 136. KVIM ng. 1458
129. Žirgo galva, atkasta tyrinėjimų metu. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 89 (1939 m.). KVIM ng. 1378
130. Kamanų rekonstrukcija pagal Veršvų (Kauno priemiestis) žirgo kapo radinius (1939 m.)
131. Tų pačių kamanų (130 il.) papuošalų detalė
132. Kamanų (134 il.) papuošalų detalė
133. Tų pačių kamanų (134 il.) papuošalų detalė
134. Kamanų rekonstrukcija pagal Veršvų (Kauno priemiestis) žirgo kapo Nr. 156 (1939 m.) radinius
135. Žirgo kapo dalis tyrinėjimų metu. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 170. KVIM ng. 1486
136. Dvi balno kilpos. Geležis. Aukšt. 15,4 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 5 (1938 m.). KVIM 1590:170 ir 171
137. Balno kilpa suktu keturkampio piūvio lankeliu. Geležis. Aukšt. 14,3 cm. X—XI a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 93 (1939 m.). KVIM 1590:54
138. Balno kilpa apvaliu lankeliu ir plokščia diržo įveriamąja kilpele. Geležis. Aukšt. 16,3 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 55 (1939 m.). KVIM 1590:1360
139. Kamanų apkalėlis. Žalvaris. Sk. 2,3 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgų kapinynas (1939 m.). KVIM 1590:123
140. Kamanų apkalėlis. Žalvaris. Ilg. ir pl. 3,8 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgų kapinynas (1939 m.). KVIM 1590:122
141. Kamanų apkalėlis. Žalvaris. Sk. 4 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 11 (1938 m.). KVIM 1590:1621
142. Žirgo kaktos papuošalas, sudarytas iš įvijos su pakabėlėmis galuose, prie kurių turėjo būti grandinėlės ir kabučiai. Žalvaris. Ilg. 12,5 cm, pl. 2 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), degintinis žmogaus kapas, Nr. 49 (1939 m.). KVIM 1590:216
143. Žirgo kaktos papuošalas, sudarytas iš dviejų lygiagrečių įvijų, kurių galuose pritvirtintos grandinėlės su skardiniais metaloplastiniu būdu ornamentuotais kabučiais. Žalvaris. Kabučio ilg. apie 4,5 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 13 (1938 m.). KVIM 1590:1368
144. Pakabėlė žirgo kaktai puošti. Geležis. Aukšt. 6,5 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 188 (1940 m.). KVIM 1590:1284
145. Pakabėlė žirgo kaktai puošti. Geležis. Aukšt. 4,2 cm. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis), žirgo kapas, Nr. 147 (1940 m.). KVIM 1590:1288
146. Žirgo kaktos papuošalo rekonstrukcija. Žalvaris. XI—XII a. Veršvai (Kauno priemiestis)
147. Dvi balno kilpos. Geležis, paviršius buvęs puoštą sidabru ir ornamentuotą. Aukšt. 14,1 cm, pagrindo pl. 4,3 cm. XI—XII a. Paulaičiai, Šilutės raj. KVIM 835:17 ir 18
148. Žirgo kapo galvos detalė su papuošalu tyrinėjimų metu. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgo kapas, Nr. 34 (1938 m.). KVIM ng. 1016
149. Žąslai su laužtukais, papuoštais žirgų galvutėmis. Geležis, paviršius sidabruotas, pakraščiai ornamentuoti spurgelių juoste. Laužtuko ilg. 12,5 cm. XI—XII a. Paulaičiai, „Žiogų kalnas“, Šilutės raj. KVIM 835:20
150. Žirgo kaktos puošiamoji pakabėlė, padengta metaloplastiniu būdu ornamentuota skardele. Likusios dalys grandinėlių, prie kurių turėjo būti prikabinti skardiniai kabučiai. Žalvaris, padengtas sidabru. Pakabėlės aukšt. 4,5 cm, pl. 5,8 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgo kapas, Nr. 42 (1938 m.). KVIM 1455:206
151. Žirgo įkapės: žalvarinės karčių puošiamosios skardelės įvijiniais galais, ilg. 7,6 cm; du gintariniai karoliai, sk. 1 cm; geležinė balno kilpa apvaliu lankeliu, papuoštu įraižomis, aukšt. 15,3 cm; geležinė plokščia diržo sagtis, pl. 5,7 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgo kapas, Nr. 29 (1938 m.). KVIM 1455:81—86
152. Dvigubo nupiauto kūgio pavidalo karoliai žirgų karčiams puošti. Gintaras. Sk. 1,6—2,3 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgų kapai, Nr. Nr. 81, 75 A, 50 (1938 m.). KVIM 1455:109, 105, 236a, 236b
153. Žirgo kaktos papuošalas, sudarytas iš grandinėlių ir skardinių kabučių. Žalvaris. Kabučio ilg. 3,8 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgo kapas, Nr. 70 (1938 m.). KVIM 1455:73
154. Žirgo kamanų papuošalas, sudarytas iš žvagučių ir įvijų. Žalvaris. Ilg. 47 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgo kapas, Nr. 2 (1938 m.). KVIM 1455:3
155. Žirgo karčių puošiamoji skardelė įvijiniais galais. Žalvaris. Pl. 2,4 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgo kapas, Nr. 64 (1938 m.). KVIM 1455:269

156. Karčių puošiamoji skardelė įvijiniais galais. Žalvaris. Pl. 6,4 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgo kapas, Nr. 43 (1938 m.). KVIM 1455:204
157. Balno kilpa plokščiu lankeliu, papuoštu taškuotų juostelių raštais. Geležis. Aukšt. 15 cm. XI a. Grauzai, Kėdainių raj., iš suardyto žirgo kapo (1938 m.). KVIM 1455:305
158. Balno kilpa plokščiu lankeliu, papuoštu įmuštais trikampėliais su trimis spurgeliais viduryje ir spurguotomis juostelėmis pakraščiuose. Geležis. Aukšt. 15,1 cm. XI a. Grauzai, Kėdainių raj., iš suardyto žirgo kapo (1938 m.). KVIM 1455:306
159. Balno kilpa ovalinio piūvio lankeliu, papuoštu įstrižomis įraižomis. Geležis. Aukšt. 15 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgo kapas, Nr. 4 (1938 m.). KVIM 1455:17
160. Dvigubo žirgo kapo galvos detalė su kauliniais laužtukais tyrinėjimų metu. Grauzai, Kėdainių raj., žirgo kapas, Nr. 73 (1938 m.)
161. Laužtukų dalys, papuoštos įraižomis ir akutėmis. Kaulas. Ilg. 7,5 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgo kapas, Nr. 14 (1938 m.). KVIM 1455
162. Laužtukas, papuoštas įraižomis, perlūžęs. Kaulas. Ilg. apie 14 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgo kapas, Nr. 73 B (1938 m.). KVIM 1455:98
163. Laužtuko fragmentas, ornamentuotas įraižomis. Kaulas. Fragmento ilg. 7 cm, pl. 2,4 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgo kapas, Nr. 45 (1938 m.). KVIM 1455:130
164. Dalis laužtuko, papuošto žirgo galvute, išraižyto linijomis ir akutėmis. Išlikusi tik viršutinioji pusė. Kaulas. Ilg. 5,2 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgo kapas, Nr. 50 (1938 m.). KVIM 1455
165. Laužtuko dalis, ornamentuota įraižomis. Ragas. Fragmento pl. 2,5 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., iš suardyto žirgo kapo (1938 m.). KVIM 1455:430
166. Laužtuko dalis, ornamentuota pynimo imitacija. Ragas. Fragmento pl. 1,3 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., iš suardyto žirgo kapo (1938 m.). KVIM 1455:434
167. Kamanų apkalė (168 il.) rekonstrukcija
168. Žirgo kamanų apkalas. Vienas galas nulūžęs. Geležis, papuošta sidabro skardele. Ilg. 6,8 cm., pl. 3,8 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., iš suardyto žirgo kapo (1938 m.). KVIM 1455:353
169. Trys diržų apkalai. Geležis, papuošta sidabro skardele. Ilg. 5,1—4,7 cm, pl. 2,1 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., iš suardyto žirgo kapo (1938 m.). KVIM 1455:356
170. Susijungiančių diržų galų apkalų rekonstrukcija. Geležis, papuošta sidabru. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., iš suardyto žirgo kapo (1938 m.). KVIM 1455:356
171. Kamanų diržo apkalėlis kryžiuko pavidalo. Geležis, papuošta sidabru. Sk. 2,6 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., iš suardyto žirgo kapo (1938 m.). KVIM 1455:350
172. Kamanų diržo apkalėlis, apskritas. Geležis, papuošta sidabru. Sk. 1,8 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., iš suardyto žirgo kapo (1938 m.). KVIM 1455
173. Du kamanų apkalėliai. Žalvaris. Sk. 2,4 ir 2,1 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., iš suardyto žirgo kapo (1938 m.). KVIM 1455:364 ir 365
174. Kryžiuko pavidalo kamanų apkalėlis su spurgu per vidurį, papuoštas grioveliais. Žalvaris. Sk. 3,2 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgo kapas, Nr. 32 (1938 m.). KVIM 1455:91
175. Kamanų diržo apkalas. Geležis, papuošta sidabru. Ilg. 9,5 cm, pl. 1,7 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., iš suardyto žirgo kapo (1938 m.). KVIM 1455:351
176. Trys vieno žirgo apyuočiai. Vienas iš jų lygiu paviršium, antro galai iš viršaus papuošti prie briaunos nežymiomis išilginėmis įraižinėmis, trečio galai papuošti smulkiais taškučiais, vidury sudarančiais šakelę. Žalvaris. Sk. 7—6,1 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgo kapas, Nr. 6 (1938 m.). KVIM 1455:19—21
177. Žirgo kamanų diržo sagtis. Geležis, puošta sidabru. Ilg. 2,7 cm, pl. 3,2 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., iš suardyto žirgo kapo (1938 m.). KVIM 1455:348
178. Žirgo kamanų apkalas su dviem kniedėmis užpakalinėje pusėje. Geležis, papuošta sidabru. Ilg. 6,3 cm, pl. 2,6 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., iš suardyto žirgo kapo (1938 m.). KVIM 1455:343
179. Diržo sagtelė su apkalu. Žalvaris. Ilg. 4,5 cm, pl. 2,6 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., iš suardyto žirgo kapo (1938 m.). KVIM 1455:375
180. Kamanų diržo sagtis plokščiu lankeliu. Geležis. Ilg. 7,1 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgo kapas, Nr. 24 (1938 m.). KVIM 1455:69
181. Lietinė diržo sagtis, papuošta grioveliais. Žalvaris. Ilg. su apkalu 4,6 cm, pl. 2,6 cm. XI—XII a. Grauzai, Kėdainių raj., žirgų kapinynas (1938 m.). KVIM 1455:375
182. Balno kilpos (183 il.) rekonstrukcija
183. Balno kilpos plokščiu lankeliu su apkalu priešakinėje pusėje. Ornamentą sudaro stilizuotos žirgų galvutės. Geležis, padengta ornamentuota sidabro skardele. Aukšt. be apkalė 17 cm. XI—XII a. Rimaisai, Panevėžio raj. KVIM 990:1
184. Balno kilpos (183 il.) antroji pusė. Ornamentas augalinis. Geležis, inkrustuota sidabro vielutėmis
185. Diržų skirstiklis. Apkalai papuošti stilizuotomis žirgų galvutėmis. Geležis, padengta ornamentuota sidabro skardele. Skirstiklio su apkalais sk. 20,7 cm. XI—XII a. Rimaisai, Panevėžio raj. KVIM 990:12, 13, 14, 17
186. Balno kilpos (184 il.) rekonstrukcija
187. Diržų skirstiklio rekonstrukcija. XI—XII a. Rimaisai, Panevėžio raj.
188. Balno kilpa karpytais pakraščiais plokščiu lankeliu, papuoštu įmuštais taškučiais. Geležis. Aukšt. 14,4 cm. XI—XII a. Rimaisai, Panevėžio raj. KVIM 990:5
189. Balno kilpa plokščiu lankeliu karpytais pakraščiais. Geležis, padengta ornamentuota sidabro skardele. žio raj. KVIM 990:3
190. Dvi žvaigždinės segės; viena papuošta akutėmis. Žalvaris. Sk. 4,3 cm ir 3,3 cm. X—XII a. Rimaisai, Panevėžio raj., KVIM 1821:22 ir 23
191. Žąslai su laužtukais. Geležis, papuošta sidabro ornamentais. Laužtuko ilg. 13,1 cm. XI—XII a. Rimaisai, Panevėžio raj. KVIM 990:8
192. Lontainių piliakalnis, Kauno raj.
193. Pusė žąslų su laužtuku ir pavadžio apkalu. Geležis, klota ornamentuota sidabro skardele. Laužtuko ilg. 15,2 cm. XI—XII a. Rimaisai, Panevėžio raj. KVIM 990:9 ir 11
194. Dalis kamanų, padarytų iš odinių diržų, apkaustytų žalvariniais spurgeliais. Diržų susikirtimo vietos surištos mazgais. Išilginių diržų ilgis 19 cm, pl. 5 cm; skersinių diržų ilgis 15 cm, pl. 7 cm. XI—XII a. Pakalniškiai, Šakių raj., žirgo kapas, Nr. 23 I (1963 m.). KVIM A 830:94
195. Uodegos ašutų pluoštas, apipintas vilnone spalvota vytime juostele. Ilg. 12 cm, pl. 2 cm. XI—XII a. Pakalniškiai, Šakių raj., žirgo kapas, Nr. 3 (1963 m.). KVIM 1830:10
196. Kamanų ir kitos žirgo aprangos rekonstrukcija pagal Pakalniškių, Šakių raj., žirgo kapo Nr. 23 I radinius (194 il.)
197. Šalmas su apsauginiu kaklo tinklu. Šalmas padarytas iš vieno geležies gabalo. Prie jo užpakalinėje dalyje pritvirtintas apsauginis tinklas iš geležinio žieduočio. Priešakinėje šalmo dalyje uždėta 5 cm pločio geležinė juosta, papuošta smulkiomis įkartomis. Šalmo aukšt. 26 cm, pl. 31 cm. Tinklas sudarytas iš 3 mm storio ir 1 cm skersmens grandelių, jo ilg. 25 cm, pl. 31 cm. XI—XII a. Pakalniškiai, Šakių raj., žirgo kapas, Nr. 23 II (1963 m.). KVIM A 830:105
198. Uodegos ašutų pluoštai, suverti į žalvarines įvijas. Ilg. 11 cm. XI—XII a. Pakalniškiai, Šakių raj., žirgo kapas, Nr. 56 (1963 m.). KVIM A 830:274
199. Diržo liežuvėlio apkalas, papuoštas trikampėliais su trimis kugeliais. Žalvaris. Ilg. 3,4 cm, plokštelės ilg. 4,5 cm. XI—XII a. Pakalniškiai, Šakių raj., žirgo kapas, Nr. 84 (1964 m.). KVIM 1912:76
200. Kamanų detalės. Kamanos buvo sudarytos iš odinių dirželių, apkaltų žalvariniais spurgeliais ir rozetėmis. Rozetės sk. 3,4 cm. XI—XII a. Pakalniškiai, Šakių raj., žirgo kapas, Nr. 19 (1963 m.). KVIM A 830:88
201. Žąslų fragmentas su laužtuku, papuoštu reljefine žirgo galvute ir įmuštais trikampėliais su trimis kugeliais. Laužtuko ilg. 12,5 cm. XI—XII a. Pakalniškiai, Šakių raj., žirgo kapas, Nr. 86 (1964 m.). KVIM 1912:87
202. Kamanų detalė: į viršų sulenkta odinis dirželis, apkaltas keturkampėmis žalvarinėmis skardelėmis. Ilg. 11 cm, pl. 1,2 cm. XI—XII a. Pakalniškiai, Šakių raj., žirgo kapas, Nr. 41 (1963 m.). KVIM A 830:213
203. Dvi balno kilpos plokščiu lankeliu, ornamentuotu skersinių juostelių grupėmis. Geležis. Aukšt. 13 ir 13,3 cm, pl. 11 ir 11,5 cm. XI—XII a. Pakalniškiai, Šakių raj., žirgo kapas, Nr. 55 (1963 m.). KVIM A 830:270 ir 271
204. Balno kilpa, ažūrinis ornamentu papuoštu lankeliu. Dalis ištrupėjusi. Geležis. Aukšt. 12,5 cm, paminos pl. 3 cm. XI—XII a. Pakalniškiai, Šakių raj., žirgo kapas, Nr. 73 (1964 m.). KVIM 1912:26
205. Kamanų apkalėlis, galuose papuoštas reljefinėmis žirgų galvutėmis, ornamentuotu paviršium. Žalvaris. Ilg. 5,8 cm, pl. 1 cm. XI—XII a. Pakalniškiai, Šakių raj., žirgo kapas, Nr. 40 (1963 m.). KVIM A 830:206
206. Keturkampis kamanų apkalėlis ornamentuotu paviršium. Žalvaris. Sk. 3,8 cm. XI—XII a. Pakalniškiai, Šakių raj., žirgo kapas, Nr. 40 (1963 m.). KVIM A 830:203
207. Balno kilpa plokščiu pasidabruotu ir ornamentuotu lankeliu. Geležis. Aukšt. 16,3 cm, paminos pl. 3,5 cm. XI—XII a. Pakalniškiai, Šakių raj., žirgo kapas, Nr. 41 (1963 m.). KVIM A 830:218
208. Diržo sagtelė su apkalu, ornamentuotu įkartomis, ilg. 4,3 cm, ir diržų skirstiklis, ornamentuotas įkartomis. Žalvaris. Sk. 3 cm. XI—XII a. Pakalniškiai, Šakių raj., žirgo kapas, Nr. 55 (1963 m.). KVIM A 830:266 ir 267
209. Balno kilpa plokščiu lankeliu, papuoštu skylutėmis. Geležis. Aukšt. 14 cm, pl. 15 cm. XI—XII a. Pakalniškiai, Šakių raj., žirgo kapas, Nr. 19 (1963 m.). KVIM A 830:90
210. Žvagučiai, kryžmai prapliautas, apatinioji dalis papuošta giliais ranteliais. Žalvaris. Aukšt. 3,6 cm. XI—XII a. Pakapiai, Kauno raj., žirgo kapas, Nr. 5 (1939 m.). KVIM 1691:26
211. Šalmas, padarytas iš vieno geležies gabalo. Pakraštys papuoštas geležine juosta su apskritomis skylutėmis ir nežymiai karpytas. Aukšt. apie 25 cm, sk. apie 23 cm. XII a. Rūšiai, Kaišiadorių raj. KVIM G 1550
212. Rutulio pavidalo žvagučiai, kryžmai prapliautas. Prapiovimo pakraščiuose įraižos. Žalvaris. Aukšt. 3,5 cm. XI—XII a. Pakapiai, Kauno raj., žirgo kapas, Nr. 5 (1939 m.). KVIM 1691:30
213. Žąslai su laužtukais ir apkalais, papuoštais skylutėmis ir aplink jas įrežtais apskritimais. Geležis. Laužtuko aukšt. 17 cm, pl. 14,5 cm. XII a. Rūšiai, Kaišiadorių raj. KVIM A 569
214. Karčių puošiamoji skardelė įvijiniais galais, papuošta skersiniais ruoželiais. Žalvaris. Aukšt. 2,5 cm, sk. 2,4 cm. XI—XII a. Pakapiai, Kauno raj., žirgo kapas, Nr. 4 (1939 m.). KVIM 1691:17
215. Skambalas apversto kibirėlio pavidalo. Šonas išlūžęs. Geležis. Aukšt. 9,9 cm. XI—XII a. Pakapiai, Kauno raj., žirgo kapas, Nr. 23 (1939 m.). KVIM 1691:116
216. Žirgo (217 il.) įkapės: trys žalvarinių žvagučių vėriniai; kryžiuko pavidalo žalvariniai apkalai, buvę kloti sidabro skardelėmis; žalvarinė sagtelė; geležinių žąslų liekanos su žalvariniais laužtukais; žalvarinis apkalėlis. XI—XII a. Pakapiai, Kauno raj., žirgo kapas, Nr. 28 (1939 m.). KVIM 1691:137—146, 157—8
217. Žirgo kapo galvos detalė tyrinėjimų metu. Šonuose maži žvagučiai, kamanų dirželių sankryžose kryžiuko pavidalo apkalėliai, nasruose žąslai su laužtukais. XI—XII a. Pakapiai, Kauno raj., žirgo kapas, Nr. 28 (1939 m.). KVIM ng. 1282
218. Pentinas pusapvalėmis inelėmis. Geležis. Ilg. 16,1 cm, pl. 9,2 cm. XI—XII a. Pakapiai, Kauno raj. KVIM 1086:32
219. Balno kilpa plokščiu lankeliu karpytais pakraščiais, papuošta sidabro juostelėmis. Geležis. Aukšt. 15,7 cm. XI—XII a. Pakapiai, Kauno raj. KVIM 1086:25

220. Balno kilpos (219 il.) rekonstrukcija
221. Žirgo aprangos reikmenys: dvi balno kilpos, žąslai, balno ir kamanų diržų sagtys. Geležis. X—XI a. Senieji Maceliai, Šalčininkų raj., rasta degintiniame kape pilkapyje Nr. 19 (1933 m.). VIEM 124:10—15
222. Žirgo aprangos reikmenys: dvi balno kilpos, žąslai ir diržo sagtis. Geležis. IX—X a. Senieji Maceliai, Šalčininkų raj., rasta degintiniame kape iš pilkapiro Nr. 2, (1933 m.). VIEM 124:1—4
223. Kario įkapės: piautuvai, balno kilpos, žąslai, sagtis. Geležis. XI—XII a. Didžiuliai, Šalčininkų raj., rasta degintiniame kape iš pilkapiro Nr. 1 (1951 m.). VIEM 134:1—7
224. Balno kilpa, iškalta iš vieno gabalo. Briaunos papuoštos įkartomis. Aukšt. 15 cm, pl. 11,2 cm. Geležis. XI—XII a. Didžiuliai, Šalčininkų raj., rasta degintiniame kape iš pilkapiro Nr. 1 (1951 m.). VIEM 134:4
225. Žąslai, sudaryti iš dviejų narelių, su ornamentuotais laužtukais. Ilg. 24,1 cm, laužtuko ilg. 16 cm. Geležis

- XI—XII a. Didžiuliai, Šalčininkų raj., rasta degintiniame kape iš pilkapiro Nr. 1 (1951 m.). VIEM 134:1
226. Žąslai su laužtukais, kurie baigiasi stilizuotomis žirgų galvutėmis. Laužtukų paviršius buvo sidabruotas, o pakraščiai papuošti įraižytų pynelių eilutėmis. Laužtuko ilg. 13 cm. XI—XII a. Vencloviškiai, Panevėžio raj. KVIM 1233
227. Balno kilpa, sudaryta iš dviejų dalių. Lankelis papuoštas įraižomis. Geležis. Aukšt. 18,4 cm, pl. 11,2 cm. XI—XII a. Dieveniškės, Šalčininkų raj., rasta degintiniame kape iš pilkapiro Nr. 1 (1952 m.). VIEM 133:4
228. Žąslai iš dviejų tuščiaidurių narelių užriestais galais ir S formos plokščiais laužtukais, kurių galai papuošti ranteliais. Geležis. Laužtukų ilg. 18,6 cm ir 19,5 cm. XII a. Buv. Ašmenos aps. KVIM 753:5
229. Žvirblių pilkapis, Vilniaus raj. (1925 m.). Valst. archeologinis muziejus Varšuvoje, ng. 1465

XIII—XVI amžiai

230. Kalavijas su rutulio pavidalo galvute. Geležis. Rankenos ilg. 13,5 cm, skersinio ilg. 10,3 cm. XII—XIII a. Pernarava, Kėdainių raj. KVIM 713:26
231. Strėlė su išlikusiu koteliu. Geležis ir medis. Visas ilg. 36,2 cm, strėlės antgalio plunksnos ilg. 2,5 cm, pl. 1 cm. XIII—XIV a. riba. Rasta Vilniaus žemutinės pilies teritorijoje, apatiniame sluoksnyje (1960 m.) VIEM
232. Iš arbaletos šaudomos strėlės įtvėriamasis antgalis. Geležis. Ilg. 8,5 cm. XIII—XIV a. Veliuonos piliakalnis (1912 m.). KVIM 1697:22
233. Iš arbaletos šaudomos strėlės įmovinis antgalis. Geležis. Ilg. 6,4 cm, pl. 2 cm. XIII—XIV a. Veliuonos piliakalnis (1912 m.). KVIM 1697:47
234. Pusiau apvalus šalmas, sudarytas iš dviejų skardos gabalų, pakraštys sutvirtintas juosta. Geležis. Sk. 21,5 cm, aukšt. 14,5 cm. XI—XIII a. Tiksliai vietovė nežinoma. KVIM G. 1551
235. Kamanų (236 il.) detalių rekonstrukcija pagal Krėmalos, Kauno raj., kapo Nr. 15 (1961 m.) radinius (237 il.)
236. Tų pačių kamanų (235, 237 il.) rekonstrukcija
237. Tyrinėjimų metu atkastas žirgo kapas. XIII—XIV a. Krėmala, Kauno raj., žirgo kapas, Nr. 15 (1961 m.). MAII
238. Kamanų (239 il.) detalių rekonstrukcija pagal Krėmalos, Kauno raj., kapo Nr. 11 (1961 m.) radinius (240 il.)
239. Tų pačių kamanų (238, 240 il.) rekonstrukcija
240. Tyrinėjimų metu atkastas žirgo kapas. XIII—XIV a. Krėmala, Kauno raj., žirgo kapas, Nr. 11 (1961 m.). MAII ng. 12189
241. Kaulinis žąslų laužtukas, ornamentuotas įraižytu tinkliniu raštu ir akutėmis. Laužtuko ilg. 18,9 cm, pl. 0,9—1,8 cm. XIII—XIV a. Krėmala, Kauno raj., žirgo kapas, Nr. 6 (1961 m.). VIEM 275:115

242. Žirgo kamanų dalis. Oda, papuošta žalvariniais spurgeliais. Pl. 1,2 cm. XIII—XIV a. Luknė, Skuodo raj., piliakalnis. KVIM 953:3
243. Geležinių žąslų su kauliniais ornamentuotais laužtukais rekonstrukcija. XIII—XIV a. Krėmala, Kauno raj.
244. Apkalas su dviem kniedėmis. Geležis, paviršius puoštą sidabru. Pl. 5,2 cm. XII—XIII a. Paežeriai, Tauragės raj. KVIM 1006:58
245. Apkalas (244 il.) rekonstrukcija
246. Plokštinė segė. Geležis, papuošta sidabru. Sk. 6,5 cm. XII—XIII a. Višpilio piliakalnis prie Jurbarko. KVIM 1081:62
247. Plokštinės segės (246 il.) rekonstrukcija
248. Balno kilpa plokščiu lankeliu karpytais pakraščiais ir karpytu diržo apkalu. Geležis. Aukšt. be apkalas 15 cm. XIII a. Rojūnai, Panevėžio raj. KVIM 1004:1
249. Balno kilpa su išpiova paminoje. Geležis. Aukšt. 12,8 cm, pl. 11,7 cm. XV—XVI a. Kelmė (1936 m.). KVIM
250. Diržo sagtelė su apkalu. Geležis. Ilg. 6,8 cm, pl. 1,8 cm. XIII—XIV a. Purvynai, Trakų raj. (1937 m.). KVIM 1092:72
251. Diržo sagtis su apkalu, ornamentuotu akutėmis. Žalvaris. Ilg. 8,6 cm, pl. 3,4 cm. XIII—XIV a. Luknė, Skuodo raj. KVIM 831:12
252. Diržo sagtis su apkalu. Geležis. Ilg. 7,1 cm, pl. 2,5 cm. XIII—XIV a. Purvynai, Trakų raj. (1937 m.). KVIM 1092:74
253. Dvi diržų sagtys. Geležis. Ilg. 5,2 cm ir 4,4 cm. XIII—XIV a. Purvynai, Trakų raj. (1937 m.). KVIM 1092:57 ir 54
254. Rozetės pavidalo apkalėlis. Geležis. Sk. 3,5 cm. XIII—XIV a. Purvynai, Trakų raj. (1937 m.). KVIM 1092:90
255. Du diržų apkalėliai. Geležis. Pl. 2,6 ir 2,2 cm. XIII—XIV a. Purvynai, Trakų raj. (1937 m.). KVIM 1092:95 ir 88

256. Du apkalėliai — kabučiai. Geležis. Pl. 3,1 cm. XIII—XIV a. Purvynai, Trakų raj. (1937 m.). KVIM 1092:75 ir 76
257. Diržo sagtis karpytais pakraščiais. Geležis. Ilg. 5,2 cm, pl. 4,5 cm. XIII—XIV a. Purvynai, Trakų raj. (1937 m.). KVIM 1092:127
258. Pentinas, papuoštas įstrižinėmis įraižomis ir skylutėmis. Geležis. Ilg. 15,8 cm., pl. 7,8 cm. XIII—XIV a. Bečiai, Ukmergės raj. KVIM 905:2
259. Pentinas pusapvalio piūvio ienelėmis, kurių galuose įverta po porą kiauraraščių apkalų dirželiams. Skridinėlis neišlikęs. Geležis. Ilg. 13,5 cm, pl. 7,8 cm. XIII—XIV a. Tiksliai vietovė nežinoma. KVIM 1067:8
260. Pentinas su tuščiaiduriu smaigu. Žalvaris. Ilg. 6,4 cm. XII—XIII a. Paežeriai, Tauragės raj. KVIM 1006:7
261. Pentinas su pusapvalėmis ienelėmis. Geležis. Ilg. 13,1 cm, pl. 9,1 cm. XIII—XIV a. Tiksliai vietovė nežinoma. KVIM
262. Makštelė, pakabinama prie diržo, papuošta iškiliais taškais. Žalvaris. Aukšt. 6,5 cm. XIV—XV a. Rūseiniai, Kėdainių raj. KVIM 1820:50
263. Makštelė, pakabinama prie diržo. Žalvaris. Aukšt. be ašelių 6,5 cm. XIV—XV a. Gieminiai, Panevėžio raj. KVIM 1038
264. Apskrita plokštinė segė, papuošta reljefiniais ornamentais. Žalvaris. Sk. 3,4 cm. XIII—XV a. Višpilio piliakalnis prie Jurbarko. KVIM 1081:27
265. Segė, papuošta iškilėmis juostelėmis. Alavas, smeigtukas žalvarinis. Sk. 5,4 cm. XIII—XV a. Luknė, Skuodo raj. KVIM 1080:4

266. Tyrinėjimų metu atkastas vyro kapas. Ant mirusiojo krūtinės segė (267 il.). Rūseiniai, Kėdainių raj., kapas, Nr. 6 (1939 m.). KVIM ng. 1288
267. Plokštinė segė, papuošta akutėmis, iš vyro kapo (266 il.). Žalvaris. Sk. 4 cm. XIV—XV a. KVIM 1820:56
268. Peilto makšties apkalas, ornamentuotas laužtine linija ir trijų akučių grupėmis. Žalvaris. Ilg. 11,7 cm, pl. 4 cm. XIII—XIV a. Luknė, Skuodo raj., piliakalnis. KVIM 831:11
269. Sirdies pavidalo segė. Žalvaris. Aukšt. 2,8 cm, pl. 1,8 cm. XV—XVI a. Ginteliškė, Plungės raj. KVIM 793:110
270. Kiauraraštis piniginės apkalas. Žalvaris, buvęs sidabruotas. Aukšt. 4,3 cm, pl. 6,4 cm. XV—XVI a. Raguva, Panevėžio raj. KVIM 885:37
271. Šešiakampė kiauraraštė segė, smeigtukas neišlikęs. Žalvaris. Sk. 6 cm. XV—XVI a. Raguva, Panevėžio raj. KVIM
272. Apkalas su odos liekanomis. Žalvaris. Sk. 4,1 cm. XV—XVI a. Raguva, Panevėžio raj. KVIM 1149:77
273. Kabutis šešiakampės žvaigždutės pavidalo, papuoštas akutėmis ir taškučiais. Ašėlė perlūžusi. Žalvaris. Aukšt. 4,2 cm, pl. 3,5 cm. XV—XVI a. Papilalis, Užvenčio raj. KVIM 931:1
274. Kiauraraštė segė. Žalvaris. Sk. 5,2 cm. XV—XVI a. Rukuižiai, Joniškio raj. KVIM 1685:26
275. Signetinis žiedas. Sidabras, akutės paviršius paauskuotas. Sk. 2,1 cm. XV a. Radikiai, Kauno raj., kapas, Nr. 59 (1959 m.). KVIM

ПОЯСНЕНИЯ К ИЛЛЮСТРАЦИЯМ

Сокращения

КГИМ — Каунасский государственный исторический музей
ВИЭМ — Вильнюсский историко-этнографический музей
ИИАН — Институт истории Академии наук Литовской ССР

в. — век
нег. — негатив
дм. — диаметр
дл. — длина
ш. — ширина
выс. — высота
р-н — район

Номер, указанный рядом с местом хранения, является инвентарным номером; с указанием «нег» — номером негатива. Годы, указанные у места находок, указывают годы исследований. Случайные находки помещаются без календарных отметок.

IV—VIII вв.

1. Крестообразные оковки узды. Серебро. Дм. 6 см. IV—V вв. Страгна, р-н Клайпеда. ВИЭМ 38:484, 485
2. Ромбообразные оковки узды. Посеребренная бронза. Дм. 8,4 см. V в. Страгна, р-н Клайпеда. ВИЭМ 38:1648, 1649
3. Ажурная оковка узды. Посеребренная бронза. Дм. 6 см. IV—V вв. Страгна, р-н Клайпеда. ВИЭМ 38:1650
4. Оковка узды. Бронза. Дм. 3,9 см. IV—V вв. Страгна, р-н Клайпеда. ВИЭМ 38:479.
5. Украшение верхней части узды: ажурная треугольная подвеска. Посеребренная бронза. Дл. 6,5 см, дл. с оковкой 9,3 см, ш. 4,7 см. Конец IV в. Мауджорай, р-н Кяльме. Погребение воина № 1 (1964 г.). Тельшяйский краеведческий музей, 11469
6. Ажурные оковки скрещений ремней в верхней части узды. Посеребренная бронза. Дм. 6,8 см. Конец IV в. Мауджорай, р-н Кяльме. Погребение воина № 1 (1964 г.). Тельшяйский краеведческий музей 11471
7. Ажурные оковки скрещений ремней в нижней части узды. Посеребренная бронза. Дм. 4,8 см. Конец IV в. Мауджорай, р-н Кяльме. Погребение воина № 1 (1964 г.). Тельшяйский краеведческий музей 11470
8. Рог для питья (илл. 9; реконструкция)
9. Ленточка от рога для питья из бронзовых, инкрустированных цветной эмалью пластинок. Дл. пластинок 6,5—7 см, ш. 2,3—3,5 см. Кроме того, оковка верхушки рога. Бронза. Конец IV в. Мауджорай, р-н Кяльме. Погребение воина № 1 (1964 г.). Тельшяйский краеведческий музей
10. Погребение воина с конем во время раскопок. V в. Рекете, р-н Кретинга. Погребение № 35 (1940 г.) КГИМ нег. 1672
11. Снаряжение воина и коня. Реконструкция по находкам из погребения № 35 в Рекете, р-н Кретинга (1940 г.). V в.
12. Погребальный инвентарь воина и коня: арбалетовидная серебряная фибула, украшенная колечками, дл. 9 см; арбалетовидная бронзовая фибула с подогнутой ножкой, дл. 9,7 см; бронзовый браслет, дм. 7,8 см; два спиральных бронзовых перстня, дм. 2,6 см; железная пряжка, дл. 2,8 см; четыре бронзовые разделители пояса, дм. 2,2 см; бронзовая цепочка, дм. 3,1 см; бронзовая продолговатой формы оковка ремня, дл. 2,6 см; бронзовый пинцет, дл. 6,5 см; два железных наконечника копий, дл. 31 и 21,75 см; железная коса, дл. 28,7 см; железный нож, дл. 14,6 см; осколок кремня, дл. 4,3 см; две брон-

- зовые шпоры, дл. 8,8 см; втульчатый железный топор, дл. 15,9 см; железные удила, дм. колец 8,6 см; фрагмент глиняного горшка, дм. 4,8 см. V в. Рекете, р-н Кретинга. Погребение № 35 (1940 г.). КГИМ 1671:119—142
13. Браслет война. Бронза. V в. Рекете, р-н Кретинга. Двойное погребение № 3 (1958 г.). Кретингайский краеведческий музей
14. Шейная гривна война. Серебро. Дм. около 15 см. V в. Рекете, р-н Кретинга. Двойное погребение № 3 (1958 г.). Кретингайский краеведческий музей
15. Деталь погребения война во время раскопок. У черепа лежат два наконечника копий, коса, топор, шпоры, удила, на шее — гривна, в области груди скелета — фибулы, на руке — браслет и т. д. V в. Рекете, р-н Кретинга. Погребение № 33 (1940 г.). КГИМ нег. 1669
16. Погребальный инвентарь война: бронзовая шейная гривна с утолщенными, обмотанными проволокой концами, дм. 15 см; бронзовая фибула с подогнутой ножкой, дл. 8 см; арбалетовидная бронзовая фибула, украшенная колечками, дл. 10,3 см; бронзовый браслет с утолщенными концами, дм. 8,6 см; бронзовый перстень, дм. 3,1 см; поясная железная пряжка, дл. 4,2 см; железный нож, дл. 18,8 см; железный наконечник копья, дл. 36,2 см; железный наконечник копья, дл. 19,2 см; железные удила, дм. колец 14,1 см; две железные шпоры, дл. 8,1 и 7,3 см; железная коса, дл. 30 см; втульчатый железный топор, дл. 13,4 см. V в. Рекете, р-н Кретинга. Погребение № 33 (1940 г.) КГИМ 1671:105—118
17. Поясная пряжка с оковкой с утолщенной передней частью. Железо. Дл. с оковкой 6,8 см. IV—V вв. Воропнишкяй, р-н Вильнюс. КГИМ 712:41
18. Шпора. Железо. IV—V вв. Воропнишкяй, р-н Виль-

- нюс. Мужское погребение № 11а (1890 г.). КГИМ 712:34
19. Две поясные пряжки с украшенной зарубками передней частью. Железо. Дл. 2,6—2,8 см, ш. 4,5—4,6 см. IV—V вв. Бывшая Вильнюсская губерния. КГИМ 751:31 и 32
20. Городище. Румшишкес, р-н Каунас
21. Щит и копье. Реконструкция по находкам из Сейлюнай, р-н Лаздияй (илл. 22)
22. Погребальный инвентарь война: железный наконечник копья, дл. 21,8 см; железный умбон, дм. 11,7 см; IV—V вв. Сейлюнай, р-н Лаздияй. ВИЭМ 95:1,2
23. Щит. Реконструкция по находкам из могильника в Эйгуляй (предместье Каунаса). V в. (илл. 24)
24. Умбон щита. Дм. 15,8 см. V в. Эйгуляй (предместье Каунаса), из разрушенного погребения (1935 г.). КГИМ 707:38
25. Втульчатый, ромбообразной формы наконечник копья. Железо. Дл. 30,5 см. V—VI вв. Дукштас. КГИМ 750:1
26. Втульчатый профилированный наконечник копья, втулка украшена поперечными линиями. Железо. Дл. 27 см. V—VI вв. Воренай, р-н Молетай. КГИМ 736:4
27. Втульчатый профилированный наконечник копья. Железо. Дл. 37,5 см. VI—VII в. Дукштас. КГИМ 750:17
28. Умбон, украшенный рельефными лучевидными полосами. Железо. Дм. 15,5 см. V—VI вв. Крикшгонис, р-н Лаздияй, погребение № 2 (1958 г.). ВИЭМ 74:10
29. Умбон с орнаментированным краем. Железо. Дм. 15,8 см. VII—VIII вв. Памусис, р-н Варена. ВИЭМ 122:64
30. Городище. Румбонис, р-н Алитус

IX—XII вв.

31. Подвеска в виде стилизованного всадника на коне. Бронза. Выс. 2,9 см, ш. 3,4 см. XI—XII вв. Дидвичай (Йездайчяй), р-н Плунге. КГИМ 1308
32. Верхняя часть меча в окованных бронзой ножнах. Меч железный, ножны деревянные, оковки бронзовые. Дл. 64,5 см, ш. 6,9 см. IX в. Паланга. Погребение № 119 (1961 г.). ВИЭМ
33. Реконструкция ножен однолезвийного короткого меча. Паланга. Погребение № 119 (1961 г.). ВИЭМ
34. Верхушка ножен меча (илл. 32, 33)
35. Воин IX-ого в. Реконструкция по находкам из погребения № 119 в Паланге
36. Арбалетовидная, украшенная зооморфным мотивом фибула война. Серебро. Дл. 14,7 см, дл. спирали 11,8 см. IX в. Паланга. Погребение № 245 (1962 г.). ВИЭМ
37. Янтарная гребенковидная четырехугольной формы подвеска-амулет война. Выс. 3 см, ш. 5,2 см. IX в. Паланга. Погребение № 49 (1961 г.). ВИЭМ

38. Янтарная гребенковидная подвеска-амулет война, украшенная с обеих сторон нарезками и ямочками. Выс. 2,8 см, ш. 5,5 см. IX в. Паланга. Погребение № 29 (1961 г.). ВИЭМ 396:233
39. Янтарная гребенковидная подвеска-амулет война, края которой с обеих сторон украшены нарезками. Выс. 3,8 см, ш. 5,8 см. IX в. Паланга. Погребение № 245 (1962 г.). ВИЭМ
40. Рукоять меча. Железо. Дл. рукояти 12,5 см, дл. перекрестия 8,1 см. X в. Никелай, р-н Шилуте. Погребение № 2 (1936 г.). КГИМ 833:13
41. Верхушка ножен меча (илл. 40). Ножны деревянные, обмотанные тонкой веревкой. Ш. ножен 4,5 см. X в. Никелай, р-н Шилуте. Погребение № 2 (1936 г.). КГИМ 833:13
42. Реконструкция литовского «антенного» меча в ножнах (илл. 43). XI в. Паланга. Погребение № 119 (1961 г.)

43. Рукоять «антенного» меча и фрагменты ленточки, при помощи которой меч прикреплялся к поясу. Бронза. Дл. рукояти 14,9 см, ш. перекрестия 11,2 см. XI в. Паланга. Погребение № 119 (1961 г.). ВИЭМ
44. Орнаментированная оковка нижней части ножен того же самого меча (илл. 43). Бронза. Дл. 10,2 см, ш. 4,8 см. XI в. Паланга. Погребение № 119 (1961 г.). ВИЭМ
45. Меч. Железо. Рукоять обмотана бронзовой проволокой: среди прямой проволоки две витые — одна влево, другая вправо. Дл. рукояти 16,5 см, ш. перекрестия 10,4 см. XI в. Кулай, р-н Скуодас. КГИМ
46. Однолезвийный меч. Рукоять украшена листовым серебром и глазками. Железо. Дл. рукояти 16 см, дл. перекрестия 8,5 см. Первая половина XI в. Гинтелишке, р-н Плунге. Погребение № 2 (1940 г.). КГИМ 1669
47. Оковка ножен меча. Бронза. Дл. 7,3 см. XI—XII вв. Курклинтишкяй, р-н Укмерге. КГИМ 977:17
48. Оковка ножен меча. Бронза. Дл. 6,5 см. XI—XII вв. Пашиле, р-н Мажейкяй. КГИМ 801:1
49. Оковка ножен меча. Бронза. Дл. 7,7 см. XI—XII вв. Бывш. Каунасский округ. КГИМ 747:42
50. Оковка ножен меча, орнаментированная выпуклыми литыми украшениями. Бронза. Дл. 8,8 см. X—XI вв. Русейняй, р-н Кедайняй. КГИМ 1820:10
51. Однолезвийный «антенный» меч. Железо. Дл. рукояти 15,1 см, ш. перекрестия 9,3 см. X—XI вв. Жасинас, р-н Таураге. КГИМ 843:5
52. Деформированный двухлезвийный меч. Поверхность навершия рукояти и перекрестие украшены медью, орнаментированной густыми узкими зарубками. Дл. рукояти 15 см, дл. перекрестия 10 см. XI в. Вешвиле, р-н Шилуте. КГИМ 894
53. Реконструкция рукояти меча (илл. 52). XI в. Вешвиле, р-н Шилуте
54. Реконструкция перекрестия рукояти меча (илл. 55). Паежеряй, р-н Таураге. КГИМ 1006:52
55. Нижнее перекрестие рукояти меча, украшенное серебром. Дл. 9,15 см, ш. 1,4 см. XI в. Паежеряй, р-н Таураге. КГИМ 1006:52
56. Городище. Серяджюс, р-н Юрбаркас
57. Вид мужского погребения во время раскопок. XI в. Гинтелишке, р-н Плунге (1940 г.). КГИМ нег. 1697
58. Широколезвийный обуховидный боевой топор с украшенным лезвием. Железо и бронза. Дл. 15 см, ш. 10,5 см. XI в. Лайвяй, р-н Кретинга. Погребение № 195 (1951 г.). ВИЭМ 2:1062
59. Ромбовидный наконечник копья, украшенный рядами тисненых ромбов. Железо. Дл. 18,6 см, дм. втулки 2,1 см. XI—XII вв. Лайвяй, р-н Кретинга. Погребение № 196 (1951 г.). ВИЭМ 2:1065
60. Деталь рукоятки боевого ножа. Железо. Дл. ножа 43 см. X—XI вв. Лайвяй, р-н Кретинга. Погребение № 197—3а (1951 г.). ВИЭМ 2:1070
61. Боевой нож и алебарда (илл. 60). Реконструкция по находкам из могильника в Лайвяй, р-н Кретинга. X—XI вв.
62. Боевой нож с оковками ножен. Железо и бронза. Дл. 40 см. X—XI вв. Лайвяй, р-н Кретинга. Погребение с трупосожжением № 214 (1951 г.). ВИЭМ 2:1493
63. Боевой нож в ножнах. Реконструкция по находкам из погребения с трупосожжением № 214 (илл. 62) в Лайвяй, р-н Кретинга
64. Фрагмент оковки ножен, украшенный чеканными треугольниками. Бронза. Дл. 4,9 см, ш. 3 см. X—XI вв. Микитай, р-н Скуодас, из клада. КГИМ 1523:171
65. Оковки ножен, орнаментированные чеканными треугольниками и выпуклой зернью. Бронза. Дл. 11,2 см, ш. 2,9 см. X—XI вв. Микитай, р-н Скуодас, из клада. КГИМ 1523:161
66. Фрагмент оковки ножен, украшенный чеканными треугольниками и рядами зарубок. Бронза. Дл. 9,3 см, ш. 1,7 см. X—XI вв. Микитай, р-н Скуодас, из клада. КГИМ 1523:176
67. Оковка ножен, украшенная чеканными треугольниками, рядами зарубок, по краям вырезки. Бронза. Дл. 12,7 см, ш. 2,8 см. X—XI вв. Микитай, р-н Скуодас, из клада. КГИМ 1523:158
68. Оковка пояса, украшенная плетеным узором, посередине — мелкой зернью. Бронза. Дл. 9,7 см, ш. 2 см. X—XI вв. Микитай, р-н Скуодас, из клада. КГИМ 1523
69. Оковка пояса, орнаментирована чеканными треугольниками. Бронза. Дл. 10,7 см, ш. 1,8 см. X—XI вв. Микитай, р-н Скуодас, из клада. КГИМ 1523:179
70. Оковка поясной пряжки с язычком, орнаментирована чеканными треугольниками. Бронза. Дл. без язычка 5,9 см, ш. 2,3 см. X—XI вв. Микитай, р-н Скуодас, из клада. КГИМ 1523:170
71. Оковка ножен, орнаментирована металлопластическим способом. Бронза. Дл. 9,7 см, ш. без оковки 2,9 см. X—XI вв. Микитай, р-н Скуодас, из клада. КГИМ 1523:178
72. Фрагмент оковки ножен, орнаментированный поперечными рядами точек, черточек и кружочков. Бронза. Дл. 5,4 см, ш. 2,1 см. X—XI вв. Микитай, р-н Скуодас, из клада. КГИМ 1523:179
73. Оковка ножен, орнаментирована металлопластическим способом. Бронза. Дл. 9,2 см, ш. 2,4 см. X—XI вв. Микитай, р-н Скуодас, из клада. КГИМ 1523:173
74. Оковка ножен, украшена чеканными треугольниками и кружочками. Бронза. Дл. нижней оковки 11,2 см, ш. 2,9 см. X—XI вв. Микитай, р-н Скуодас, из клада. КГИМ 1523:157
75. Оковка поясной пряжки. Бронза. Дл. 3,9 см, ш. 3,2 см. IX—X вв. Паланга. Погребение № 15 (1961 г.). ВИЭМ 396:119
76. Деталь того же пояса (илл. 75). Кожа украшена бронзовыми оковками. Ш. ремня 2,8 см. IX—X вв. Паланга. Погребение № 15 (1961 г.). ВИЭМ 396:123
77. Орнаментированный разделитель пояса (илл. 75, 76). Бронза. Дм. 4,5 см. IX—X вв. Паланга. Погребение № 15 (1961 г.). ВИЭМ 396:123

78. Орнаментированная оковка поясной пряжки. Бронза. Погребение № 39 (1961 г.). ВИЭМ 396:333
79. Два орнаментированные язычка от поясной пряжки. Бронза. Дл. 11 и 10,5 см. IX—X вв. Паланга. Погребение № 39 (1961 г.). ВИЭМ 396:333
80. Ажурная шпора, украшенная мотивом стилизованных человеческих головок. Бронза. Дм. 9,3 см, ш. 2,8 см. X—XI вв. Валдамай, р-н Шяуляй. Погребение № 1 (1963 г.). ВИЭМ 395-1
81. Тордированная шпора. Железо. Дл. 6,6 см, ш. 8,7 см. XI—XII вв. Палукнис, р-н Расейняй (1881—1883 гг.). КГИМ 792:91
82. Шпора с острым шпеньком. Железо. Дл. 5,3 см, ш. 5,7 см. XI—XII вв. Паулайчяй, р-н Шилуте (1936 г.). КГИМ 836:287
83. Шпора, украшенная косыми серебряными полосами. Железо. Дл. 16,1 см. XI—XII вв. Паулайчяй, р-н Шилуте (1936 г.). КГИМ 836:19
84. Железная, украшенная серебром, шпора (илл. 83), (реконструкция). XI—XII вв. Паулайчяй, р-н Шилуте
85. Поясная пряжка с утолщенной передней частью и орнаментированным язычком. Бронза. Дл. язычка 4 см, ш. пряжки 4,2 см. X—XI вв. Кальнишкяй, р-н Расейняй. КГИМ 730:3
86. Цепь для украшения коня. Бронза. Дл. 63 см, дл. бусины 2,8 см, дм. 1,3 см. X—XI вв. Никелай, р-н Шилуте (1936 г.). КГИМ 832:6
87. Вид конского погребения во время раскопок. XI в. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 1 (1938 г.). КГИМ нег. 1062
88. Витая конская шейная гривна с петельчатыми концами. Бронза. XI в. Дм. 25,5 см. Точное место находки неизвестно. КГИМ 991:10
89. Спиральное кольцо, которым украшался хвост коня. Бронза. Дм. 7-5,6 см. XI в. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 19 (1939 г.). КГИМ 1590:1606
90. Два орнаментированных кольца, надеваемые на хвост коня. Бронза. Дм. 5,8 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 120 (1939 г.). КГИМ 1590:34 и 35
91. Кольцо, надеваемое на хвост коня. Бронза. Дм. 5,1 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 120 (1939 г.). КГИМ 1590:33
92. Застегиваемая часть шейной гривны коня, законченная тремя конусиками. Бронза. Выс. конусика 3,4 см, ш. 2,4 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 1 (1938 г.). КГИМ нег. 1064
93. Деталь конского погребения с витой шейной гривной с конусовидными концами и др. украшениями. Вершвай (предместье Каунаса). Погребение № 1 (1938 г.). КГИМ нег. 1064
94. Головное украшение коня из трех цепочек, законченных подвесками. Бронза. Дл. цепочки 31 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 160 (1940 г.). КГИМ 1590:1120-1122
95. Бляшка со спиральными концами для украшения конской гривы, украшенная рядами точек, а посередине — рядом выпуклой зерни. Бронза. Выс. 3 см, дм. 2,4 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 148 (1940 г.). КГИМ 1590:1325
96. Удила с псалиями в форме полумесяца. Железо. Дл. удила 19 см, дл. псалий 12,5 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 32 (1939 г.). КГИМ 1590:85
97. Бляшки для украшения попоны. Края попоны украшены спиральями. Бронза. Дл. бляшки 4,5 см. X—XI вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 108 (1939 г.). КГИМ 1590:114
98. Снаряжение коня. Реконструкция по находкам из Вершвай (предместье Каунаса). XI—XII вв.
99. Разделители нагрудных ремней с оковками. Железо, украшенное орнаментированным листовым серебром. Дм. разделителя 6,1 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Погребение восьми коней, № 82 (1939 г.). КГИМ 1590:1645
100. Деталь погребения коня с остатками узды (реконструкцию см. в илл. 101). Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 137 (1940 г.). КГИМ нег. 1459
101. Узда (илл. 100), украшенная серебряными оковками. (Реконструкция.) Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 137 (1940 г.).
102. Голова обузданного коня (илл. 100). Реконструкция по находкам из погребения № 137 (1940 г.) в Вершвай (предместье Каунаса)
103. Оковка узды. Железо, покрытое орнаментированным листовым серебром. Дл. 5,2 см, ш. 5,6 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Погребение восьми коней № 82 (1939 г.). КГИМ 1590:1642
104. Крестовидная оковка (илл. 103), украшенная серебром. Реконструкция. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Погребение восьми коней № 82 (1939 г.). КГИМ 1590:1642
105. Оковка узды с остатками кожи. Бронза, покрытая листовым орнаментированным серебром. Дм. 3,2 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конский могильник (1938 г.). КГИМ 1590:1631
106. Оковка, украшенная серебром (реконструкция. Илл. 105)
107. Оковки концов ремней. Железо, украшенное орнаментированным листовым серебром. Дл. 6,25 см и 5,4 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Погребение восьми коней № 82 (1939 г.). КГИМ 1590:1648
108. Оковки узды. Железо, украшенное орнаментированным листовым серебром. Дл. 10,5 см и 9,4 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Погребение восьми коней № 82 (1939 г.). КГИМ 1590:1657 и 1658
109. Оковка ремня. Железо, украшенное орнаментированным листовым серебром. Дл. 8,3 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Погребение восьми коней № 82 (1939 г.). КГИМ 1590:1649
110. Орнаментированные удила. Железо, инкрустированное серебром. Дл. членника 8,5-8,2 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Погребение восьми коней № 82 (1939 г.). КГИМ 1716:4
111. Удила (илл. 110). Реконструкция
112. Псалия удила, украшенная стилизованной головкой коня. Бронза. Дл. 10,6 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 35 (1939 г.). КГИМ 1590:1
113. Бубенчик узды, украшенный поперечным выпуклым рубцом. Бронза. Выс. без колечка 4,8 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 156 (1940 г.). КГИМ 1590:1339
114. Бубенчик узды коня с граненой нижней частью. Бронза. Выс. 4,5 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 176 (1940 г.). КГИМ 1590:1098
115. Узда. Реконструкция по находкам из погребения № 151 в Вершвай
116. Детали украшений той же узды (илл. 115)
117. Деталь конского погребения № 151. Череп с остатками узды. (Реконструкцию см. в илл. 115, 116). Вершвай (предместье Каунаса, 1940 г.). КГИМ нег. 1467
118. Часть конской узды (реконструкция). Заушный ремень. Кожа, украшенная серебряными оковками. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса)
119. Узда. Реконструкция по находкам из погребения № 92 в Вершвай (предместье Каунаса, 1930 г.)
120. Детали украшений той же узды (илл. 119)
121. Часть псалии, орнаментированной нарезками. Кость. Ш. 2,2-1,4 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 70 (1939 г.). КГИМ 1819:37
122. Часть псалии, орнаментированной нарезками. Кость. Ш. 2,1-1,5 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 70 (1939 г.). КГИМ 1819:37
123. Фрагмент псалии — нижняя часть, орнаментированная нарезками. Кость. Ш. 1,8-0,8 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 85А (1939 г.). КГИМ 1590:1222
124. Фрагмент псалии, орнаментированной кружочками. Кость. Ш. 1,8 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 84 (1939 г.). КГИМ 1590:205
125. Фрагмент псалии — нижняя часть, орнаментированная нарезками. Кость. Ш. 2 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 85А (1939 г.). КГИМ 1590:1222
126. Узда. Реконструкция по находкам из конского погребения № 92 (1939 г.) в Вершвай (предместье Каунаса)
127. Детали той же узды (илл. 126)
128. Деталь погребения коня — череп. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 136. КГИМ нег. 1458
129. Деталь погребения коня — череп. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 89 (1939 г.). КГИМ нег. 1378
130. Узда. Реконструкция по находкам из конского погребения в Вершвай (предместье Каунаса, 1939 г.).
131. Детали украшений той же узды (илл. 130)
132. Деталь украшения узды (илл. 134)
133. Деталь украшения той же узды (илл. 134)
134. Узда. Реконструкция по находкам из конского погребения № 156 (1939 г.) в Вершвай
135. Деталь конского погребения во время раскопок. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 170. КГИМ нег. 1486
136. Два стремени. Железо. Выс. 15,4 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 5 (1938 г.). КГИМ 1590:170 и 171
137. Стремя с тордированной дужкой четырехугольного сечения. Железо. Выс. 14,3 см. X—XI вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 93 (1939 г.). КГИМ 1590:54
138. Стремя с круглой дужкой и плоской петлей для продевания ремня. Железо. Выс. 16,3 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 55 (1939 г.). КГИМ 1590:1360
139. Оковка узды. Бронза. Дм. 2,3 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конский могильник (1939 г.). КГИМ 1590:123
140. Оковка узды. Бронза. Дл. и ш. 3,8 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конский могильник (1939 г.). КГИМ 1590:122
141. Оковка узды. Бронза. Дм. 4 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 11 (1938 г.). КГИМ 1590:1621
142. Лобовое украшение коня из спиралей и подвесок. Бронза. Дл. 12,5 см, ш. 2 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Трупоожжение № 49 (1939 г.). КГИМ 1590:216
143. Лобовое украшение коня из двух параллельных спиралей с подвесками, украшенными металлопластикой. Бронза. Дл. подвески около 4,5 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 13 (1938 г.). КГИМ 1590:1368
144. Подвеска для лобового украшения коня. Железо. Выс. 6,5 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 188 (1940 г.). КГИМ 1590:1284
145. Подвеска для лобового украшения коня. Железо. Выс. 4,2 см. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса). Конское погребение № 147 (1940 г.). КГИМ 1590:1288
146. Лобовое украшение коня (реконструкция). Бронза. XI—XII вв. Вершвай (предместье Каунаса)
147. Два стремени. Железо, поверхность которого была украшена серебром. Выс. 14,1 см, ш. основы 4,3 см. XI—XII вв. Паулайчяй, р-н Шилуте. КГИМ 835:17 и 18
148. Деталь конского погребения во время раскопок, череп с украшением. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедайняй. Конское погребение № 34 (1938 г.). КГИМ нег. 1016
149. Псалии удила, украшенные стилизованными головками коней. Железо, украшенное серебром, края орнаментированы зернью. Дл. псалии 12,5 см. XI—XII вв. Паулайчяй, р-н Шилуте. КГИМ 835:20

150. Лобовая подвеска коня, украшенная металлопластикой. Посеребренная бронза. Выс. подвески 4,5 см, ш. 5,8 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Конское погребение № 42 (1938 г.). КГИМ 1455:206
151. Погребальный инвентарь коня: бляшки со спиралевидными концами, украшающие гриву, дл. 7,6 см; две янтарные бусины, дм. 1 см; стремя с круглой дужкой, украшенной нарезками, выс. 15,3 см; плоская железная пряжка, ш. 5,7 см. XI—XII в. Граужай, р-н Кедаиний. Конское погребение № 29 (1938 г.). КГИМ 1455:81-86
152. Янтарные бусины в виде двойного срезанного конуса для украшения гривы коня. Дм. 1,6-2,3 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Конские погребения №№ 81, 75А, 50 (1938 г.). КГИМ 1455:109, 105, 236а, 236б
153. Лобовое украшение коня из цепочек и подвесок. Бронза. Дл. подвески 3,8 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Конское погребение № 70 (1938 г.). КГИМ 1455:73
154. Украшение узды из спиралей и бубенчиков. Бронза. Дл. 47 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Конское погребение № 2 (1938 г.). КГИМ 1455:3
155. Бляшка со спиралевидными концами для украшения гривы коня. Бронза. Ш. 2,4 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Конское погребение № 64 (1938 г.). КГИМ 1455:269
156. Бляшка со спиралевидными концами для украшения гривы коня. Бронза. Ш. 6,4 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний, конское погребение № 43 (1938 г.). КГИМ 1455:204
157. Стремя с плоской дужкой, украшенное рядами точек. Железо. Выс. 15 см. XI в. Граужай, р-н Кедаиний. Разрушенное конское погребение (1938 г.). КГИМ 1455:305
158. Стремя с плоской дужкой, украшенное чеканными треугольниками с тремя «зернышками» посередине и рядами зерни по краям. Железо. Выс. 15,1 см. XI в. Граужай, р-н Кедаиний. Разрушенное конское погребение (1938 г.). КГИМ 1455:306
159. Стремя с дужкой овального сечения, украшенное косыми нарезками. Железо. Выс. 15 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Конское погребение № 4 (1938 г.). КГИМ 1455:17
160. Деталь двойного конского погребения с костяными псалями во время раскопок. Граужай, р-н Кедаиний. Конское погребение № 73 (1938 г.)
161. Детали псалий, украшенные нарезками и кружочками. Кость. Дл. 7,5 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Конское погребение № 14 (1938 г.). КГИМ 1455
162. Переломленная псалия, украшенная нарезками. Кость. Дл. около 14 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Конское погребение № 73Б (1938 г.). КГИМ 1455:98
163. Фрагмент псалии, орнаментированной нарезками. Кость. Дл. фрагмента 7 см, ш. 2,4 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Конское погребение № 45 (1938 г.). КГИМ 1455:130
164. Часть псалии, украшенной стилизованной головкой коня, линиями и кружочками. Сохранилась только верхняя половина. Кость. Дл. 5,2 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Конское погребение № 50 (1938 г.). КГИМ 1455
165. Часть псалии, орнаментированной нарезками. Рог. Ш. фрагмента 2,5 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Разрушенное конское погребение (1938 г.). КГИМ 1455:430
166. Часть псалии, орнаментированной плетенкой. Рог. Ш. фрагмента 1,3 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Разрушенное конское погребение (1938 г.). КГИМ 1455:434
167. Оковка узды (илл. 168). Реконструкция
168. Оковка узды. Железо, украшенное листовым серебром. Дл. 6,8 см, ш. 3,8 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Разрушенное конское погребение (1938 г.). КГИМ 1455:353
169. Три оковки ремней. Железо, украшенное листовым серебром. Дл. 5,1-4,7 см, ш. 2,1 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Разрушенное конское погребение (1938 г.). КГИМ 1455:356
170. Оковки концов ремней (реконструкция). Железо, украшенное серебром. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Разрушенное конское погребение (1938 г.). КГИМ 1455:356
171. Крестовидная оковка узды. Железо, украшенное серебром. Дл. 2,6 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Разрушенное конское погребение (1938 г.). КГИМ 1455:350
172. Оковка узды. Железо, украшенное серебром. Дл. 1,8 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Разрушенное конское погребение (1938 г.). КГИМ 1455
173. Две оковки узды. Бронза. Дм. 2,4 и 2,1 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Разрушенное конское погребение (1938 г.). КГИМ 1455:364 и 365
174. Крестовидная оковка узды. Бронза. Дм. 3,2 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Конское погребение № 32 (1938 г.). КГИМ 1455:91
175. Оковка узды. Железо, украшенное серебром. Дл. 9,5 см, ш. 1,7 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Разрушенное конское погребение (1938 г.). КГИМ 1455:351
176. Три кольца, надеваемые на хвост коня (принадлежат одному коню). Одно среди них — ровной поверхности; концы и верх второго украшены по граням неясными нарезками; концы третьего украшены мелкими точечками. Бронза. Дм. 7-6,1 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Конское погребение № 6 (1938 г.). КГИМ 1455:19-21
177. Пряжка узды. Железо, украшенное серебром. Дл. 2,7 см, ш. 3,2 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Разрушенное конское погребение (1938 г.). КГИМ 1455:348
178. Оковка узды. Железо, украшенное серебром. Дл. 6,3 см, ш. 2,6 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Разрушенное конское погребение (1938 г.). КГИМ 1455:343
179. Пряжка с оковкой. Бронза. Дл. 4,5 см, ш. 2,6 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Разрушенное конское погребение (1938 г.). КГИМ 1455:375
180. Пряжка узды с плоской дужкой. Железо. Дл. 7,1 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний. Конское погребение № 24 (1938 г.). КГИМ 1455:69
181. Литая пряжка. Бронза. Дл. с оковкой 4,6 см, ш. 2,6 см. XI—XII вв. Граужай, р-н Кедаиний, конский могильник (1938 г.). КГИМ 1455:375
182. Стремя (реконструкция). Илл. 183)
183. Стремя с плоской дужкой и оковкой. Орнамент состоит из стилизованных конских головок. Передняя часть. Железо, покрытое листовым орнаментированным серебром. Выс. без оковки 17 см. XI—XII вв. Римайсий, р-н Паневежис. КГИМ 990:1
184. Другая сторона стремени (илл. 183), украшенная растительным мотивом. Железо, инкрустированное серебряной проволокой
185. Разделитель ремней. Оковки, украшенные стилизованными головками коней. Железо, покрытое листовым орнаментированным серебром. Дм. разделителя с оковками 20,7 см. XI—XII вв. Римайсий, р-н Паневежис. КГИМ 990:12, 13, 14, 17
186. Стремя (реконструкция). Илл. 184)
187. Разделитель ремней (реконструкция). XI—XII вв. Римайсий, р-н Паневежис
188. Стремя с плоской дужкой и с вырезанными краями, украшенное чеканными точечками. Железо. Выс. 14,4 см. XI—XII вв. Римайсий, р-н Паневежис. КГИМ 990:5
189. Стремя с плоской дужкой и с вырезанными краями. Железо. Выс. 15,5 см. XI—XII вв. Римайсий, р-н Паневежис. КГИМ 990:3
190. Две звездчатые фибулы: одна украшена кружочками. Бронза. Дм. 4,3 и 3,3 см. XI—XII вв. Римайсий, р-н Паневежис. КГИМ 1821:22 и 23
191. Удила с псалиями. Железо, украшенное серебряным орнаментом. Дл. псалии 13,1 см. XI—XII вв. Римайсий, р-н Паневежис. КГИМ 990:8
192. Городище. Лонтаиний, р-н Каунас
193. Часть псалии с оковкой повода. Железо, покрытое листовым орнаментированным серебром. Дл. псалии 15,2 см. XI—XII вв. Римайсий, р-н Паневежис. КГИМ 990:9 и 11
194. Часть узды, украшенная бронзой. Ремни в местах перекрестий связаны в узлы. Дл. продольных ремней 19 см, ш. 5 см; поперечных — дл. 15 см, ш. 7 см. XI—XII вв. Пакальнишкяй, р-н Шакай. Конское погребение № 231 (1963 г.). КГИМ А 830:94
195. Пучок конских волос, переплетенный цветной витой ленточкой. Дл. 12 см, ш. 2 см. XI—XII вв. Пакальнишкяй, р-н Шакай. Конское погребение № 3 (1963 г.). КГИМ 1830:10
196. Узда и другие предметы снаряжения коня (илл. 194). Реконструкция по находкам из конского погребения № 231 в Пакальнишкяй, р-н Шакай
197. Шлем с бармицей, изготовлен из одного куса железа. Нижняя часть шлема скреплена железной полосой, шириной в 5 см, украшенной мелкими заруб-
- ками. Выс. шлема 26 см, ш. 31 см. Дм. колец бармицы 1 см, ш. 3 мм. Дл. бармицы 25 см, ш. 31 см. XI—XII вв. Пакальнишкяй, р-н Шакай. Конское погребение № 231 I (1963 г.). КГИМ 830:105
198. Конский волос, переплетенный бронзовыми спиральями. Дл. 11 см. XI—XII вв. Пакальнишкяй, р-н Шакай. Конское погребение № 56 (1963 г.). КГИМ А 830:274
199. Оковка язычка пряжки, украшенная треугольниками и тремя конусиками. Бронза. Дл. 3,4 см, дл. пластинки 4,5 см. XI—XII вв. Пакальнишкяй, р-н Шакай. Конское погребение № 84 (1964 г.). КГИМ 1912:76
200. Детали узды. Ремни узды, украшенные бронзовыми розетками. Дм. розетки 3,4 см. XI—XII вв. Пакальнишкяй, р-н Шакай. Конское погребение № 19 (1963 г.). КГИМ А 830:88
201. Фрагмент удила с псалией, украшенной рельефной головкой коня и чеканными треугольниками с тремя конусиками. Дл. псалии 12,5 см. XI—XII вв. Пакальнишкяй, р-н Шакай. Конское погребение № 85 (1964 г.). КГИМ 1912:87
202. Деталь узды: кожаный ремешок, украшенный четырехугольными бронзовыми бляшками. Дл. 11 см, ш. 1,2 см. XI—XII вв. Пакальнишкяй, р-н Шакай. Конское погребение № 41 (1963 г.). КГИМ А 830:213
203. Два стремени с плоской дужкой, орнаментированной группами поперечных полосок. Железо. Выс. 13 и 13,3 см, ш. 11 и 11,5 см. XI—XII вв. Пакальнишкяй, р-н Шакай. Конское погребение № 55 (1963 г.). КГИМ А 830:270 и 271
204. Стремя с ажурной орнаментированной дужкой. Железо. Выс. 12,5 см, ш. основания 3 см. XI—XII вв. Пакальнишкяй, р-н Шакай. Конское погребение № 73 (1964 г.). КГИМ 1912:26
205. Орнаментированная оковка узды, концы которой украшены рельефными головками коней. Бронза. Дл. 5,8 см, ш. 1 см. XI—XII вв. Пакальнишкяй, р-н Шакай. Конское погребение № 40 (1963 г.). КГИМ А 830:206
206. Четырехугольная оковка узды с орнаментированной поверхностью. Бронза. Дм. 3,8 см. XI—XII вв. Пакальнишкяй, р-н Шакай. Конское погребение № 40 (1963 г.). КГИМ А 830:203
207. Стремя с плоской, орнаментированной посеребренной дужкой. Железо. Выс. 16,3 см, ш. основания 3,5 см. XI—XII вв. Пакальнишкяй, р-н Шакай. Конское погребение № 41 (1963 г.). КГИМ А 830:218
208. Пряжка с оковкой, украшенной зарубками, дл. 4,3 см, и разделитель ремней, украшенный зарубками. Бронза. Дм. 3 см. XI—XII вв. Пакальнишкяй, р-н Шакай. Конское погребение № 55 (1963 г.). КГИМ А 830:226 и 227
209. Стремя с плоской дужкой, украшенной дырочками. Железо. Выс. 14 см, ш. 15 см. XI—XII вв. Пакальнишкяй, р-н Шакай. Конское погребение № 1⁰ (1963 г.). КГИМ А 830:90
210. Бубенчик с крестовидным прорезом. Нижняя часть украшена глубокими зарубками. Бронза. Выс. 3,6 см.

- XI—XII вв. Пакапай, р-н Каунас. Конское погребение № 5 (1939 г.). КГИМ 1691:26
211. Шлем, изготовленный из одного куска железа. Край украшен железной полоской с дырочками и неясно вырезан. Выс. около 25 см, дм. около 23 см. XII в. Русь, р-н Кайшядорис. КГИМ Г 1550
212. Шарообразный бубенчик с крестовидным прорезом, края которого украшены нарезками. Бронза. Выс. 3,5 см. XI—XII вв. Пакапай, р-н Каунас. Конское погребение № 5 (1939 г.). КГИМ 1691:30
213. Удила с псалями и оковками, украшенными дырочками и кружочками. Железо. Выс. псалии 17 см, ш. 14,5 см. XII в. Русь, р-н Кайшядорис. КГИМ А 569
214. Бляшка со спиралевидными концами для украшения гривы коня, украшена поперечными линиями. Бронза. Выс. 2,5 см, дм. 2,4 см. XI—XII вв. Пакапай, р-н Каунас. Конское погребение № 4 (1939 г.). КГИМ 1691:17
215. Колокольчик в форме ведрышка. Железо. Выс. 9,9 см. XI—XII вв. Пакапай, р-н Каунас. Конское погребение № 23 (1939 г.). КГИМ 1691:116
216. Погребальный инвентарь коня (илл. 217): три нити бронзовых бубенчиков; крестовидные бронзовые оковки, которые были украшены листовым серебром; бронзовая пряжка; остатки железных удил с бронзовыми псалями; бронзовая оковка. XI—XII вв. Пакапай, р-н Каунас. Конское погребение № 28 (1938 г.). КГИМ 1691:137-146, 157-8
217. Деталь конского погребения во время раскопок. На черепе видны сохранившиеся маленькие бубенчики, узды, скрепления ремней которой украшены крестовидными оковками, в челюстях — удила с псалями. XI—XII вв. Пакапай, р-н Каунас. Конское погребение № 28 (1939 г.). КГИМ, нег. 1282
218. Шпора полуовального сечения. Железо. Дл. 16,1 см, ш. 9,2 см. XI—XII вв. Пакапай, р-н Каунас. КГИМ 1086:32
219. Стремя с плоской дужкой и вырезанными краями, украшенное серебром. Железо. Выс. 15,7 см. XI—XII вв. Пакапай, р-н Каунас. КГИМ 1086:25
220. Стремя (реконструкция. Илл. 219)
221. Предметы снаряжения коня: два стремени, удила, пряжки от седла и узды. Железо. X—XI вв. Сянеи Мацяляй, р-н Шальчининкай. Трупосожжение в кургане № 19 (1933 г.). ВИЭМ 124:10-15
222. Предметы снаряжения коня: два стремени, удила и поясная пряжка. Железо. IX—X вв. Сянеи Мацяляй, р-н Шальчининкай. Трупосожжение в кургане № 2 (1933 г.). ВИЭМ 124:1-4
223. Погребальный инвентарь воина: серп, стремяна, удила, пряжка. Железо. XI—XII вв. Диджюляй, р-н Шальчининкай. Трупосожжение в кургане № 1 (1951 г.). ВИЭМ 134:1-7
224. Стремя, изготовленное из одного куска металла. Грани украшены зарубками. Выс. 15 см, ш. 11,2 см. Железо. XI—XII вв. Диджюляй, р-н Шальчининкай. Трупосожжение в кургане № 1 (1951 г.). ВИЭМ 134:4
225. Двухчленные удила с орнаментированными псалями. Дл. 24,1 см, дл. псалии 16 см. Железо. XI—XII вв. Диджюляй, р-н Шальчининкай. Трупосожжение в кургане № 1 (1951 г.). ВИЭМ 134:1
226. Удила с псалями, заканчивающимися стилизованными головками коней. Псалии посеребренные, края украшены плетенками. Дл. псалии 13 см. XI—XII вв. Венславичкай, р-н Паневежис. КГИМ 1233
227. Стремя, состоящее из двух частей. Дужка украшена нарезками. Железо. Выс. 18,4 см, ш. 11,2 см. XI—XII вв. Девенишкес, р-н Шальчининкай. Трупосожжение в кургане № 1 (1952 г.). ВИЭМ 133:4
228. Двухчленные полые удила с загнутыми концами и плоскими, украшенными псалями в форме латинской буквы S. Железо. Дл. псалий 18,6 см и 19,5 см. XII в. Бывший округ Ашмяна. КГИМ 753:5
229. Курган Жвирбляй, р-н Вильнюс (1925 г.). Варшавский гос. археологический музей, нег. 1465

XIII—XVI вв.

230. Меч с шарообразным навершием рукояти. Железо. Дл. рукояти 13,5 см, дл. перекрестия 10,13 см. XII—XIII вв. Пернарава, р-н Кедайняй. КГИМ 713:26
231. Стрела. Железо и дерево. Дл. 36,2 см, дл. наконечника стрелы 2,5 см, ш. 1 см. Граница XIII—XIV вв. Вильнюс, территория Нижнего замка (1960 г.). ВИЭМ
232. Наконечник арбалетной стрелы с черенком. Железо. Дл. 8,5 см. XIII—XIV вв. Городище Велюона (1912 г.). КГИМ 1697:22
233. Втульчатый наконечник арбалетной стрелы. Железо. Дл. 6,4 см, ш. 2 см. XIII—XIV вв. Городище Велюона (1912 г.). КГИМ 1697:47
234. Шлем в виде полушария из двух кусков жести, край укреплен железной полосой. Железо. Дм. 21,5 см, выс. 14,5 см. XI—XIII вв. Точное место находки неизвестно. КГИМ Г. 1551
235. Детали узды (илл. 236). Реконструкция по находкам из погребения № 15 (1961 г.) в Кремала, р-н Каунас (илл. 237)
236. Та же узды (илл. 235, 237). Реконструкция
237. Вид конского погребения во время раскопок. XIII—XIV вв. Кремала, р-н Каунас. Конское погребение № 15 (1961 г.). ИИАИ
238. Детали узды (илл. 239). Реконструкция по находкам из погребения № 11 (1961 г.) в Кремала, р-н Каунас (илл. 240)
239. Та же узды (илл. 238, 240). Реконструкция

240. Вид конского погребения во время раскопок. XIII—XIV вв. Кремала, р-н Каунас. Конское погребение № 11 (1961 г.). ИИАИ нег. 12189
241. Орнаментированная псалия удила. Дл. псалии 18,9 см, ш. 0,9-1,8 см. XIII—XIV вв. Кремала, р-н Каунас. Конское погребение № 6 (1961 г.). ВИЭМ 275:115
242. Часть узды. Кожа, украшенная бронзой. Ш. 1,2 см. XIII—XIV вв. Лукне, р-н Скуодас, городище. КГИМ 953:3
243. Железные удила с костяными псалями (реконструкция). XIII—XIV вв. Кремала, р-н Каунас
244. Оковка. Железо, украшенное серебром. Ш. 5,2 см. XII—XIII вв. Паежеряй, р-н Таураге. КГИМ 1006:58
245. Оковка (реконструкция. Илл. 244)
246. Плоская фибула. Железо, украшенное серебром. Дм. 6,5 см. XII—XIII вв. Городище Вишпилис около Юрбаркаса. КГИМ 1081:62
247. Плоская фибула (реконструкция. Илл. 246)
248. Стремя с плоской дужкой с вырезанными краями и вырезанной оковкой ремня. Железо. Выс. без оковки 15 см. XIII в. Роюнай, р-н Паневежис. КГИМ 1004:1
249. Стремя с прорезом в основе. Железо. Выс. 12,8 см, ш. 11,7 см. XV—XVI вв. Кьяльме (1936 г.). КГИМ
250. Поясная пряжка с оковкой. Железо. Дл. 6,8 см, ш. 1,8 см. XIII—XIV вв. Пурвинай, р-н Тракай (1937 г.). КГИМ 1092:72
251. Поясная пряжка с оковкой, орнаментированной кружочками. Бронза. Дл. 8,6 см, ш. 3,4 см. XIII—XIV вв. Лукне, р-н Скуодас. КГИМ 831:12
252. Поясная пряжка с оковкой. Железо. Дл. 7,1 см, ш. 2,5 см. XIII—XIV вв. Пурвинай, р-н Тракай (1937 г.). КГИМ 1092:74
253. Две поясные пряжки. Железо. Дл. 5,2 и 4,4 см. XIII—XIV вв. Пурвинай, р-н Тракай (1937 г.). КГИМ 1092:57 и 54
254. Оковка. Железо. Дм. 3,5 см. XIII—XIV вв. Пурвинай, р-н Тракай (1937 г.). КГИМ 1092:90
255. Две поясные оковки. Железо. Ш. 2,6 и 2,2 см. XIII—XIV вв. Пурвинай, р-н Тракай (1937 г.). КГИМ 1092:95 и 88
256. Две оковки-подвески. Железо. Ш. 3,1 см. XIII—XIV вв. Пурвинай, р-н Тракай (1937 г.). КГИМ 1092:75 и 76
257. Поясная пряжка с вырезанными краями. Железо. Дл. 5,2 см, ш. 4,5 см. XIII—XIV вв. Пурвинай, р-н Тракай (1937 г.). КГИМ 1092:127
258. Шпора, украшенная косыми нарезками и дырочками. Железо. Дл. 15,8 см, ш. 7,8 см. XIII—XIV вв. Бечяй, р-н Укмерге. КГИМ 905:2
259. Шпора полукруглого сечения с ажурными оковками на концах для вдевания ремешков. Железо. Дл. 13,5 см, ш. 7,8 см. XIII—XIV вв. Точное место находки неизвестно. КГИМ 1067:8
260. Шпора с полым шпешком. Бронза. Дл. 6,4 см. XII—XIII вв. Паежеряй, р-н Таураге. КГИМ 1006:7
261. Шпора полукруглого сечения. Железо. Дл. 13,1 см, ш. 9,1 см. XIII—XIV вв. Точное место находки неизвестно. КГИМ
262. Футлярчик, прикрепляемый к поясу, украшенный выпуклыми точками. Бронза. Выс. 6,5 см. XIV—XV вв. Русейняй, р-н Кедайняй. КГИМ 1820:50
263. Футлярчик, прикрепляемый к поясу. Бронза. Выс. без ушка 6,5 см. XIV—XV вв. Геминяй, р-н Паневежис. КГИМ 1038
264. Круглая плоская фибула, украшенная рельефным орнаментом. Бронза. Дм. 3,4 см. XIII—XV вв. Городище Вишпилис около Юрбаркаса. КГИМ 1081:27
265. Фибула, украшенная выпуклыми полосочками. Олово, булавка бронзовая. Дм. 5,4 см. XIII—XV вв. Лукне, р-н Скуодас. КГИМ 1080:4
266. Мужское погребение с фибулой во время раскопок Русейняй, р-н Кедайняй. Погребение № 6 (1939 г.) (илл. 267). КГИМ нег. 1288
267. Плоская фибула, украшенная кружочками, из мужского погребения (илл. 266). Бронза. Дм. 4 см. XIV—XV вв. КГИМ 1820:56
268. Оковка ножен, орнаментированная ломаной линией и группами кружочков. Бронза. Дл. 11,7 см, ш. 4 см. XIII—XIV вв. Лукне, р-н Скуодас, городище. КГИМ 831:11
269. Сердцеобразная фибула. Бронза. Выс. 2,8 см, ш. 1,8 см. XV—XVI вв. Гинтелишке, р-н Плунге. КГИМ 793:110
270. Ажурная оковка кошелька. Бронза с остатками посеребления. Выс. 4,3 см, ш. 6,4 см. XV—XVI вв. Рагува, р-н Паневежис. КГИМ 885:37
271. Шестиугольная ажурная фибула. Булавка не сохранилась. Бронза. Дм. 6 см. XV—XVI вв. Рагува, р-н Паневежис. КГИМ
272. Оковка с остатками кожи. Бронза. Дм. 4,1 см. XV—XVI вв. Рагува, р-н Паневежис. КГИМ 1149:77
273. Подвеска в виде шестиугольной звездочки, украшенная кружочками и точками. Ушко переломленное. Бронза. Выс. 4,2 см, ш. 3,5 см. XV—XVI вв. Папилис, р-н Ужвентис. КГИМ 931:1
274. Ажурная фибула. Бронза. Дм. 5,2 см. XV—XVI вв. Рукуйляй, р-н Йонишкис. КГИМ 1685:26
275. Сигнетовый перстень (печатка). Серебро, поверхность глазка позолоченная. Дм. 2,1 см. XV в. Радикай, р-н Каунас. Погребение № 59 (1959 г.). КГИМ

REDAKTORĖS J. GRIGIENĖ ir A. BERMAN
TECHN. REDAKTORIUS V. ZDANCEVICIUS
KOREKTORĖS M. BIELINSKIENĖ ir M. RAUDONIKIENĖ

NUOTRAUKAS DARĖ:

B. BURACAS, J. MURASKAS, K. VAINORAS

Surinkta, išspausdinta ir įrišta
K. Poželos vardo spaustuvėje
Kaune, Puškino g. 11. Užsak. Nr. 218.

Giliaspaudės darbai atlikti vadovaujant
skyr. vedėjui B. Baltrušaičiui

Iškili spauda atlikta vadovaujant
skyr. vedėjui T. Paišukovui

Irišimas atliktas vadovaujant
skyr. vedėjai J. Abramavičienei

Pasirašyta spaudai 1966.II.11. LV 07435. Leidinio Nr. 4805. Tiražas 4 000 egz.
Popierius 60×92¹/₂ — 12 pop. l. = 24 sp. l.; 25,19 leid. l.
Kaina 2 rb 80 kp

8—1
7 T 1
L1 216

РЕДАКТОРЫ Ю. ГРИГЕНЕ и А. БЕРМАН
ТЕХН. РЕДАКТОР В. ЗДАНЦЯВИЧЮС
КОРРЕКТОРЫ М. БЕЛИНСКЕНЕ и М. РАУДОНИКЕНЕ

ФОТОСНИМКИ ДЕЛАЛИ:

Б. БУРАЧАС, Й. МУРАУСКАС, К. ВАЙНОРАС

Набор, печать и переплет
типографии им. К. Пожела,
Каунас, ул. Пушкина 11. Заказ № 218

Работы глубокой печати выполнены под руководством
зав. отд. Б. Балтрушайтиса

Работы высокой печати выполнены под руководством
зав. отд. Т. Паيشукова

Переплетные работы выполнены под руководством
зав. отд. Я. Абрамвичене

Подписано к печати 11.I.1966. LV 07435. Издательский № 4805. Тираж
4 000 экз. Бумага 60×92¹/₂—12 бум. л. = 24 печ. л.; 25,19 изд. л.
Каунас, ул. Пушкина 11.
Цена 2 руб. 80 коп.

8—1
7 T 1
L1 216